

AKKURÐET HER, AKKURÐET NÁ!

Á leve et Salvet Liv med
Jesus og Hverandre

AKKURÐET HER, AKKURÐET NÁ!

Á leve et Salvet Liv med
Jesus og Hverandre

Denne boka er en gave til deg!

Materialet i denne utgaven må ikke bli solgt – for noen pris. Du er fri til å kopiere og distribuere denne boka i sin helhet uten å kreve noe for den, forutsatt at du inkluderer dette copyright notatet. Gratis kopier, både elektronisk og i trykte formater, kan fås ved henvendelse til www.HeavenReigns.com.

© 2007 www.HeavenReigns.com

Norsk utgave 2014

Oversetterne har brukt skriftord fra Norsk Bibel 88/97

Oversatt av Inger Johanne og Magne Kvelstad

Emailadr: Norwayteam7@gmail.com

DET TAPTE PARADIS: LIVET UTEN GUD

- Forestill deg Dette: Ingen Religion, 1
- Analyse av Syndefallet, 2
- Menneskene Gjemmer seg, 4
- ”Spesielle Steder”, 5
- ”Spesielle Tider”, 7
- ”Spesielle Mennesker”, 9
- Religionens Skjulte Kostnad, 11

GUDS PERFEKTE RELIGION

- Lys i Mørke, 13
- Den Perfekte Religionen, 15
- En Hard Lekse, 18
- En Ny Start, 22

PARDISET GJENVUNNET: LIVET MED JESUS!

- Tenk Deg Enda En Gang, 23
- Gud med Oss, 25
- Et Innvendig Kongedømme, 26
- Det Daglige Kors, 29
- Et Bånd av Brødre og Søstre, 32
- Jesus-«Religionen», 33

DEN TIDLIGE MENIGHET: LIVET MED JESUS, FORTSETTELSEN

- Tenk deg Enda En Gang, 35
- Vendepunktet, 37
- De Kristnes Hellige Sted: «Menigheten»!, 39
- De Kristnes Hellige Dag: «I dag»!, 41
- De Kristnes Hellige Mennesker: «Jesus – og Alle Som Tror»!, 44
- Den Kristne «Religion» er en «Jesus-Religion», 48

DEN NESTE GENERASJON: TYNGDEKRAFTEN I STORSAMFUNNET

- Menighetens Liv, 50
- Paulus, 52
- Peter og Judas, 54
- Forfatteren av Hebreerbrevet, 56
- Johannes, 58
- Jesus Selv, 61

PARADISET ER GLEMT: KRISTENHETEN BLIR RELIGIØS

Romersk Hedenskap, 64

«Å gå til kirke» med den Nye Generasjonen, 68

Starten på «Geistlige» og «Lekfolk», 71

Konstantins «Omvendelse», 75

«Omvendelsen» av kristendommen, 78

Tilpasningen til Hedenskapen, 81

KRISTENDOMMEN I ET NYTT ÅRTUSEN

Religion og Fast Eiendom, 86

Julenissen, Påskeharen og «Solgudens ærverdige dag», 88

«Spesielle Mennesker»; Det Tjueførste-Århundre Stil, 96

Millioner Av Tragedier, 104

Det Trenger Ikke å Være Slik!, 111

AKKURAT HER, AKKURAT NÅ!

Forestill deg enda en gang, 115

Forestill Deg og Spør!, 120

Guds Rike er Gud Inne i Deg, 122

Guds Rikes Såkorn, 124

Skape Visjon, 128

Søke en Bedre By, 130

KILDEHENVISNINGER

NOTER

DET TAPTE PARADIS: LIVET UTEN GUD

Forestill deg Dette: Ingen Religion

Forestill deg at du virkelig vandrer med Gud.....

Det er kveld i din hage. Varmen fra ettermiddagen henger igjen over enga foran deg og bak deg kjennes en velduftende bris mens mørket kommer sigende. Sola ligger lavt på himmelen og forgyller landskapet omkring deg. Snart blir det malt et mesterverk over liene i vest. Sansene dine tar nyter skjønnheten. Men det er ikke dette som er grunnen til den gledesfylte forventningen som du har. Det er en annen grunn til det.

Han kommer. Snart!

Personen som skapte deg har lovet å møte deg her. Han kommer vanligvis om kvelden fordi Han vet at dette er din favoritt tid for en spasertur. Mens dere vandrer sammen viser Han deg mange ting; dype daler, fjell, hav, enger og alle skapningene som kaller dette landskapet sitt hjem. Hvert øyeblikk med din Venn er fylt med nye oppdagelser og under. Men det største under av alle ting er - *Ham*. Han er dypere enn noen dal, større enn noe fjell, mektigere enn noe hav, mykere enn noen eng, men likevel villere enn noen av Hans skapninger. Han er ditt lys og du tilhører Ham. Du kaller Ham Far og Han kaller deg Sitt barn.

Han er ikke lik deg, men du er litt lik Ham. Han snakker ofte om *din* rolle i dette Paradiset, at du, sammen med den Han har gitt deg, skal styre over dette som Hans representanter. Dette er et ansvar som får deg til å vakle. Likevel er du ikke redd, for du vet at Han vil alltid vil være tilgjengelig for å hjelpe og rettlede deg. Selv om du er totalt avhengig av Ham er du likevel tilfreds - for Han er *alt* du trenger.

Det har aldri skjedd at du har følt deg redd eller skyldig når du møter Ham. Han kjeder deg aldri. Du kjenner deg aldri «religiøs». Det er tvilsomt at det er mulig for noen å forklare konseptet «religion» til deg - selv om de forsøkte.

Du har aldri «bedt en bønn» til Ham - selv om du ofte snakker med Ham. Du har aldri «organisert et kor» eller «sunget liturgisk» - selv om du ofte synger til Ham – likeså ofte som Han synger til deg. Du har aldri «gitt en tale om Ham», men du snakker ofte kjærlighetsfullt om Ham til hjelperen som Han har skapt for deg, ja, til og med til dyrene på enga når du møter dem.

Han er hovedgrunnen til din eksistens. Du kunne ikke leve uten Ham. Tanken på noe slikt har aldri noen gang slått deg. Livet ditt er allerede meningsfylt og rikt på opplevelser. Ikke rart at du venter så forventningsfullt på Ham nå!

Høres dette bilde av livet godt ut for deg? Det burde det - *for du ble skapt for det.*

Analyse av Syndefallet

Vi kjenner alle til hvordan tragedien utviklet seg: Adam og Eva syndet - og tapte Paradiset. I stedet så mottok de, eller på en måte – så skapte de, en fallen verden som var forbannet med hardt arbeid, smertefulle barnefødsler, vanskelige relasjoner, og tilslutt; døden. Du kan ha blitt skapt for Paradiset, men du ble avgjort ikke født inn det. Synd er årsaken.

Men hvorfor i all verden syndet Adam og Eva? Hvorfor gjorde de gjøre noe så dumt? De hadde det jo helt perfekt. Hvordan klarte djevelen å narre dem? Svaret sammenfattes i den sørgelige historien om syndefallet.

Du har sikkert lest dette mange ganger allerede; men har du lagt merke til djevelens strategi?

«...og den sa til kvinnen: Har Gud virkelig sagt: Dere skal ikke ete av noe tre i hagen? Kvinnen sa til slangen: Vi kan ete frukten på trærne i hagen, men om frukten på treet som er midt i hagen, har Gud sagt: Dere skal ikke ete av den og ikke røre den, for da dør dere. Da sa slangen til kvinnen: Dere kommer slett ikke til å dø! Men Gud vet at den dagen dere eter av det, vil øynene deres åpnes, dere vil bli slik som Gud og kjenne godt og ondt. Kvinnen så nå at treet var godt å ete av, at det var en lyst for øynene - et prektig tre, siden det kunne gi forstand. Så tok hun av frukten og åt. Hun gav også sin mann, som var med henne, og han åt.» (1.Mos.3:1-6)

Hva var så agnet på djevelens krok? *Utsikten for en uavhengig eksistens uten et øyeblikk-til-øyeblikk-behov for Gud.* «Han vet at dine øyne vil bli åpnet hvis du vet forskjellen mellom godt og ondt. Da trenger du ikke Han til å fortelle deg hva du skal gjøre. Du vil være vis nok til å avgjøre ting for deg selv. Faktum er at da kan du være din egen gud!»

Uavhengighet var giften i agnet. Ulykkeligvis var det uavhengighet som menneskeheten fikk ut av handelen med slangen. Og det var så visst ikke mye til en handel! Innen få tiår etter å ha vandret alene og tatt egne beslutninger som syntes gode, hadde de første foreldre oppfostret en morder. I løpet av noen få århundrer hadde sult, krig, grusomheter, hat, bedrag og utnyttelse vist seg på scenen – alt som menneskeheten har mislykket med å eliminere etter som årtusenene har gått.

Uavhengighet var ikke ment å bli på denne måten, i alle fall ikke ifølge slangen. Da han snakket om det til dem, lød det så spennende. Intelligent. Fornuftig. Men han hadde «glemte» å nevne et viktig faktum: ***Uavhengighet betyr alltid atskillelse.*** Og atskillelse fra Gud er hverken spennende eller intelligent.

Helt siden den første fristelsen har menneskeheten krevd uavhengighet fra Gud og har fått betale prisen med å være atskilt

fra Ham. Likevel liker vi den forbudne frukt til tross for smerten den gir oss, lik de ti tjenere i Jesu lignelse som hadde fått ti pund for å drive forretning til jordeieren kom tilbake. Vi kan se for oss tjenerne rope til Gud; «Vi vil ikke ha han til konge.» (Luk.19:14). Det synes som om de fleste mennesker vil ha en gud, men de ønsker en gud som vil være fornøyd med religiøse ritualer hvor Gud er stengt ute.

Menneskene Gjemmer seg

Hvordan reagerte Adam og Eva etter at de hadde spist frukten? La oss forsøke å lese fortellingen som om blekket ennå er fuktig på papiret:

«Da ble begges øyne åpnet, og de skjønnte at de var nakne. Så flettet de sammen fikenblad og bandt dem om livet. Og de hørte Gud Herren som vandret i hagen da dagen var blitt sval. Og Adam og hans hustru skjulte seg for Gud Herrens åsyn mellom trærne i hagen. Da kalte Gud Herren på Adam og sa til ham: Hvor er du? Han svarte: Jeg hørte deg i hagen og da ble jeg redd, fordi jeg var naken, og jeg gjemte meg.» (1.Mos.3:7-10)

Adam og Evas *første* reaksjon etter å ha syndet var å *gjemme seg for Gud*. Synden hadde gitt dem nye instinkter, som å ta vare på seg selv og frykt for straff. Plutselig kjente de seg helt *atskilt* fra Gud. Derfor gjemte de seg – og siden da har menneskeheten gjemt seg for Gud.

Den falne mann og kvinne visste selvsagt at det var umulig å gjemme seg fra Gud, så de kravlet ut fra skogen og viste seg for Ham da han kalte på dem. Men likevel fortsatte de å gjemme seg. Forskjellen nå var at istedenfor å gjemme seg bak den tykkeste trestammen de kunne finne, så gjemte seg bak en skog av unnskyldninger, beskyldninger og halvsannheter.

Tilslutt hadde ikke Gud noe annet valg enn å gi de første menneskene den uavhengigheten og adskillelsen som de krevde. Og nå var det *Han* som gjemte seg for *dem*. Før hadde de hatt et nært og intimt vennskap med Ham, men nå ble denne relasjonen

raskt borte. Livets Tre, som hadde frukt som kunne gitt dem evig vennskap, var nå gjemt for deres øyne for alltid.

Innen en generasjon var menneskeheten blitt til en levende pustende katastrofe. Mordere avlet nye mordere. Så organiserte de seg og begynte å bygge de første byene og sivilisasjonene. Det var «på den tiden» første Mosebok forteller oss at «menneskene begynte påkalle «HERRENS NAVN» (1.Mos.4:26). Verden var enda ung og Adam og Eva levde fremdeles.

Men fordi det ikke lenger var mulig å vandre med Gud (bokstavelig) slik de engang hadde gjort, så skapte menneskene seg en erstatning: «Religion».

Helt siden denne dag har menneskene forsøkt å forsone seg med Gud gjennom religiøse ritualer - samtidig som de greide å holde seg uavhengig av Ham i det praktiske liv. Disse målene syntes å være motstridende, men religion er en sinnrik oppfinnelse fordi begge målene synes oppnåelige. Hvordan?

Ved å dele livet pent inn i to tydelige avdelte kategorier, det religiøse og det sekulære. Den religiøse siden var henvist til spesielle tider og steder med noen spesielle hellige menn til å tjene både som en link og buffer mellom Gud og mennesker, og den sekulære siden av livet var fri til å motta den største delen av menneskenes oppmerksomhet.

Den menneskelig kultur skjøt av sted i forskjellige retninger etter Guds inn gripen i Babels tårn. Språk, mat, klær og skikker utviklet seg i overraskende forskjellige veier. Religion utviklet seg sammen med disse. Men uansett hvordan den utviklet seg, så er det inntil i dag noen faktorer som har fulgt med fra nasjon til nasjon, og som krysset havene inntil den dekket jorda: *At religion setter til side visse steder, dager og mennesker som; «mer hellige» og «mer spesielle» enn andre.*

"Spesielle Steder"

Egentlig har alle kjente religioner spesielle bygninger eller steder som er angitt som hellige steder. Deres navn kan være forskjellig fra kultur til kultur, men deres funksjoner er det samme.

Mange religioner har konstruert bygninger som kalles «templer» eller lignende. Historisk har menneskene tenkt om dem som noe som huser en spesiell «guddom» og som bokstavelig talt putter Gud inn i en boks! Vi har blitt noe mer sofistisert etter hvert, eller i alle fall så tror vi det selv; nå for tiden brukes disse mer til strukturer som er viglet til religiøse aktiviteter.

En svært populær religion har templer som kalles *Gurdwara*. Du er velkommen til å komme på besøk om du aksepterer noen få enkle krav. Før du entrer tempelet, tar du av deg skoene og plasserer en hatt, eller noe som ligner en bandasje, på hodet. Sigaretter og alkohol må forlates hjemme; berusende midler er ikke tillatt. Når du har ankommet, går du sakte til den religiøse hellige boka som er lagt på en trone, bøyer deg ydmykt ned foran boka og gir en pengeofring. Så setter du deg sammen med alle de andre på gulvet, legger bena i kryss og løfter dine hender for å motta et oblat, som er laget av mel, sukker og smør, fra seremonimesteren. Dette er skikken til den femte største religionen i verden i dag.

Menneskene har bygd en stor variasjon av religiøse bygninger; templer, munkeklostre, gravhauger, bønnetårn, kirkebygg og domer med sirlige utsmykninger. Disse «spesielle stedene» kan være enorme. Ytterveggen på et tempel i Kambodsja utgjør nesten en kvadratkilometer! Andre «spesielle steder» kan være svært små. Mange religioner har konstruert «helligdommer» hvor folk kan tilbe eller ære et relikvie eller et bilde. Spesielt hengivne religiøse mennesker kan lage et «hellig sted» hjemme hos seg selv tilegnet en spesiell «helligdom» eller en «hellig person». I nordre Midtvesten i USA finnes «badekar-Madonnaer» som er en religiøs statue som er skjermet inne i et oppvendt halvt nedgravd badekar. Dette er en vanlig type hellig sted.

Egentlig har alle religioner lignende templer med lignende ritualer. Til tross for forskjellen i dimensjoner så har disse strukturene et felles formål: De er steder som folk kan oppsøke når de ønsker å gjøre religiøse plikter.

Det er fasinerende at mennesker, uansett hvilken religion de tilhører, helt naturlig gjenkjenner religiøse bygninger. I sørøst Asia for eksempel, kan ordet *wat* referere til nesten alle «steder for

tilbedelse». En *wat cheen* for eksempel, er en bygning som brukes for kinesiske religioner - uansett om de er buddhister eller taoister. En *wat khaek* er en bygning som hinduer bruker. En *wat kris* er en bygning som blir brukt av kristne. For en thai er en *wat* en *wat* uansett hvilken religion den er laget for. Hvis du ønsker å komme nær Gud (samme hvilket bilde du har av Ham), så besøker du den *wat* som du har valgt. Og motsatt; om du ønsker å holde deg til verdslige interesser, så styrer du klar av alle slags *watter* inntil du er klar til å bli religiøs.

Menneskeheten har en universell trang til å bygge «hellige» bygninger, ja til og med utpeke spesielle elver, fjell og skoglunder som spesielt «hellige». Det kan virkelig ikke benektes at spesielle steder er varemerket på den menneskelige religion. Men hva er galt med det?

Vel, se på dette: Hele prosessen med å sette til side visse steder som «hellige» vil automatisk kategorisere andre steder som *mindre* hellige. Hvis det «hellige» tilhører Gud, hvem tilhører da resten? Hvis noen få plasser er tilegnet et religiøst liv, hvem er da alle de andre stedene tilegnet? Og hvis du virkelig føler du «går inn i Guds nærhet» når du går inn i et spesielt geografisk område, *hva gjør du når du forlater det samme området?*

Det vi sier er at religion sikter på to mål samtidig; å tillate mennesker å gå nær Gud når de selv velger det og holde Ham på sikker avstand når de ønsker det. Å utpeke noen steder som «spesielle», er måten religion deler livet opp i båser på.

“Spesielle Tider”

Religion lager ikke bare «hellige» og «sekulære» kategorier ved å dele dem opp i de tre dimensjonene av rom; den gjør akkurat det samme for *den fjerde dimensjonen; tid*. Visse blokker av tid – enten når det gjelder timer i løpet av en dag, eller dager i løpet av en uke, eller sesonger i løpet av et år – blir kalt «spesielle».

Vi kunne ta hvilken som helst religion som et eksempel, men vi velger en relativt ny en. I midten av det nittende århundre hevdet en

25 år gammel kjøpmann å være en profet og tok et navn som betød «Porten» i sitt eget språk. De lokale religiøse lederne undertrykte brutalt hans nye bevegelse, og til slutt likviderte de han ved skyting. Ikke lenge etter dukket det opp en ny og enda mer populær «profet» fra denne bevegelsen. Han hevdet han var «den lovede» som var forutsagt, ikke bare av «Porten», men av formodentlig alle «troende». Hans lære ble fundamentet for en ny religion.

I dette systemet ble fredag valgt til å være en spesiell dag for tilbedelse, i tillegg til flere andre «hellige dager» hvert år. På vårjevndøgn for eksempel, kom tilhengerne sammen for å spise en enkel middag etterfulgt av bønn og tekstlesing. Så kom en serie dager for å feire minnet om grunnleggerne av deres religion, deres fødselsdager, dagene de erklærte seg selv som profeter og dagene de døde. Tilslutt kom en vinterfestival hvor medlemmene byttet gaver.

Kanskje har du hørt om denne religionen. Hvis hele denne helligdags-scenen høres kjent, så var det meningen. Dermed så har de religionene du er mest kjent med (inkludert den som du sannsynligvis er oppdradd i) fått en «helligdagskalender» som skiller seg mer i detalj enn i substans fra det du akkurat har lest.

Mange religioner setter til side en egen dag i uka som spesiell. For medlemmene i en av dem vil religiøse aktiviteter som skjer på en *fredag*, motta større belønning fordi Gud skapte Adam på en fredag. Medlemmene i en annen er uenig; de anser at *dagen etter* at Adam ble skapt for viktigere. Millioner av mennesker anser *torsdag* som sin spesielle dag. Som i eksempelet «Porten», er det mange religioner som markerer sine helligdager omkring spesielle hendelser i livet til grunnleggerne. På samme måte er det mange religioner som holder festivaler på den første dagen i året (slik de definerer året) eller på et annet punkt i solens eller månens syklus. Hver hellig dag har sin egen kultur med tradisjonelle skikker som måltider, gaver, parader, religiøse tjenester, dekorasjoner o.l.

Til og med dem som ignorerer grunnsetningene i dogmene av en spesiell tro 364 dager i året, kan likevel følge skikken på den mest hellige dagen. Ja til og med begivenheter eller historiske forbilder langt utenfor en religions hoved-dogmer, kan til slutt få en dag til

sin ære. For eksempel begynte flere liberale religiøse mennesker i USA i 2006 å praktisere feiring av «evolusjonens dag» på søndagen nærmest til Charles Darwin's fødselsdag! Impulsen til å utnevne visse vilkårlige dager som «hellige» er universell - til og med i vår egen sofistikerte «post-moderne» tid. Som en komiker en gang spydig sa, «Jeg var en gang en ateist, men jeg har sluttet. Ingen helligdager.»

Igjen kan vi spørre om det egentlig er så galt med skikken om å holde helligdager siden alle ser ut til å gjøre det. Hva skade kan det gjøre? Igjen kan vi svare at å velge et lite antall geografiske steder eller dager i året, som «hellige», vil automatisk skape en annen kategori for *noe annet*. Hvis en dag er «mer spesiell», hva gjør det med de andre dagene? Hvis en dag er satt til side som *helt spesielt tilhører Gud; hvem tilhører da egentlig de andre dagene?*

Spesielle steder og spesielle tider har den effekt, enten bevisst eller ikke, at de deler opp livet i hellige og verdslige avdelinger.

“Spesielle Mennesker”

Som vi har sett, kan religion være en ubarmhjertig kategoriserer av steder og tider. Men det er også en annen ting som sorterer mellom «hellige» og «verdslige»: Mennesker. For slik som den menneskelige religion plukker ut spesielle steder på kartet eller dager på kalenderen til å være «hellige», så velges det også ut visse ansikter i mengden til å være spesielt «hellige».

«Primitive» stammekulturer kan utpeke spesielle menn eller kvinner til være orakler eller sjamaner – eller, for å være mindre politisk korrekt, heksedoktorer og medisinmenn. Disse anses å være i nærmere kontakt med ånde verdenen enn det gjennomsnittspersonen er og som et resultat av dette så tror man at disse har spesielle krefter til å helbrede sykdom eller forandre været. I tillegg til helbredelser og forbønn i den åndelige verden, blir disse «spesielle menneskene» også brukt til innvielsesritualer og andre hemmelige seremonier. De fremtvinger overholdelse av stammelover og er fryktet for sin evne til å påføre død over dem som har forbrutt seg mot stammeloven med en magisk messesang.

Mange av disse detaljene kan endre seg ettersom du beveger deg fra kultur til kultur, men kjernen i rollen til sjamanen forblir den samme.

Ettersom samfunnene blir mer organiserte, overtar religiøse eksperter «prestefunksjonen». Liksom sjamaner, antas prester å ha en spesiell forbindelse til guddommen i sin religion, men deres arbeidsinstruks er imidlertid utvidet til å utføre korrekte ritualer og gi rådgivning til vanlige mennesker i åndelige spørsmål. For å bli prester kreves det spesiell trening eller utdanning. Vanligvis blir de støttet finansielt.

Den nøyaktige arbeidsinstruksen for prester varierer mellom de forskjellige religionene, men deres funksjoner er ofte overraskende gjenkjennbar – selv for utenforstående. Uten hensyn til deres medlemstilknytning kan prester i den vestlige verden undervise i religion, sende ut nyhetsbrev, utføre bryllups- og begravelsesseremonier, tjene som feltprester i militæret og fengselstjeneste. I noen land er det til og med vanlig at de presenterer seg med tittelen «Reverend», en engelsk ærestittel for pastorer, prester og biskoper. Gjennom historien har presteskaper hatt sine ekstragoder. For noen århundrer siden var det et land som utviklet et rigid hierarkisk kastesystem. De som tilhørte den laveste kasten ble tvunget til å utføre alle de farlige og usanitære jobbene i samfunnet. Til gjengjeld fikk de lide med streng utskillelse og desperat fattigdom. I kontrast befant prestene seg på toppen av denne samfunnsstigen og til gjengjeld for å utføre «bryllup- og begravelses»-ritualer for sosieteten, ble de belønnet med den høyeste levestandarden og mottok høyeste respekt av alle kastene. Dette kastesystemet finnes enda i dag.

Du lever kanskje ikke i et samfunn med et gjenkjennelig kastesystem. Men uansett har de fleste samfunn godkjente «spesialister» som forventes å skulle hjelpe vanlige mennesker med å forstå og oppfylle guddommelige krav. Men en «megler» kan også bli en som «skiller». *Det er virkelig et problem når personen du er atskilt fra, er Gud, og den personen som står mellom deg og Ham, bare er et annet menneske.* Likevel så har alle samfunn og

alle religioner sine utpekte «hellige» menn og kvinner som spiller rollen med å stå mellom Gud og mennesker. Hvorfor?

Menneskeheten gjemmer seg fremdeles for Gud! De fleste ønsker egentlig ikke å komme for nær til Ham. Han kunne komme til å gripe inn i vår dyrebare «rett» (slik vi ser det) til å være våre egne guder. For å si det rett ut; vi egentlig redd for Ham! Vi har en plagsom følelse av at Han er sint og kan finne på å gjøre det vanskeligere for oss hvis vi står alt for nære. Likevel forstår vi at vi trenger Han til å velsigne våre daglige livs merkedager som fødsel, bursdager, bryllup og til å redde eller trøste oss gjennom livets kriser som sykdom, sult og sorg.

Religion tilbyr en løsning til dette dilemmaet. Den velger ut noen til å gå nær Gud på våre vegne slik at han eller hun kan ta mesteparten av risikoen for oss, og samtidig motta Guds velsignelse på vegne av oss.

Religionens Skjulte Kostnad

Ved første øyeblikk kan religion se ut som menneskehetens mest sinnrike oppfinnelse. Men store nye oppfinnelser kan ofte ha uventede katastrofale effekter. Hva med religion?

For å svare på det spørsmålet må vi tenke tilbake på menneskene før syndefallet. I en herlig tid vandret Adam sammen med Gud ansikt til ansikt. Han trengte ikke noe hellig sted, for hvert sted var fylt av under og ærefrykt for Guds nærvær. Han trengte ingen hellige dager, for hvert øyeblikk var levende med vissheten om Guds nærvær. Og Han trengte ingen hellig mann til å stå mellom Ham og menneskene. Som menneske tok Adam sin rettmessige plass og underla seg Skaperen og lærte fra Ham uten reservasjon og frykt. Han kommuniserte direkte med Gud – som en skapning som kommuniserer med sin Skaper, men også som en elsket sønn som er sammen med sin perfekte kjærlige Far.

Menneskeheten tapte alt dette i syndefallet.

Har den menneskelige religionen gjenvunnet det den tapte i syndefallet? Har den tilfredsstilt din sjel – virkelig? Eller har den

12 Akkurat Her Akkurat Nå!

kun tilbudt en erstatning for det Adam opplevde i hagen for ikke lenge siden? Ønsker du virkelig livet ditt oppdelt i båser med noen spesielle tider, steder eller menn plassert i den «hellige» kategorien og resten plassert i den «verdslige»?

Hva om Gud gav deg en ny sjanse ved Livets Tre? Hva om Han tilbød deg å gjenopprette det øyeblikk-til-øyeblikk fred og vennskap og liv som Adam sløste bort?

Har du ha mot nok til å omgås Han?

GUDS PERFEKTE RELIGION

Lys i Mørke

Da Adam og Eva valgte uavhengigheten og *selv bestemte* hva som var «godt» og ondt» – falt de. Hardt. Og med dem falt håpet for menneskeheten om en fri, uhindret, ansikt til ansikt vandring med sin Skaper. Menneskehetens lille eksperiment med selvstyre brakte snart kaos og død inn i hvert aspekt av eksistens på planeten Jorda. Som Paulus senere sa, «For skapningen ble underlagt forgjengelighet ...» (Rom.8:20-21). Alt falt sammen.

Gud kjempet konstant mot menneskelig ondskap. Han tok noen ganger drastiske forholdsregler for å holde menneskene borte fra å skape helvete på jord. Gud spredte menneskene over hele planeten og forvirret språket deres slik at de ikke kunne holde sammen for å fullføre sine onde planer. Levetiden ble kraftig redusert fra over ni hundre til etthundreogtyve år slik at Han ikke lenger måtte holde ut så lenge med menneskene. På et tidspunkt gikk Gud til det mest radikale grepet som kan tenkes: Han utryddet nesten alle menneskene på jorden og startet på nytt - med en mann og hans familie. Enda kunne menneskenes ondskap bare så vidt holdes igjen, men aldri kurert.

Og så leser vi i 1.Mosebok noen av de sørgeligste ord i Bibelen: «Herren så at menneskenes ondskap var stor på jorden, og at alle

tanker og hensikter i deres hjerter var onde hele dagen lang. Da angret Herren at han hadde skapt menneskene på jorden, og han var full av sorg i sitt hjerte.» (1.Mos.6:5-6).

Men i dette mørke finner vi noen - svært få - skinnende lys. Først Enok, som vi vet nesten ingen ting om. Men vi vet dette: «Enok vandret med Gud. Så ble han borte; for Gud tok ham til seg.» (1.Mos.5:24).

Tre generasjoner senere kom Noa. Han «fant favør i HERRENS øyne». Han var en rettferdig mann, ulastelig blant sine samtidige, og «*han vandret med Gud.*» Da Gud så at «alle menneskenes tanker var onde hele dagen», fant Han i Noa en mann som ville «gjøre alt nøyaktig som Gud befaler ham» (1.Mos.6:8-9,12,22). Noa var den eneste mann på jorden som valgte å vandre med Gud framfor å være uavhengig av Ham. Da Gud besluttet å rense jorden fra det onde og starte på nytt med en mann, så var Noa Hans valg.

Ti nye generasjoner passerte. Igjen var jorden full av fordervelse, opprør og avgudsdyrkelse. For andre gang besluttet Gud å starte på nytt med én mann. Han holdt sitt tidligere løfte om ikke å sende enda en vannflom. I stedet valgte Gud Abraham til å produsere en ny nasjon av mennesker som skulle være overgitt til Ham og Hans veier. De skulle eksistere side om side med de hedenske nasjonene, men de skulle ikke bli lik dem. Innflytelsen skulle skje i andre retningen – alle jordens nasjoner skulle bli velsignet gjennom *dem*. Som Noa, skulle Abraham være en restart for menneskeheten. Og lik Enok, vandret han med Gud.

Tre menn, Enok, Noa og Abraham. Det var alt Gud hadde å arbeide med gjennom *tretten hele generasjoner*. Det er ikke til å undres over at disse «lysestakene i mørket» er blitt sett på som troshelter helt fram til i dag (Heb.11:5-9).

Og legg merke til dette; ikke en av disse tre var «religiøse» slik vi definerer begrepet. De hadde ingen hellige plasser; de simpelthen vandret med Gud. Når de møtte Han på noen spesielle måter, kunne de stoppe opp og bygge et alter for å ofre til Ham. Men så dro de videre. De hadde ikke noe «fast oppmøte» eller «gjenbesøk» til alteret. De hadde heller ingen religiøse kalendere eller spesielle

hellige dager så langt vi kjenner til. De levde hver dag ett liv i tilbedelse og lydighet. Og de hadde *ingen* prester eller hellige menn som stod mellom dem og Gud.

Det eneste unntaket er Abrahams korte møte med den mystiske Melkisedik, konge av Salem og prest for Den Høyeste Gud, som velsignet ham og gav ham brød og vin. Men det var kun ett eneste uventet møte mellom dem. Det finnes ingen fortelling om at Abraham, «Guds venn», noen gang brukte en prest's tjenester i sitt lange liv.

I det hele tatt; disse tre skinnende lysene hadde et Gudsforhold helt utenfor den religiøse normen, med sine hellige steder, hellige dager og hellige mennesker. De gjorde sitt beste for å leve et «Edens hage»-liv i en tragisk fallen verden.

Den Perfekte Religionen

Men Gud hadde en plan. Tre menn var ikke nok til å tilfredsstille Hans intensjon for skapningen. Det er grunnen til at Han fortalte sin venn Abraham, «Se opp på himmelen og tell stjernene hvis du kan. Det er så mange etterfølgere du vil få!» Og så la Han til:

«Du skal vite for visst at din ætt skal bo som fremmede i et land som ikke er deres. De skal trelle for folket der, og de vil bli undertrykt og plaget i fire hundre år. Men jeg vil også dømme de som de skal trelle for, og deretter skal de dra ut med mye gods..... I det fjerde slektledd skal de komme tilbake hit.» (1.Mos.15:13-14,16)

Og det er akkurat slik det ble. Etter fire hundre år hadde Abrahams etterfølgere vokst til en stor nasjon. Gjennom Moses og Aron befridde Gud dem fra undertrykkelse. Han ledet dem gjennom et stormfullt hav og gjennom en brennende ørken til det lovede land.

Underveis fikk Han dem til å stoppe ved et fjell for at Han skulle gjøre noe meget overraskende; Gud gav dem en religion.

Inntil da hadde Gud holdt seg utenom *religionsforetaket*, mens de fleste mennesker hadde vært hengitt til å tilbe sine avgudsbilder

av Ham, i det de bøyde seg ned i sine «hellige» bygninger på sine «hellige» dager med «hellige» menn som ledet dem i godkjente ritualer. Gud hadde betraktet dem i stillhet, men det virket som Han kun var fornøyd med noen få enkle mennesker som var modige og ydmyke nok til å være Hans venner. Hadde alt blitt forandret? Ikke egentlig. For Sitt eget formål valgte Gud nå å arbeide innenfor rammen av den falne menneskeheten ved å gi dem *den perfekte religion* og dermed utfordret folk til å nærme seg Han på denne måten. Han tok den spesielle «plass-tid-menneske»-religionen til et radikalt høyere nivå.

Hellig sted: I løpet av Israelittenes vandring i ørkenen beordret Gud dem til å lage et spesielt hellig telt. Senere, etter at nasjonen hadde etablert seg i det lovede land, valgte Gud en by, Jerusalem, for en mer permanent struktur.

Den grunnleggende planen var den samme både for teltet og tempelet. Begge var rektangulære strukturer som var delt med et forheng til to rom. Det største rommet ble passende nok kalt: Det Hellige Stedet. Inni der var det tre ting som var avsatt til Guds bruk; en lysestake med sju armer, et bord for daglige ofringer av et spesielt brød og et alter for å brenne røkelse til Gud. Bak dette forhenget var det en enda mer hellig avdeling; Det Mest Hellige Stedet. Der fantes det kun en ting; en gullforgylt kiste. Denne symboliserte Guds nærvær og Hans avtale, eller «pakt», med Israelittene.

Det er vanskelig å overvurdere betydningen av tabernaklet - og senere, tempelet - i «Guds perfekte religion». Strukturen var *det eneste* godkjente stedet hvor Israelittene kunne ofre til Gud. Dette var det eneste godkjente og viktigste stedet for trofaste Israelitter å være gjennom de tre spesielle festival ukene fordi det representerte det fysiske stedet for nærværet av en ubegrenset Gud blant sitt folk.

Hellige tider: Guds kalender satte til side spesielle dager, uker og år, og hver eneste av dem var rik på innhold. Hver måned, når nattehimmelen annonserte at månen startet på en ny syklus igjen, holdt de en «nymåne-festival». Spesielle ofringer, inkludert et syndoffer, markerte dette. Hver uke ble avsluttet med en annen ny

hellig dag; Sabbaten. Det hadde vært på den syvende dagen at Gud hvilte fra sitt arbeid med skapelsen; det var også på den syvende dagen at Israelittene skulle hvile fra deres arbeide. Tjenere, slaver, ja, til og med okser og esler skulle også nyte en pause fra arbeidet.

Og så var det tre spesielle uker hvert år; Påsken (Passover), som ble feiret hver vår til minne om Guds frigivelse av israelittenes slaveri i Egypt. Den kulminerte med at hver husstand holdt en fest, som ble markert med et grillt lam som minte Israelittene om det meget spesielle offeret, som bokstavelig talt hadde reddet livene deres da de ble befridd fra slaveriet. Ettersom våren gikk over til sommer, begynte «Ukenes fest». Den markerte tiden da Gud gav sin religion til israelittene og feiringen av førstegrøden. I løpet av høsten samme år kom den spesielle forsoningsdagen i sentrum for temaene som fokuserte på - anger og offer. Deretter fulgte den ukes-lange Løvhyttfesten, hvor israelittene skulle slå *leir* i midlertidige hytter for å minnes de førti årene da Gud hadde vist omsorg for forfedrenes behov i ørkenen.

Tilslutt var det *hele* år som var tilregnet som spesielt hellige. Hvert syvende år var i seg selv et *sabbatsår*. Da skulle israelittene tillate at deres åkre og vingårder skulle hvile fra *deres* arbeid og kun spise det landet produserte på egen hånd. Og hvert femtiende år var erklært å være et *jubelår*. Da skulle all gjeld ettergis, all eiendom gis tilbake til de tidligere eierne og alle slaver skulle settes fri.

Det er mye mer vi kunne si om de spesielle tidene som var avsatt i Guds religion, men *det skulle i det minste være åpenbart at israelittene hadde hatt kontinuerlig mulighet til å tenke over de dypere tingene med Gud, og til å takke Ham for Hans godhet imot dem.*

Hellige mennesker: Israel var ment å være en hellig nasjon. Men innenfor Israel var det en spesiell hellig slekt som var etterkommere etter Abrahams oldebarn, Levi. Gud valgte levittene som representanter for Hans tjeneste for hele nasjonen. Gjennom tabernakelets tid hadde levittene, og kun levittene, lov til å røre eller flytte teltet og dets innredning. Hvis noen annen så mye som nærmet seg de hellige tingene, skulle de bli drept. Etter at tempelet

var bygde fikk levittene ansvar for tempeltjenesten. Noen forberedte det hellige brødet; mens andre ledet spesielle sanger og lovsanger. Uansett, gudstjenesten var deres liv.

Innen levittgruppen var det enda en utskilt gruppe; etterkommerne av Aron, bror til Moses. Det var kun dem som kunne tjene som prester, og det var deres jobb å utføre alle ofringer og ritualer til Gud på vegne av hele nasjonen.

Og tilslutt, innenfor denne prestefamilien fantes ypperstepresten - den helligste mannen av alle. Han var *det eneste menneske* som hadde tillatelse til å gå innenfor forhenget til det Aller Helligste Stedet, og dit gikk han kun en gang i året - på Forsoningsdagen. Vaiende med et rykende røkelseskar, sprinklet presten blod på fronten av den gullforgylte kista; «Paktens Ark». Gjennom denne handlingen sikret han tilgivelse, først for sin egen synd og deretter for hele nasjonens synd.

Vi kunne fortsette i timevis med å beskrive innviklede ting og skjønnhet i «Guds perfekte religion». Ingenting var uten mening, fra innredningen i tempelet til duskene på prestens kappe. Gud hadde sannelig tatt religion - med sine hellige steder, tider og mennesker - til et enestående høyt nivå. Gjennom hundreårene siden syndefallet hadde svært få mennesker vandret sammen med Han. Men Gud hadde funnet en måte å åpenbare for menneskene Sin karakter og tanker gjennom Sin religion.

Gjorde den noen forskjell? Brydde menneskene seg i det hele tatt?

En Hard Lekse

Hva gjorde jødene med denne Gudgitte religionen? Hva var deres erfaring og vitnesbyrd? Dette er en viktig test, ikke bare for jødene, men også for oss. Hvis folk blir gitt en perfekt religion - kan de da lykkes i å nærme seg Gud gjennom den? Guds religion varte omkring ettusentrehundre år - mellom Moses og Jesus.

Gjennom hele denne perioden finner vi kun noen *svært* få som gikk utenfor normen i sine omgivelser og sine egne begrensninger,

og kom nær Gud gjennom tro; Pinhas, Samuel, David, Elia, Elisa, samt en håndfull konger og profeter som levde i tro, og som fremdeles rører ved oss i dag (Heb.11). Alle sammen gjorde sitt beste i å adlyde Guds lover og følge budene i Hans religion.

Men var det virkelig *religionen* som dro dem nært til Gud? Selv om David elsket loven, lærte han mer om Guds trofasthet på de ensomme dalsidene ved Betlehem enn han noen gang hadde gjort ved å delta på sabbatstjenesten (1.Sam.17:34-37). Presten Pinhas gjorde soning for flere synder med ett spyd enn han noen gang hadde gjort med et brennoffer (4.Mos.25:1-13). Og Elias kraftigste ofring ble utført på et fjell i Samaria, ikke i et tempel i Jerusalem (1.Kong.18:30-39). Kun noen få fant Gud gjennom Hans religion i løpet av disse årene. *Sannheten er at den største majoriteten mislyktes katastrofalt.*

Hva med Guds hellige sted? Salomo bygde et flott ett; tempelet i Jerusalem. Men til tross for sin skjønnhet og store betydning for deres tro, har de fleste israelitter ignorert det, eller enda verre.

Med skrikende ulydighet til Guds bud om at ofringer kun skulle skje ved tempelet, fortsatte likevel de fleste å ofre på sine egne steder. Frasen, «De høye steder», var ikke fjernet; menneskene fortsatte å ofre og brenne røkelse der, noe som man kan lese om i fortellingene om *de fem forskjellige kongene* av Juda. Og disse var av de gode kongene! Noen ganger ble tilbedelsen av de hedenske guder blandet med tilbedelsen av Jahve på disse «høye stedene». Tempelet ble gjentatte ganger tømt for gull og bronse for å betale gjeld til utenlandske konger eller stjålet av invaderende hærer. Tilslutt var tempelet så forfalt som et forlatt varehus eller en nedlagt fabrikk. En av de siste kongene av Juda, Manasse, reiste flere altere for fremmede guder inne i selve tempelet, og ofret til og med sin egen sønn til en av dem. Ikke rart at Gud tillot babylonerne å brenne tempelet ned til grunnen.

Hva med Guds hellige dager og uker og år? Israelittene begynte å bryte sabbaten like etter at Gud hadde erklært den hellig (4.Mos.5:32-36) og de glemte å feire påsken – med all dens rike mening – fra det øyeblikk de gikk inn i det hellige landet. Den

ble ikke feiret igjen før i Josia sin regjeringstid. Han var den *tjuende* av Judas tjuefire konger. Og hva med jubelåret? Så vidt vi vet har Israelitten *aldri* feiret den. I løpet av 1300 år hadde de 26 anledninger, men overså dem alle.

Og hva med Guds hellige mennesker, prestene og levittene? De skulle være en spesiell stamme innenfor Israel – og fra en spesiell familie innenfor denne stammen – som var valgt til å representere hele nasjonen overfor Gud. Men da kongedømmet ble splittet tidlig i Israels historie, forandret Jeroboam, den første kongen i nord-riket, alt sammen. Han ønsket å gi tempelet i Jerusalem, som var lokalisert i sør-riket, konkurranse i håp om at folket hans skulle slutte med å reise sørover for å feire fester og helligdager. Så lagde Jeroboam to gullkalver og plasserte dem i to av byene i nord-riket. Deretter bygde han hellige altere på høye steder og utnevnte prester fra alle slags mennesker – uansett om de var levitter eller ikke (1.Kong.12:31). Dette falske presteskapet og deres kopierte ritualer var motbydelig for Gud (1.Kong.13).

I kongedømmet Juda fungerte levittene fremdeles som de «spesielle menneskene» som Gud hadde befalt. Men den åndelige tilstanden hos disse menneskene var knapt bedre enn hos kopiene i nord-riket. Som Gud selv har sagt, «Prestene sa ikke: «Hvor er Herren?» Og de som syslet med loven, kjente meg ikke. Hyrdene falt fra meg. Profetene spådde ved Ba'al og fulgte dem som ikke kan hjelpe» (Jer.2:8). Disse prestene hadde kanskje de riktige genene, men ikke de riktige hjertene.

Igjen irettesatte Gud dem: «Forferdelige og grufulle ting skjer i landet. Profetene profeterer løgn, og prestene styrer etter deres råd, og mitt folk vil gjerne ha det slik. Men hva vil dere gjøre når enden på dette kommer?» (Jer.5:30-31). Og igjen: «For alle sammen, både små og store, søker urettferdig vinning. Både profet og prest farer med svik. De leger mitt folks skade på lettvint vis, idet de sier: Fred! Fred! Og det er ingen fred.» (Jer.6:13-14).

Israels religiøse fiasko ble en ødeleggende katastrofe - som i den åndelige verden overgår skadene fra hvilken som helst katastrofe i den fysiske verden.

Til tross for et vakkert og dypt meningsfylt system med hellige tider, steder og mennesker, mislyktes Israel som nasjon totalt å komme nær Gud i tro. Ville du ha gjort det bedre? Ville jeg?

Guds religion feilet ikke; det var den falne menneskeheten som feilet og har dermed for alltid bevist at en religion med hellige «steder-tider-mennesker» *aldri* vil lykkes. Når Guds perfekte religion ikke var nok, hva får oss til å tro at noen *annen* religion kan være det?

Og hvorfor brød Han seg om å lage Sin religion i det hele tatt? Det er i det minste tro grunner til det.

1. Guds første hensikt var å lære menneskene ei lekse. Siden Edens hage hadde menneskene ønsket å tro at de var i stand til å velge mellom godt og ondt. De ønsket å tro om seg selv at de var dyktige, smarte og moralske. Gud visste noe annet. For å hjelpe menneskene til å komme til det punktet bestemte Han seg for å gi oss en objektiv standard som vi kunne dømme oss selv etter.

Som Paulus sa det, «Jeg ville ikke ha visst hva synd var uten gjennom loven..... Den brukte det gode til å føre meg i døden, og slik skulle det bli klart hvordan synden virkelig er. Ved budet skulle synden bli overmåte syndig.» (Rom.7:7,13). Gud ønsket at ærlige mennesker skulle innrømme for seg selv at de aldri kunne bli «gode» av seg selv. Han ønsket å få dem til å forstå at de kunne aldri bli i stand til å nærme seg Ham gjennom å holde regler og ritualer. *Han ønsket å gjøre dem desperate etter å nå Ham på en annen måte.*

2. Guds andre hensikt var å lære opp menneskene, men på en mer positiv måte; Han hadde plassert et «budskap» i Sin religion. Detaljene omkring spesielle tider, spesielle steder og spesielle mennesker var et forvarsel om noe Høyere, Sannere og mer Virkelig. Hans «perfekte religion» var bare en skygge av noe virkelig som skulle komme. Oppfyllelsen av så mye, fra påskelammet til sabbatshvilen, var rett om hjørnet. Løftet om en ny pakt strålte som et fyrtårn som lyste opp veien mot en bedre fremtid.

En Ny Start

Israel lå i ruiner. I løpet av kort tid hadde tempelet – det som var igjen av det – blitt brent ned av invaderende babyloniere. Ofringer, helligdager og fester kom til en hylende stopp. Prestene og profetene hadde måttet marsjere bort under bevoktning for å etablere seg i et fremmed land – hvis de i det hele tatt hadde overlevd invasjonen.

Akkurat i dette øyeblikket, akkurat da det så ut for at Guds religion hadde nådd bunnivået, kom Gud med et løfte. Et kort øyeblikk var det som om en frisk, velduftende bris kom fra Eden, som rusket menneskenes hår og minte dem om hva de hadde tapt – *og hva de kunne vinne tilbake:*

«Se, dager kommer, sier Herren, da jeg vil opprette en ny pakt med Israels hus og med Judas hus. Den skal ikke være som den pakt jeg opprettet med deres fedre på den dag da jeg tok dem ved hånden og førte dem ut av landet Egypt, den pakten med meg som de brøt, enda jeg var deres ektemann, sier Herren. Men dette er den pakt jeg vil opprette med Israels hus etter de dager, sier Herren: Jeg vil gi min lov i deres sinn og skrive den i deres hjerte. Jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk. De skal ikke lenger lære hver sin neste og hver sin bror og si: «Kjenn Herren!» For de skal alle kjenne meg, både små og store, sier Herren. For jeg vil forlate deres misgjerning og ikke lenger komme deres synd i hu.» (Jer.31:31-34)

Gud var villig til å gjøre en ny start. Mens Israelittene oppholdt seg i utlendighet i 70 år, fikk landet anledning til å ta opp igjen sabbatshvilen som de hadde glemt gjennom mange hundre år. Tilslutt tillot Gud dem å returnere, bygge opp igjen tempelet og starte opp igjen med sine religiøse aktiviteter. Men Gud ventet tålmodig inntil det rette øyeblikk for å gjøre Sin lovede nye pakt med menneskeheten. Denne gangen ville Han ikke overlate jobben til en mellommann. Han ville ikke bruke hverken en profet eller en prest – eller en engel.

Denne gangen ville Gud Personlig dukke opp og gjøre jobben selv.

PARDISET GJENVUNNET: LIVET MED JESUS!

Tenk Deg Enda En Gang.....

At du vandrer med Gud. Bokstavelig.

Det er aften. Varmen fra ettermiddagens hete vibrerer svakt over de steinete liene foran deg. Bak deg kjennes en kjølig bris som lager krusninger på vannet i Galilea sjøen. Solen ligger lavt på himmelen og maler landskapet gyllent. Snart vil den male et mesterstykke over høydene i vest. Sansene dine suger inn skjønnheten. Selv om du har sett denne scenen mange ganger blir du likevel alltid like betatt. Denne vidunderlige sommerkvelden kan likevel ikke forklare den gledesfylte opprømtheten som velver opp som en sang på innsiden av deg. Det er en annen grunn for det. *Han* kommer. Jesus!

Han har lovet å ta deg og resten av Hans nærmeste venner bort for noen dager. Han lot mengden gå, tverrsnittet av menneskeheten – de ortodokse regelholderne og de notoriske synderne, de fanatiske entusiastene og de forræderske skatteoppkreverne, de innflytelsesrike lederne og de utarmede enkene. De har gått sin vei, i det minste for noen dager. Jesus går sammen med deg nå. Du og dine venner skal vandre sammen med Han noen mil og så slå leir for natta. I morgen tidlig vil dere dra sørover langs de støvete veiene ned mot Judea og Jerusalem.

Mens dere vandrer langs veien vil Han vise deg mange ting – fugler på himmelen, blomster på marken, noen byer på høydene – alt mens du undrer deg over alle undrene i Guds Kongedømme. Du har sett alt dette før, men aldri gjennom *Jesu* øyne. Hvert øyeblikk sammen med din venn blir farget med nye oppdagelser og undre. Men den største gleden av alt er å bli kjent *med Ham*. Du kaller Ham lærer, men Han kaller deg sin venn. Dette enkle faktum gjør deg opprømt!

På svært mange måter ser Jesus ut som en av «gjengen» - samtidig som Han også er svært forskjellig. Ordene Hans er enkle, men gjennomgående. Han unngår de kompliserte argumentene og teologiske uttrykkene til rabbinerne. Til og med barn elsker å høre Ham. Og når Han snakker så *skjer det ting*. Blinde ser. Syke blir helbredet. Demonene skriker og flykter. Noen ganger reiser de døde seg. De som elsker Gud, går av sted forfrisket med glede og håp. De religiøse hyklerne drar kanskje av sted frustrerte og sinte, eller med samvittighetskvaler. Men det skjer aldri at noen drar av sted *uforandret*.

Det er ikke bare Jesu ord som imponerer deg – men *Ham*. For en blanding av enkelthet og dybde, lidenskap og mot, mildhet og kraft. Og kjærlighet - glem ikke kjærligheten! Det er ikke det at Han er overstrømmende av følelser, selv om Han ikke er redd for hverken å le eller gråte. Øynene hans ser alltid ut til å være fokusert på andre enn Han selv. Han bryr seg genuint om *hvem de er* - og *gjør* det Han kan for å *gi* dem noe.

Da du møtte Jesus første gang følte du deg skyldig, og ærlig talt, litt redd Ham. Du hadde vært skamfull over å innrømme det, men inntil da hadde du alltid syntes det religiøse var grått og kjedelig. Og det er tvilsomt om noen kunne ha forklart deg *livet* som var i denne mannen – selv om de hadde forsøkt. Da du selv *erfarte* dette livet første gang var det oppriktig talt skremmende. Du visste hvordan det var å være religiøs. Du kunne både «be» og «synge» en salme, men det var som om Jesus tvang deg til å velge bort den komfortable, velkjente og trygge religionen med ett enkelt blikk. Det var som om Han trakk bort et slør og tvang deg til å møte Gud ansikt til ansikt. Til å begynne med var det skremmende! Men da du først hadde bestemt deg for å være oppriktig overfor Gud om

din synd, så var den følelsen av å være sammen med Gud akkurat *her*, akkurat *nå*, helt fantastisk!

Siden har du bokstavelig talt vandret med Gud sju dager i uken - sammen med en gruppe mennesker som du vokste deg så tett sammen med at du en dag.....var i ferd med å kalle dem din «familie»...inntil du plutselig husket at de faktisk var din biologiske familie – Guds familie!

Høres dette bildet av livet godt ut for deg? Det burde det - du ble skapt for et slikt liv.

Gud med Oss

Menneskeheten hadde feilet fullstendig. De hadde mislyktes med å være sine egne guder, og de hadde mislyktes med å følge en perfekt religion. Kanskje hadde noen i det minste nå blitt klare – klare til å gå hele veien tilbake til deres riktige sted, stedet de hadde forkastet i Edens hage. Kanskje var i det minste noen få blitt klare til å spytte ut den forbudne frukten fra Treet med kunnskap om godt og ondt. Kanskje de var klare til å vandre med Gud igjen. Kanskje var de til og med klare til å spise av Livets Tre.

Tiden var nå kommet for Gud til å signere en ny avtale med menneskene. For at menneskene skulle få vite betingelsene i den, sendte ikke Gud bare noen ord gjennom en budbringer, Han brakte ikke engang selv ordet; denne gangen var det Han selv som var Ordet. Han invaderte planeten jorda, tok på seg en menneskelig kropp og levde ut Ordet foran oss alle.

Mennesket hadde forsøkt å bli en gud - og dermed tapt Eden. Nå ble Gud menneske og tilbød Eden tilbake igjen. For første gang på flere tusen år kunne mennesket *bokstavelig talt* vandre med Gud.

Som en av Jesu' første etterfølgere sa: «Alt dette skjedde for at det Herren har talt gjennom profeten, skulle oppfylles: 'Se, jomfuen skal bli med barn og føde en sønn, og de skal gi ham navnet Immanuel – det betyr: Gud med oss.» (Matt.1:22-23). Og som en annen sa det:

«Det som var fra begynnelsen, det som vi har hørt, det som vi har sett med våre øyne, det som vi betraktet og våre

hender rørte ved, om livets Ord - og livet ble åpenbart, og vi har sett det og vitner og forkynner dere livet, det evige, som var hos Faderen og ble åpenbart for oss - det som vi har sett og hørt, det forkynner vi for dere, for at også dere kan ha samfunn med oss. Og vårt samfunn er med Faderen og med hans Sønn, Jesus Kristus.» (1.Joh.1:1-3).

Immanuel, «Gud med oss,» hadde vandret ubemerket på vår planet i tretti år. Nå var Han klar til å gå ut offentlig for ytterligere tre år.

Religionen hadde et stort sjokk i vente.

Et Innvendig Kongedømme

Jesus var svært mange ting, men Han var ingen opprører. Han var født som jøde, et medlem av Guds utvalgte folk og etterfølger av Guds perfekte religion. Av den grunn vokste Han opp med å gjøre pilegrimsreiser til tempelet på hellige dager og lyttet til anerkjente lærere (Luk.2:41-52). **Ja, egentlig var Han den eneste som noensinne hadde klart å følge Guds perfekte religion helt perfekt.**

Da tiden var kommet for å starte det arbeidet Gud hadde sendt Han til jorda for å utføre, fortsatte Jesus som vanlig å besøke synagogene og tempelet i Jerusalem. Når alt kom til alt var Han først og fremst blitt sendt til «de tapte sauene i Israel,» og det var der disse sauene brukte å samles for å høre om Gud.

Men det varte ikke lenge før Jesus begynte å komme i trøbbel hver gang Han satte Sin fot på et av Israels «hellige steder». Det startet da Han dro tilbake til Nasaret og ble invitert til å snakke i en av synagogene. Skriftlesingen fra Jesaja syntes å gå bra, men Hans kommentarer etterpå var meget fornærmende. Jesus rakk bare noen få setninger før forsamlingen forsøkte å myrde Ham. Rasende avvisning – og verre – kom fra noen av disse svært «gode og moralske menneskene» som tidligere hadde hørt Jesus preke i andre synagoger (Mark.3:1-6) og i selve tempelet (Joh.7:24-44, 8). Det varte ikke lenge før autoritetene bestemte seg for å ta avstand fra Ham; enhver som erkjente tro på Jesus skulle bli avvist i døra til synagogen. (Joh.9:22).

Dette var et kraftig slag mot Jesus – å utelukke Ham fra Israels «spesielle steder» - grunnlaget for Israels religion!

Det ble mer og mer klart; det Jesus hadde kommet for å utføre, hadde ingenting med «spesielle plasser» å gjøre i det hele tatt! Livet for Jesus og Hans etterfølgere fant sted *overalt*. Noen av Hans mest kraftfulle undervisninger skjedde i de mest «ikke-religiøse» omgivelser; sittende i en fiskebåt (Mark.4:1); vandrende gjennom en kornåker (Mark.2:23-28); hvilende ved et middagsbord (Luk.7:36-50); hvilende på en fjellside (Matt.5:1); ventende ved en brønn (Joh.4).

Jesu trening av Hans etterkommere var relasjonsbasert, ikke oppmøtebasert. Da Ham møtte sine to første etterkommere, spurte de Ham, «Rabbi, hvor bor du?» Til svar tilbød Jesus *vennskap*, ikke *informasjon*; «Kom og se!» Vi er fortalt at «de gikk av sted og så hvor Han bodde, og så tilbragte vi dagen med Ham.» (Joh.1:35-39).

Jesus la vekt på å bygge relasjoner med alle sine disipler. Sannheten om Jesus ble heller *erfart* enn *undervist* om. Han utpekte tolv – som Han kalte apostler – slik at de *først* kunne være sammen med Ham, og deretter sendes ut for å proklamere Guds nye pakt og gjøre mirakler for å underbygge budskapet (Mark.3:14).

Det Gud hadde oppmuntret Israelittene å gjøre med sine barn, gjorde Han nå med Sine.

Han snakket med dem om Guds bud mens de satt hjemme, vandret langs veien, mens Han hvilte og mens Han reiste langs veien: «Disse ord som jeg byder deg i dag, skal du gjemme i ditt hjerte. Og du skal innprente dem i dine barn. Du skal tale og tale om dem når du sitter i ditt hus, når du går på veien, når du legger deg og når du står opp. Du skal binde dem som et tegn på din hånd, og de skal være som en minneseddel på din panne. Du skal skrive dem på dørstolpene i ditt hus og på dine porter.» (5.Mos.6:6-9).

Jesus hadde svært forskjellige tilnærminger til Guds anliggender, inkludert «hellige plasser», noe som gjorde Han sårbar for angrep. Ved rettsaken mot Han, hevdet Jesu anklagere at de hadde

hørt Ham si, «Jeg skal rive ned dette templet som er gjort med hender, og på tre dager bygge et annet som ikke er gjort med hender..... De som gikk forbi, ristet på hodet og spottet ham: «Nå, du som river ned templet og bygger det opp igjen på tre dager! Frels deg selv og stig ned av korset!» (Mark.14:58,15:29). Men de overså poenget Hans selvfølgelig. Jesus hadde sagt noe slikt, men Han profeterte om Sin oppstandelse. Han var absolutt ikke interessert i å ødelegge fast eiendom. Men Jesus hadde til hensikt å endre hele «tempel- og hellige plasser» - konseptet for alltid.

Jesus annonserte disse intensjonene til den samaritanske kvinnen. Hun hadde spurt Ham om å løse et religiøst argument; «Våre forfedre har tilbedt Gud på dette fjellet, og dere sier at Jerusalem er det stedet hvor en skal tilbe» (Ved tempelet). Til svar kom Jesus med denne sensasjonelle uttalelsen; «Våre fedre tilba på dette fjellet, og dere sier at Jerusalem er stedet hvor en bør tilbe. Jesus sier til henne: Tro meg, kvinne! Den time kommer da dere verken skal tilbe Faderen på dette fjell eller i Jerusalem. Dere tilber det dere ikke kjenner. Vi tilber det vi kjenner, for frelsen kommer fra jødene. Men den time kommer, og er nå, da de sanne tilbedere skal tilbe Faderen i ånd og sannhet. For det er slike tilbedere Faderen vil ha.» (Joh.4:20-23).

Med andre ord; Jesus sa at fra nå av var det ikke viktig hvor tilbederen befant seg. Det som betød noe var den åndelige situasjonen. Skjedde det i ånd og i sannhet? Implisert i Jesu' standpunkt var den hellige plassen for Hans disipler – Hagen - hvor de hadde fellesskap med Gud – som på en måte var inne i menneskene selv istedenfor i en bygning.

Jesus klargjorde sine intensjoner enda tydeligere da Han talte til noen av Israels religiøse ledere; «Da fariseerne spurte ham om når Guds rike skulle komme, svarte han dem og sa: Guds rike kommer ikke på en slik måte at en kan se det med øynene. Heller ikke skal de si: Se her eller der er det. For se, Guds rike er inne i dere.» (Luk.17:20-21).

Det Kongedømme Jesus kom for å etablere, kan simpelthen ikke lokaliseres geografisk i det hele tatt. Siden dette er sant, kan ingen peke ut et bestemt «hellig sted» og si at Guds Kongedømme er lokalisert *der*. **Hans Kongedømme finnes inne i et hellig folk.** Guds

tempel, sier Jesus, skal ikke lenger bygges i gull, sølv og stein. Guds nærværet finnes nå inne i tempelet som er bygd av *levende steiner*.

I det lyset får to av Jesu løfter ny mening; «For hvor to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt iblant dem.» (Matt.18:20), og «Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.» (Matt.28:20). Jesus er virkelig Immanuel, «Gud med oss».

Det Daglige Kors

Jesus var alt annet enn en opprører. Han var også alt annet enn en slave av krav, forventninger eller kameraderi. Han fulgte Sin Fars timeplan. Jesu frihet til å adlyde Sin Far var ingen steder mer tydelig enn Hans holdning til *tid*.

Men dette holdt ikke folk fra å forsøke å kontrollere Jesu tidsskjema. To ganger responderte Han på slikt press med å svare bestemt, men vennlig, «Min tid er enda ikke kommet.» Og enda to ganger til, unngikk Han å bli tatt til fange eller bli arrestert ved å vise til Skriftens ord, «Hans tid hadde enda ikke kommet» (Joh.2:4, 7:6, 7:30, 8,20). Det var helt klart: Jesus skulle gå mot et bestemt mål med jevn fart, og ingen manipulering skulle få Han av sporet.

Trusler skulle så visst heller ikke påvirke Jesus; «...noen fariseere kom til ham og sa: Ta av sted og dra bort herfra, for Herodes vil drepe deg! Han sa til dem: Gå og si til den reven: Se, jeg driver ut onde ånder og helbreder syke i dag og i morgen, og den tredje dagen blir jeg ferdig.» (Luk.13:31-32).

Forventningspress klarte heller ikke å bevege Ham. Da Jesus hørte om Lazarus' kritiske sykdom og hans søsters inntrengende bønn til Ham om å komme fort, så drøyde Han likevel. Det var en beslutning som gav Ham sterk kritikk (Joh.11:37). Men siden Jesu prioriteringer krevde at Han ventet, så gjorde Han det: «Men da Jesus hørte det, sa han: Denne sykdommen er ikke til døden, men til Guds ære, for at Guds Sønn skal bli æret ved den. Jesus elsket Marta og hennes søster og Lasarus. Da han nå hørte at han var syk, ble han likevel enda to dager på det stedet der han var. Da først sier han til disiplene: La oss dra tilbake til Judea.» (Joh.11:4-7). Det var først *etter* at Lazarus døde at Jesus gikk til ham.

Det er ikke det at Jesus var egoistisk med Sin tid – langt ifra. Ved flere anledninger hadde han hatt det så travelt med å hjelpe mennesker at Han ikke engang hadde hatt til å spise (Mark.3:20, 6:31). Til og med når Han hadde sterkt behov for å hvile, fortsatte Han å gi (Mark.6:32-44). Jesus simpelthen levde Sitt liv slik Han har lært oss å leve våre liv – med klare prioriteringer, uten stress og med et intenst fokus på øyeblikket (Matt.6:25-34).

Jesu holdning til tid brakte Han inn i harde konflikter med mange av de «gode, moralske» menneskene i Hans tid, spesielt vedrørende deres svært religiøse syn på sabbaten. Etter deres syn viste ikke Jesus god nok respekt for helligdagsvanene deres, og spesielt ikke når Han viste til enkeltepisoder hvor disse tradisjonene hadde kommet i konflikt med Guds prioriteringer. Dette gjorde Ham rasende. Her kan vi lese om to tidligere episoder.

«På den tiden gikk Jesus gjennom kornåkrene på en sabbat. Disiplene hans var sultne, og begynte å plukke aks og ete. Men da fariseerne så det, sa de til ham: Se, disiplene dine gjør noe som det ikke er tillatt å gjøre på sabbaten. Men han svarte: Har dere ikke lest hva David gjorde, da han var sulten, både han og de som var med ham, hvordan han gikk inn i Guds hus og åt skuebrødene, som verken han selv eller de som var med ham, hadde lov til å ete, men bare prestene? Eller har dere ikke lest i loven at prestene på sabbaten vanhelliger sabbaten i templet, og likevel er de uten skyld? Jeg sier dere: Her er det som er større enn templet! Hadde dere visst hva dette betyr: Jeg har behag i barmhjertighet, ikke i offer, så hadde dere ikke fordømt de uskyldige. For Menneskesønnen er herre over sabbaten.

Så gikk han videre og kom til synagogen deres. Og se, der var en mann som hadde en vissnen hånd. Og de spurte ham: Er det tillatt å helbrede på sabbaten? Det var for å få noe å anklage ham for. Men han sa til dem: Hvem blant dere som har en sau, ville vel ikke gripe fatt i den og dra den opp, dersom den falt ned i en grøft på en

sabbat? Hvor mye mer verd er ikke et menneske enn en sau! Så er det da tillatt å gjøre godt på sabbaten. Så sier han til mannen: Rekk hånden ut! Og han rakte den ut, og hånden ble frisk igjen som den andre. Men fariseerne gikk ut og la planer mot ham om å få ryddet ham av veien.» (Matt.12:1-14)

Jesu frihet fra å bli kontrollert av den religiøse «spesielle dager»-mentaliteten var sjokkerende og revolusjonerende nok til at å få Ham drept. Og det var faktisk en av grunnene til at Han ble drept.

På samme måte som Jesus levde sitt liv, forventet Han at disiplene Hans levde sine liv. Og her er et viktig punkt: I Jesu undervisning som er nedskrevet i *de fire evangeliene*, befalte Han aldri sine disipler om å betrakte sabbaten som en spesiell dag. Og ikke én gang befalte Han dem om å betrakte noen annen dag i uka som mer hellig enn resten. I all Hans undervisning var det kun én dag som Jesus befalte sine disipler om å sette til side som hellig. Og hva er navnet på denne dagen?

I dag.

Jesu etterfølgere skulle ta en titt på kalenderen og si «i dag», og deretter feire den som en spesiell dag og markere dagen med noen enkle «påminnelser»:

De skulle leve «hver enkelt dag» med en enkel, barnslig avhengighet og tillit til sin Far: «Gi oss i *dag* vårt daglige brød.» (Matt.6:11). «Derfor sier jeg dere: Vær ikke bekymret for livet, hva dere skal ete og hva dere skal drikke, heller ikke for legemet, hva dere skal kle dere med. Er ikke livet mer enn maten, og legemet mer enn klærne?», «Søk da først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt dette i tillegg! Vær da ikke bekymret for morgendagen. For morgendagen skal bekymre seg for seg selv. Hver dag har nok med sin egen plage.» (Matt.6:25, 33-34).

«Han sa til alle: Om noen vil komme etter meg, da må han fornekte seg selv og hver dag ta sitt kors opp og følge meg. For den som vil berge sitt liv, skal miste det. Men den som mister sitt liv for min skyld, han skal berge det.» (Luk.9:23-24).

For Jesu etterfølgere skal hver eneste dag være en feiring av livet under Guds kjærlige omsorg og med en beslutning om å leve for å tilfredsstille Jesus istedenfor seg selv.

Hver dag er en «spesiell dag»!

Et Bånd av Brødre og Søstre

Først fikk «spesielle steder» et slag. Og så «spesielle dager». Hva så med «spesielle mennesker»? Jesus ville vel ikke blande seg bort i *dette* aspektet i religionen også, ville han?

Det tok mange lekser og flere «harde slag» for komme til Hans punkt. Men hvis det var noe Jesus instituerte på, så var det dette; ingen av Hans etterfølgere skulle ha maktposisjoner. Ingen skulle opphøye seg selv over sine brødre.

Jesus utfordret hele konseptet deres på religiøs autoritet.

«Jesus kalte dem til seg og sa: Dere vet at fyrstene hersker over folkene sine, og stormennene deres har makt over dem. Slik skal det ikke være blant dere. Men den som vil være stor blant dere, han skal være de andres tjener, og den som vil være den første blant dere, skal være de andres trell, likesom Menneskesønnen ikke er kommet for å la seg tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv til en løsepenge i manges sted.» (Matt.20:25-28)

Egentlig var alt Hans etterfølgere trodde de visste om autoritet galt! Alt de hadde lært om lederskap innen forretningsverdenen – eller i den religiøse verdenen – var snudd opp ned. Lederskap hadde alltid blitt sett på noe som ble utøvd ovenfra; i den nye pakten skulle det skje *nedenfra*. For disiplene var tjeneste det samme som noe stort, og slaveri under andre var det samme som lederskap. Jesus hadde levd ut denne lekse, nå var det deres tur å lære

Dette er årsaken til at Jesus tok det radikale steget å forby *Sine etterfølgere fra å bruke religiøse titler i det hele tatt.*

Hvis ikke denne erklæringen sjokkerer deg, trenger du sannsynligvis å tenke litt dypere over dette! Hvor ofte har du personlig brukt en religiøs tittel sammen med noens navn for å indikere at de hadde en

posisjon som en «spesiell person» innen din religion? Har du noen gang kalt en mann «pastor Nilsen», «eldste Jon», «diakon Salvesen», «prest Johnsen», eller noe lignende?

«Men dere skal ikke la dere kalle rabbi, for én er deres mester, men dere er alle brødre. Og dere skal ikke kalle noen på jorden far, for én er deres Far, han som er i himmelen. La heller ikke noen kalle dere lærere, for én er deres lærer, Messias. Men den største blant dere skal være tjener for de andre. Den som opphøyer seg selv, skal fornedres, og den som fornedrer seg selv, skal opphøyes.» (Matt.23:8-12)

Jesus oppmuntret til utøvelse av lederskap, men Han instituerte på at det skulle være en som var *blant* sine brødre og søstre, og som *tjente* dem (Luk.22:27). Og Han forbød alle «kaste merker» som skilte visse mennesker ut som «spesielle», inkludert religiøse titler. Sannheten var at all autoritet tilhørte Jesus. Selv om noen kunne ha en lederskapsgave, var de likevel «brødre». Alt utenom det, advarte Jesus, var selvopphøyelse.

Jesus-«Religionen»

Etter tre svært spesielle år, begynte Jesu fysiske liv å gå mot slutten. Snart ville Han stå overfor ydmykelse, tortur og død. Han måtte det. Det var Hans Fars vilje. I virkeligheten hadde Jesus kommet for å tilby menneskeheten en vei tilbake til Edens hage, en ny og frisk anledning til vennskap med den Levende Gud. Det krevde Hans blod for å «reversere forbannelsen» fra menneskenes opprør. Det krevde Hans død for å fjerne synden, som så tragisk hadde skilt menneskene - hver eneste en av dem – fra deres Skaper.

Men Jesus hadde ikke gått rett fra sitt yrke som tømmermann til korset. I disse tre årene i mellom hadde Han utført noe svært vitalt; uten et snev av opprør, hadde Jesus lyktes i å snu den religiøse verden opp ned. Hans liv var beviset: Å være nær Gud krevdes ikke å være «religiøs» i tradisjonell forstand. Hvis du virkelig har lagt merke til det Han har sagt og gjort vil du snart ha lagt merke til at Han redefinerte kjernen for religion.

For Jesus, og derfor også Hans etterfølgere, er ikke det «hellige stedet» å finne på noe geografisk sted, men i et *folk* som tilhører Gud. «Spesielle tider» skulle ikke være regulert av en kalender. I stedet for skulle hver dag bli gjennomtrengt med hellighet med en radikal ny frisk tilnærming til livet. Og «spesielle mennesker» skulle ikke identifiseres med posisjoner eller titler. Istedenfor er hver eneste troende en unik skatt, en mirakuløs ny skapelse. Hver disippel kunne tilby hans eller hennes kjærlighet til andre troende gjennom ydmyke tjenestegjæringer, og hver person er nødvendig for at hele gruppen kan fungere sunt.

Siden den dagen Adam og Eva forlot Eden har menneskene forsøkt å forsone seg med Gud og tilfredsstille sin egen samvittighet gjennom religion. Livets gave som Jesus tilbød dem som ville motta den, virket mot ethvert instinkt hos den falne menneskeheten, inkludert enhver religiøs tradisjon som de hadde holdt så kjær.

Noen fant det hele utenkelig, skremmende, ja rett ut farlig, og det gjorde dem rasende. Tilslutt endte de opp med å rope, «Korsfest Ham!». Mens *andre* møtte Jesus, følte brisen fra Eden blåse gjennom håret og ble vinket inn til et nytt liv med Gud. Og de gikk inn, uten så mye som å gløtte seg tilbake til det livet de hadde forlatt.

DEN TIDLIGE MENIGHET: LIVET MED JESUS, FORTSETTELSEN

Tenk deg Enda En Gang.....

Tenk deg å få vandre med Jesus *som lever i Sitt folk*.

Snart er det kveld i Jerusalem. Ettermiddagens etternølende varme blander seg med heten i fra oven foran deg. Bak deg kjennes en kjølig bris som smyger seg inn gjennom vinduet ditt og som bringer med seg en antydning frisk luft fra høydene utenfor byen. Solen ligger lavt på himmelen og lar sine forgylte stråler skinne gjennom det samme vinduet og lyser opp det befolkede kjøkkenet med en stråleglans som perfekt matcher det du føler på innsiden. Du setter pris disse enkle gavene, duften fra nybakt brød, musikken fra en venns latter og starten på en perfekt solnedgang. Likevel så kan ikke løftet om en herlig sommerkveld forklare den gledesfylte forventningen som veller opp som en sang på innsiden av deg. Det er en annen årsak til det; *de* kommer. Menigheten¹, din familie i Jesus!

Du har allerede møtt mange av dem gjennom dagen. Nå holder noen kvinner på med å avslutte forberedelsene for kveldsmåltidet, mens noen menn bærer inn noen få enkle møbler og matter til å sitte på. I kveld vil det lille huset bli overfylt av dine tros venner.

Og som du samler i Hans navn, vil det bli som om Jesus selv vil være tilstede sammen med deg!

Det vil ikke være noe manus for kvelden siden ingen har måttet «love» å «delta» på kveldsmåltidet. Hver dag er frisk og ny. Akkurat som Mesteren, Jesus, arbeider i hver enkelt sitt liv, trekker Han menneskene sammen i en dynamisk, alltid-forandrende kjærlighetsnettverk. Tiden sammen denne kvelden kan by på nye erfaringer som vil gjøre den genuin og livs-forvandlende. Noen vil snakke om dagens utfordringer og om Faderens trofasthet gjennom dette. Andre vil dele, med spenning og overbevisning, om hvordan de tok i bruk den kraftfulle undervisningen de hadde hørt kvelden før, og kanskje vil noen dele en sang som synes å passe til anledningen. Menigheten er levende med mye sang i denne tiden – både fra de gamle Davids-salmene og de nye uttrykkene for lovprisning som strømmer fra de takknemlige hjertene hos disiplene. Og bønn – *alltid bønn!* De følger ikke en steril oppskrift, men en kraftfull kommunikasjon med en Levende Gud som kan få rommet til å riste!

Ulikt den religiøse synagoge tjenesten du vokste opp med vil tiden dere er sammen verken ha noen «begynnelse» eller «slutt». Vekselvirkningene gjennom dagen vil samle folk til intime samtaler over middagen og videre etterpå inntil de begynner reise hjem.

Dine brødre og søster kommer, ja, du kan knapt vente på at de alle er kommet!

Gjennom sitt folk kommer Jesus til å åpenbare for deg mange ting i kveld – undrene på Hans Kors, mysteriene om Hans iboende Ånd, leksjonene om praktisk lydighet og daglig disippelskap. Men selv om det vil bli en fin og spennende kveld, vil den største gleden simpelthen være å være sammen med Ham i Hans folk, noe som fortryller ditt hjerte! Det er tvilsomt at du kan forklare dette i det hele tatt til noen – men den ukompliserte sannheten er at Jesus lever i Sin menighet, og at du har det fantastiske privilegie å vandre sammen med Ham hver dag.

Lyder dette bildet godt for deg? Det burde det Du ble født til det – hvis du virkelig er blitt født for andre gang!

Vendepunktet

Det hele startet med femti forbausende dager – først tre, deretter førti og så sju.

Først, tre dager i desperasjon. Scenen er blitt brent inn i minnet ditt. Midnatt i hagen. Tomme og hule løfter. Søvnige øyner. Blodig svette. Fakler. Soldater. Et kyss - og så kaos. Løgner, beskyldninger og spotting. Klubber, sveiper og torner. En torturerende vandring opp en naken og trist bakke. Bjelker. Spiker. Blod. Mørke skyer. Angstfylte skrik. Stillhet. Gjemsel. Tvil. Frykt. Mer frykt. Og enda mer frykt.

Så - kom det neste euforiske øyeblikk da det plutselig gikk opp for deg at Jesus LEVDE! Du ønsket å le, rope, danse av glede og falle ned på ditt ansikt, alt på en gang. Du kommer aldri i evighet glemme det øyeblikket – og, ifølge Jesus, var det akkurat det din fremtid ville inneholde!

Deretter - førti nye dager med undere. Det var litt forvirrende – du visste aldri når Jesus ville dukke opp, eller hvor, eller hvor lenge Han ville bli. Men godt før disse seks ukene var over, ville du være utenfor enhver tvil om at Jesu oppstandelse var *reell*. Hans konversasjon med deg og dine venner tok en ny intens vending og fokus. Det var som om Han prøvde å forberede deg på noe. Alt som Han hadde sagt kom tilbake til et tema: Guds Rike.

Så kom et nytt øyeblikk. Denne gang var det ikke akkurat euforisk – heller mer fryktinngytende. Jesus hadde gitt deg noe som lignet en marsjordre; om å bringe Guds Rike ut til mennesker i alle nasjoner, instruere og hjelpe dem til å leve slik Han hadde undervist. Sammen med disse ordrene fulgte det tre løfter: Først, at Den Hellige Ånd skulle komme over dere alle. Deretter – og dette syntes å være relatert til det første – at Han alltid være med dere. Og til sist; at Han ville komme tilbake for å hente dere. Dette tredje løftet hadde egentlig blitt levert av *engler*. Jesus selv hadde løftet seg opp til Himmelen, hvor du kan være sikker på at Han nå sitter ved Faderens høyre hånd. Det er den fryktinngytende delen!

Etterpå kom uken med gledesfylte forventninger da du og et dusin andre troende gjorde eksakt hva Jesus hadde sagt: Du ventet i

Jerusalem. Selv om Jesus hadde reist følte du ingen tap – bare på den smittsomme gleden. Det ble en del venting, men tiden gikk fort og med en slik dybde av fred og lovprisning.

Tilslutt kom den femtiende dagen siden korset. Det skjedde på «den første frukt-dagen», en av de årlige høydepunktene i Guds perfekte religion. Fordi det var en festdag, var Jerusalem fylt med tilbedere fra hele det romerske riket. Plutselig var det som om himmelen brøt løs! En voldsom lyd fylte hele rommet hvor du og andre Jesuvenner hadde bedt sammen. Et kort sekund senere svedde en ildkule over midten av gruppen - som om et usynlig alter hadde brutt ut i flammer. I løpet av noen øyeblikk hadde flammen delt seg i dusinvis av individuelle flammer som landet på hver person i sirkelen. Nå ble du fylt med Den Hellige Ånd som Jesus hadde lovet. Høylytte lovprisninger ble ropt ut i myriader av språk som ingen av dere hadde studert og som raskt tiltrakk seg publikum. I løpet av noen minutter var gatene overfylt av nysgjerrige mennesker. Først begynte Peter, og så resten av dere, å proklamere Jesus for dem. Først fikk noen få lyttere «tak i det», og deretter stadig flere og flere.....Og innen få timer hadde *tre tusen* nye troende blitt døpt og lagt til menigheten. Forbausende! Men hva nå?

Hva gjør du med tre tusen nye troende? De er alle jøder. Ville du henvise dem tilbake til «Guds perfekte religion» med oppfordringer om å gjøre det riktig denne gangen? Eller griper du øyeblikket til å begynne «lære dem å adlyde alt som Jeg har befalt dere», slik som Jesus hadde instruert?

Og hvis du har gjort dette valget; hva gjør du for å få det til? Begynner du å organisere alle i grupper? Velger du bestemte tider og steder hvor de kan møtes? Lager du en lederskaps-pyramide-struktur for sikre at alle i det minste mottar kvalifisert undervisning? Setter du inn et presteskap? Kort sagt, skaper du en ny og forbedret religion som ligner noe annet du kjenner til, men basert på Jesu undervisning?

Eller ville du ha mot til å leve slik Jesus gjorde sammen med deg i stedet?

Apostlene måtte ta en avgjørelse. Og denne avgjørelsen ville bli et historisk vendepunkt på jorda.

De Kristnes Hellige Sted: «Menigheten»!

Hva med et spesielt sted? Bygde de første kristne templer, helligdommer, synagoger eller hellige rom? Jesu liv var ikke basert på oppmøter; det var basert på *relasjoner*. Han hadde tatt sin relasjon med Faderen og Sine etterfølgere ut av begrensningen til hellige steder og inn i hjemmene, hovedveiene og markeds plassene i Israel. Pioneren av deres tro, Jesus, hadde forkynt et nytt spor til nye troende som simpelthen fulgte Ham.

I de første dagene i menigheten i Jerusalem brukte de troende noen ganger å møtes ved tempelgården, en utendørs offentlig tilgjengelig plass, som lå inntil tempelet. En periode fortsatte apostlene å bruke tempelet som et sted for bønn og for å nå ut til de ikke troende i samfunnet. Men selv i de dager, var menighetens liv sentrert et annet sted: «Hver dag kom de trofast og med ett sinn sammen i templet og i hjemmene brøt de brødet og holdt måltid med fryd og hjertets oppriktighet. De lovet Gud og var velsett av hele folket. Og Herren la hver dag dem som ble frelst, til menigheten.» (Apg.2:46-47).

Men snart ble de fleste kristne stengt ute permanent fra Israels «spesielle steder» på grunn av forfølgelse. Når Saul av Tarsus startet sin voldsomme forfølgelse forlot de fleste troende Jerusalem og la tempelet bakom seg, og innen få år begynte de jødiske synagogene rundt om i det romerske imperiet å ekskludere de kristne.

En ny utvikling skapte et enda større inntrykk: Hedninger i tusentall kom til tro på Jesus, først i Antiokia, og så i flere hundre byer spredt over tre kontinenter. Disse nye kristne hadde ingen begrep eller bakgrunnshistorie om de jødiske «spesielle stedene». Og selv om de hadde hatt det, så var de ekskludert fra å kunne tilbe i tempelet i Jerusalem. I år 70 e.Kr. ble selvsagt alle spørsmål om tempelet akademisk da den romerske armeen besvarte et jødisk opprør ved å jevne Jerusalem med jorda, inkludert tempelet. Det har aldri siden blitt bygd opp igjen.

Disse tidlige troende avviste tanken om å bygge sine egne templer eller hellige steder, og arkeologer forteller oss at den første kjente bygningen med religiøst formål knyttet til kristendommen ble ikke bygd før i det tredje århundre, *over tohundre år* etter at Jesus for opp til Faderen!

Glimtene som Det nye testamentet viser oss er at de tidlige kristne, som Jesus, ganske enkelt brakte sine liv med Gud ut i «den virkelige verden». Paulus sa for eksempel; «Jeg holdt ikke tilbake noe av det som kunne være til gagn for dere, men forkynte dere det og lærte dere det offentlig og i husene.» (Apg.20:20). De kristne var altså samlet på forskjellige offentlige steder og i private hjem både i byene og landsbyene over hele imperiet.

Hvor var så de kristnes hellige steder? Jesus hadde profetert at en dag skulle geografi være irrelevant for det åndelige liv (Luk.17:20-21; Joh.4:20-23). I stedet skulle Gud bo inne i et *folk*. Og det var nøyaktig slik de første kristne så på seg selv. Det engelske ordet «church (kirke)» er tvetydig og derfor misledende. Det refererer til forskjellige ting, men de fleste av dem eksisterte ikke engang da Det nye testamentet ble skrevet. I stedet brukte de første kristne det greske ordet *ekklesia* som betyr «de utkalte». De så på seg selv som utkalt fra verden og ført inn i en ny, levende organisme med Jesus selv som hode. Tempelet – det spesielle stedet hvor Gud bodde – var ikke lenger på et spesielt, geografisk sted. Nå var det inne i *ekklesia* – menigheten.

Den omvendte forfølgeren av Jesu menighet, Paulus, underviste denne sannheten med stor innlevelse og klarhet:

«Så er dere da ikke lenger fremmede og utlendinger, men dere er de helliges medborgere og Guds husfolk, bygd opp på apostlenes og profetenes grunnvoll, og hjørnesteinen er Kristus Jesus selv. I ham blir hele bygningen føyd sammen og vokser til et hellig tempel i Herren. I ham blir også dere, sammen med de andre, bygd opp til en Guds bolig i Ånden.» (Ef.2:19-22)

Og igjen,

«Dra ikke i fremmed åk med vantro! For hva delaktighet har rettferd med lovløshet? Eller hva samfunn har lys med mørke? Og hva samklang er det mellom Kristus og Belial? Eller hva samfunn har en troende med en vantro? Og hva enighet er det mellom Guds tempel og avguder? Vi er jo den levende Guds tempel, som Gud har sagt: Jeg vil bo hos dem og ferdes iblant dem, jeg vil være deres Gud, og de

skal være mitt folk. Gå derfor ut fra dem og skill dere fra dem, sier Herren, og rør ikke noe urent! Da vil jeg ta imot dere. Jeg skal være deres far, og dere skal være mine sønner og døtre, sier Herren, Den Allmektige.» (2.Kor.6:14-18)

Og Peter, som hadde mest fokus på å hjelpe og undervise kristne som kom fra en jødisk bakgrunn, var hjertens enig:

«Kom til ham, den levende stein, som vel ble vraket av mennesker, men er utvalgt og dyrebar for Gud. Og bli også selv oppbygd som levende steiner til et åndelig hus, til et hellig presteskap til å bære fram åndelige offer, slike som er Gud til behag ved Jesus Kristus. For det heter i Skriften: Se, jeg legger i Sion en hjørnestein, utvalgt og dyrebar. Den som tror på ham, skal ikke bli til skamme.» (1.Pet.2:4-6)

De tidlige kristne var bundet sammen i tro på at Jesus levde blant og i Sitt folk. Og de ikke bare trodde det; de levde i det.

De Kristnes Hellige Dag: «I dag»!

Hva så med spesielle dager?

- Valgte den tidlige menighet en spesiell dag i uka som hellig?
- Satte de til side en spesiell sesong eller «hellige dager» som spesielt viktige?
- Adopterte Jesu menighet en «menighetskalender»?

Igjen, så svaret er klart nei. Husk, Jesus hadde undervist sine etterfølgere om mange ting, men å legge merke til spesielle dager, var ikke på lista. I stedet hadde Han lagt vekt på helligheten av *i dag*. Denne dagen – samme hva den ble kalt på kalenderen – var dagen da du skulle ofre deg selv til Gud i tillit og fredelig avhengighet (Matt.6:11, 25, 33-34).

Da Jesus returnerte til Faderen oppfordret Han sine etterfølgere om å undervise hver ny omvendt om å adlyde Hans instruksjoner. Og det er akkurat hva de gjorde i saken om spesielle dager.

Dette var utvilsomt vanskelig for de nye kristne, spesielt for dem som kom fra en bakgrunn med dype religiøse tradisjoner. Apostlene var

tålmodige med dem. Når noen så på en dag som mer hellig enn en annen, så Paulus på det som et tegn på *svak* tro og avviste å dømme personen (se Romerne 14). Men når noen forsøkte å innføre spesielle dager inn i kristendommen som i en religion, tok Paulus' toleranse en brå slutt og han skrev blant annet til menigheten i Galatia:

«Men nå, når dere kjenner Gud, ja, det som mer er: er kjent av Gud, - hvordan kan dere da igjen vende tilbake til den svake og fattige barnelærdom? Vil dere på nytt være treller under den? Dere tar vare på dager og måneder og høytider og år. Jeg er bekymret for dere og er redd at jeg kanskje har strevd med dere til ingen nytte.» (Gal.4:9-11)

Ja, du hørte Paulus rett! **Han kalte det å følge religiøse dager «et veikte og miserabelt» prinsipp for å bli kjent med Gud.** Det faktum at galaterne gjorde det fikk Paulus til å undre seg over om hans blod, svette og tårer på deres vegne hadde gjort noe godt for dem i det hele tatt.

Paulus var ikke alene om en slik holdning. **I de første seks ti-årene av kristenheten, slik det er skrevet i Apostelgjerningene, finnes det bare tre åpenbare referanser til den første dagen i uka; søndagen.** Og kun en av disse beskriver noe om å samle de kristne – og det gjaldt en helt uvanlig situasjon: De kristne hadde samlet seg for å møte Paulus som kom på besøk og de holdt det gående hele natta og fortsatte neste morgen. Det var da Paulus vekte en ung mann fra de døde. En av disse todagers-samlingene skjedde tilfeldigvis på en søndag - siden Paulus skulle forlate byen på en mandag for aldri mer å komme tilbake.

Det var alt på seksti år.

Bøkene i Det nye testamentet er fullstendig stille om «kristne helligdager». Det finnes heller ingen nedtegnelser fra de første århundrene om at de tidlige kristne hadde det heller. Datoen for Jesu fødsel er ikke en gang nevnt. Det nye testamentet er også stille om dagen for Jesu oppstandelse, himmelfart eller andre lignende hendelser.

Når de i det hele tatt snakket om de gamle jødiske hellige dagene og festene, var det for å peke på at deres betydning hadde blitt

oppfylt på en høyere og bedre måte i Jesus. Det var aldri snakk om å formane andre om å markere disse dagene.

Påskan? I den «perfekte religionen» som Gud hadde gitt jødene, involverte det en fest med et offerlam og usyret brød. Men nå? Paulus sa at *Jesus* var de troendes «påskelam». *Menigheten* var selv det usyrede brødet, så lenge de var fylt med ærlighet og sannhet istedenfor «surdeigen» av ondskap (1.Kor.5:6-8).

Og hva med sabbaten? I den «perfekte religionen» var den til minne om den syvende dagen i uka da Gud hadde hvilt fra sitt arbeid med skapelsen. Men nå? De apostoliske brevene gir intet hint om at sabbaten skulle overføres til en annen ukedag. Hebreerbrevets forfatter konstaterer at «sabbatshvilen» gjenstår for Guds folk, men den kan ikke entres ved å bli markert som en spesiell dag i uka. De troende går inn i hvilen ved tro på Jesus, ikke ved å overholde religiøse lover! (Heb.4:1-11).

Som deres pioner, Jesus, markerte de tidlige disipler én dag til å være hellig – *i dag*.

For eksempel:

«Men Jesus er større ære verd enn Moses, for han som bygger et hus, er jo større ære verd enn huset selv! Hvert hus er jo bygd av noen. Men den som har bygd alt, er Gud. Og vel var Moses tro som tjener i hele hans hus, for å vitne om det som skulle forkynnes. Men Kristus var tro som Sønn over hans hus. Og hans hus er vi, så sant vi like til enden holder fast ved frimodigheten og det håpet vi roser oss av. Forherd ikke deres hjerter. Derfor, som Den Hellige Ånd sier: I dag, om dere hører hans røst, da forherd ikke deres hjerter - som ved forbitrelsen, på fristelsesdagen i ørkenen, der deres fedre fristet meg ved å sette meg på prøve, enda de så mine gjerninger i førti år. Derfor ble jeg harm på denne slekten, og sa: Alltid farer de vill i sitt hjerte, de kjenner ikke mine veier. Så sverget jeg i min vrede: *Nei, aldri skal de komme inn til min hvile!* Se til, brødre, at det ikke hos noen av dere er et ondt og vantro hjerte, så han faller fra den levende Gud. Men forman hverandre hver

dag, så lenge det heter i dag, for at ikke noen av dere skal forherdes ved syndens svik.» (Hebr.3:7-13)

Den viktigste dagen i den «kristne religionen» er alltid *i dag* - uten hensyn til hva kalenderen sier. En måte å observere «helligheten» av *i dag*, er å komme på utsiden av oss selv og finne en måte å oppmuntre, formane og inspirere en bror eller søster.

Den daglig oppmuntringen var stikkordet til de tidlige troende gjennom det første århundret. Om menigheten i Jerusalem kan vi lese:

«De holdt urokkelig fast ved apostlenes lære og ved samfunnet, ved brødsbrytelsen og ved bønnene. Og det kom frykt over hver sjel, og mange under og tegn ble gjort ved apostlene. Alle de troende holdt sammen og hadde alt felles. De begynte å selge eiendeler og gods, og delte ut til alle etter som enhver trengte det. Hver dag kom de trofast og med ett sinn sammen i templet og i hjemmene brøt de brødet og holdt måltid med fryd og hjertets oppriktighet. De lovet Gud og var velsett av hele folket. Og Herren la hver dag dem som ble frelst, til menigheten.» (Apg.2:42-47)

Noen år senere sa Paulus til *menigheten* i Efesus, «Husk at i tre år holdt jeg på å advare dere *natt og dag* med tårer.» (Apg.20:31).

Jesus hadde undervist at hver dag måtte bli innprentet med den enkle religionen om uselvvisk helliggjørelse og tillit til en kjærlighetsfull Far. Slik var det de tidlige kristne levde med hverandre. Tilslutt; å plukke ut andre «spesielle dager» var en utvei som de hverken trengte eller ønsket.

De Kristnes Hellige Mennesker: «Jesus – og Alle Som Tror»!

Hva så med «spesielle mennesker»? Innførte de tidlige kristne en eller annen versjon av et presteskap, slik alle verdens religioner hadde gjort – og fremdeles gjør? Da alt kom til alt, trengte den plutselige strømmen av nye kristne noen slags type lederskap til å ta seg av dem, gjorde den ikke? Utnevnte de tidlige menighetene

visse kristne til ledere og gav dem titler, posisjoner og til og med lønninger? Eller valgte de igjen «en sti som færre reiser på», en sjelden brukt sti som var opplyst av deres Leder, Jesus?

De store troens menn og kvinner, slik som Gud definerer storhet i alle fall, gikk med lange skritt over jorden. De gav mye hjelp til menighetene. Uten deres gaver og uten den tro som de utøvde disse gavene med, er det ikke mulig at de tidlige kristne kunne ha vokst slik de gjorde. Og vi kan også bekrefte at ingen av de tidlige menighetene *på noen måte* praktiserte lederskap etter presteskapsmodellen med en profesjonell «kaste» av geistlige.

Jesu siste marsjordre til Sine etterfølgere inkluderte denne sterke erklæringen: «All autoritet i himmel og på jord er blitt gitt til Meg» (Matt.28:18). De tidlige kristne visste og lærte at da Jesus dro til himmelen:

«..... da han reiste ham opp fra de døde og satte ham ved sin høyre hånd i himmelen, over all makt og myndighet, over alt velde og herredømme og over hvert navn som nevnes, ikke bare i denne verden, men også i den kommende. Alt la han under hans føtter, og ga ham som hode over alle ting til menigheten, som er hans legeme, fylt av ham som fyller alt i alle.» (Ef.1:20-23)

Jesu absolutte autoritet var noe de tok svært, svært alvorlig. De tålte på ingen måte noe som kunne redusere eller underminere den autoriteten i det hele tatt. En av de alvorligste kritikkene i skriften var Johannes' sin påstand om en «leder» som het Diotrefes: «Han elsket å være den fremste blant dem» (3.Joh.9). Johannes var ikke oppmuntret i det hele tatt i det han lovt å komme og «minne ham om hva han holdt på med». All autoritet tilhørte *Jesus*. Menneskelig arroganse ble ikke tolerert i *menighetene*.

De tidlige troende visste og underviste noe annet om Jesu himmelfart: «Han steg opp i det høye, og bortførte fanger, til menneskene ga han gaver.» (Ef.4:8). Og de forstod hva som hadde skjedd den sommermorgen i Jerusalem, femti forbausende dager etter korset, at da rommet ble fylt med en vind og flammeter, var Jesus i ferd med å fylle sitt folk med Sin Hellige Ånd (Apg.2:33).

Han porasjonerte ut Sin Ånd med alle de vidunderlige fasettene i Sin karakter til menneskene. Som Paulus sa:

«Men Åndens åpenbarelse blir gitt enhver til det som er gagnlig. For til én blir det gitt visdoms tale ved Ånden, til en annen kunnskaps tale ved den samme Ånd, en annen får tro ved den samme Ånd, en annen nådegaver til å helbrede ved den samme Ånd. En annen får kraft til å gjøre undergjerninger, en annen gave til å tale profetisk, en annen gave til å prøve ånder. En annen får ulike slags tunger, en annen tyding av tunger. Alt dette virker den ene og samme Ånd, som deler ut til hver enkelt etter som han vil.» (1.Kor.12:7-11)

Hver av disse gavene representerte Jesus selv som distribuerte Sin Ånd blant Sine brødre og søstre. Slik satte Han dem i stand til å hjelpe hverandre slik som Han hadde hjulpet dem. Disse gavene var hver på sin måte jevngode med Jesus og hadde derfor samme «autoritet».

Lederskap var en slik gave. Og den skulle utøves med autoritet, aldri autoritært. Det unngikk titler og ble levd ut via relasjoner med mennesker, ikke ved å ha posisjoner over dem. Dets mål var å utstyre menneskene slik at de kunne utøve sine gaver, ikke til å undertrykke andre gjennom kontroll eller «microledelse».

Det var derfor den tidlige menighet møttes for å oppmuntre, be sammen, undervise og tilbe. Det er ikke engang et hint om «utpekte talere» eller «ansvarlige møteledere». Det var ingen deling av folk mellom «talerstoler» og «benker». Ingen kontrollerte møtene – unntatt Jesus.

Her er den beste beskrivelsen fra Det nye testamentet om hvordan kristne skulle møtes:

«For når jeg ber med tunger, da er det min ånd som ber, men min forstand har ingen frukt av det. Hvordan er det så? Jeg vil be i ånden, men jeg vil også be med forstanden. Jeg vil lovsynge i ånden, men jeg vil også lovsynge med forstanden. For om du lovpriser Gud i ånden, hvordan kan den som ikke er kyndig i dette, si amen til din takkebønn?

Han skjønner jo ikke hva du sier. For du ber nok en vakker takkebønn! Men den andre blir ikke oppbygget av det.

Jeg takker Gud: Jeg taler mer med tunger enn dere alle. Men i en menighetssamling vil jeg heller tale fem ord med min forstand, så jeg ved det kan lære andre, enn ti tusen ord med tunger. Brødre, vær ikke barn i forstand! Vær småbarn i ondskap, men vær fullvoksne i forstand! I loven er det skrevet: Ved folk med andre tunger og fremmedes lepper vil jeg tale til dette folket, men ikke engang da skal de høre på meg, sier Herren. Så er da tungene til et tegn, ikke for de troende, men for de vantro.

Profetien derimot er ikke for de vantro, men for de troende. Om nå hele menigheten kommer sammen på samme sted, og alle taler med tunger, og det så kommer inn noen ukyndige eller vantro, vil de da ikke si at dere er gått fra forstanden? Men dersom alle taler profetisk, og det så kommer inn en vantro eller ukyndig, da blir han avslørt av alle og dømt av alle, og det som er skjult i hans hjerte, åpenbares. Så vil han falle på sitt ansikt og tilbe Gud og bekjenne: Gud er sannelig iblant dere!

Hvordan er det da, brødre? Når dere kommer sammen, da har hver enkelt av dere en salme, en lære, en åpenbaring, en tunge eller tydning. La alt skje til oppbyggelse. Taler noen med tunger, da la det være to eller i høyden tre, én om gangen og la én tyde det. Men dersom det ikke er noen som kan tyde, da skal han tie i menigheten, men tale for seg selv og for Gud. La to eller tre profeter tale, og de andre skal prøve det. Men hvis en annen får en åpenbaring mens han sitter der, da skal den første tie. For dere kan alle tale profetisk, én for én, så alle kan lære noe og bli formant.» (1.Kor.14:26-31)

Hvordan skulle *menigheten* møtes? Alle var ansvarlig for å bruke hans eller hennes gaver til å bygge opp hverandre. Alle gavene var velkommen og verdsatt. Det var mange forskjellige typer «blomster» i «buketten» av kristne samlinger, og hver

enkelt var velkommen. Ingen enkeltpersoner dominerte. Hvert enkelt ydmyket seg under de andre til det punktet at den stoppet midt i en setning hvis en person mottok en åpenbaring fra Gud! Slik «profeterte de alle etter tur etter hverandre» slik at alle ble «opplært og oppmuntret». For alle disse grunner i tillegg til flere, oppstod ingenting som lignet det minste på et «profesjonelt presteskap» eller geistlighet på mange tiår i det tidlige kristenliv. Dette var fremmed fra deres erfaring med Jesus.

«Lederskap»? Et «geistlig kaste system»? Nei.

I saken om «spesielle mennesker», levde de tidlige troende i den nye pakt som Gud hadde gjort med dem gjennom Jesus, som var veldig forskjellig fra den menneskelig religion og som var den eneste måten å leve på som de kjente til:

«Men dette er den pakt jeg vil opprette med Israels hus etter de dager, sier Herren. Jeg vil gi min lov i deres sinn og skrive den i deres hjerte. Jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk. De skal ikke lenger lære sin neste og hver sin bror og si: Kjenn Herren! For de skal alle kjenne meg, både store og små, sier Herren. For jeg vil forlate deres misgjerning og ikke lenger kommer deres synd i hu.» (Jer.31:33-34).

Den Kristne «Religion» er en «Jesus-Religion»

Hvordan så «menighetslivet» ut inntil 30-70 e.Kr? Det var egentlig identisk med det livet som «disiplene levde» i de siste tre årene av Jesu fysiske eksistens, og det intime vennskapet hadde simpelthen blitt overført til byene og landsbyene i hele det romerske imperiet.

Ifølge Lukas, beskrev han i evangeliet at Jesus «begannte å gjøre og lære» (Apg.1:1). Apostelgjerningene beskrev deretter hvordan Jesus etter Sin oppstigelse *fortsatte* å gjøre og lære. Denne gangen «gjorde og lærte» Han gjennom sitt folk - *menigheten*.

De første århundrenes troende så det slik at de skulle fortsette å leve det livet som de tidligste etterfølgerne hadde gledet seg over sammen med Jesus på åsene og ved hovedveiene i Galilea og Judea. De var fortsatt Hans åndelige familie som «satt i sirkel omkring

Ham» (Mark.3:34). De holdt fortsatt fast på hvert eneste ord fra Ham. De bygde fremdeles sine liv på fundamentet ved å sette disse ord ut i praksis. Apg.2:42-49 beskriver hvordan flere tusen mennesker levde ut ordet i Matt.5-7.

Den kristne «religionen» er i sannhet en religion som kun er ment å være en «religion» om Jesus. Det er ikke noe mer – og absolutt ikke noe mindre.

Etter opprøret i Edens Hage forspilte menneskeheten et intimt, kjærlighetsfylt, ansikt til ansikt avhengighetsforhold til Gud. Religion – med sin kategorisering av tider, steder og mennesker inn i «hellige» og «verdslige» – viste seg å bli en dårlig erstatning for Paradiset. Da Gud tilbød en perfekt religion, rik på mening, viste den menneskene at de ikke hadde kapasitet til å leve ut dette. Jesus var Guds eksplosive svar på dette dilemmaet. For første gang på årtusener hadde menneskene en anledning til å vandre med Gud ansikt til ansikt i kjærlig avhengighet. Da Jesus returnerte til himmelen var den anledningen ikke tapt; langt der ifra! «Kristenheten» var bare et navn som menneskene gav dette intime, trofaste livet *etter* himmeloppstigningen.

De tidlige kristne proklamerte med klarhet, mot og glede at Jesus døde, ble begravet, stod opp igjen og øste ut Sin Hellige Ånd på Sine etterkommere. Jesus var ikke en død helt eller en kjær og elsket grunnlegger. Han var levende og svært aktivt involvert i livet til Sitt Folk.

Kristenheten i disse dagene krevde ingen religiøs pynt. Den blåste forbi den spesielle «tid-sted-menneske paradigmen» og inn i en ny Realitet med vennskap mellom Gud og Hans Folk.

Hvis du er blitt født på nytt, er dette livet din fødselsrett.

DEN NESTE GENERASJON: TYNGDEKRAFTEN I STORSAMFUNNET

Menighetens Liv

Menneskene ble skapt for en hensikt: Vennskap med Gud.

En gang, på et sted ikke så langt borte, og i en tid for ikke så lenge siden, levde en mann og kvinne sammen med sin Skaper i en tilstand av fred, tilfredshet og kjærlig underleggelse. De erfarte Hans kjærlighet og omsorg hvert sekund av dagen og på hver kvadratfot i deres paradisi. Men de tapte hele begrunnelsen til deres eksistens gjennom et tragisk og dumt forsøk på å være *deres* egne guder. Og det fungerte ikke. Menneskene mislyktes katastrofalt i å være uavhengige miniguder.

Men Gud utviste enda en gang en stor kreativitet og kjærlighet, og gav menneskeheten en ny sjanse til oppnå vennskap. Han begynte å vise seg Personlig, vandrende med enhver som ydmyket seg nok til å sette pris på denne muligheten. Etter å ha fullført Sin gjerning på korset, returnerte Han til himmelen. Men Gud ble ikke bare værende der i en utilgjengelig dimensjon på utsiden av vårt univers. I stedet så tømte Han ut seg selv på hver mann og kvinne som var klar til å gå inn i den

kjærlighetsfulle og tillitsfulle underleggelsen som deres forfedre hadde avvist i Edens Hage.

Gud skapte et nytt paradiset, et nytt sted å vandre med menneskene. Dette stedet var *menigheten*. Det var bygd av et sammenvevet nettverk av liv, linket sammen ved daglig felles hengivelse til Jesus og hverandre.

Kristenheten i de dager var ulikt alt annet som verden hadde sett siden Eden. Det var uhørt i historien; en menneskerase som overgav sitt selvstyre til Skaperen, og ønsket Ham velkommen til å flytte inn i deres små hjørner og sprekker i deres daglige liv. De prøvde ikke lenger å begrense Ham til noen få spesielle dager eller en håndfull spesielle steder. De prøvde ikke lenger å skape spesielle mennesker til å stå i mellom dem og deres Gud. Nå ble hver «i dag» kalt en spesiell dag. Hvert sted hvor *menigheten* satte sine føtter, enten det var i det offentlige rom, eller fra hus til hus, var hellig. Hvert medlem, «fra den minste til den største», var en «hellig prest».

Resultatet ble forbausende! Mennesker som en gang var fulle av hat, selviskhet og bitterhet, elsket nå hverandre inderlig. Mennesker som engang hadde vært bundet av alle mulige slags avhengighetsskapende vaner og lidenskaper, levde nå i herlig frihet. Mennesker som en gang hadde tilbedt stener og kjepper, hadde nå fått et intimt fellesskap med den Levende Gud.

Menigheten var paradiset som hadde blitt reetablert midt i en fallen verden. Det var et paradiset på samme måte som Eden hadde vært det; et sted der menn og kvinner kunne finne sin Skaper og «vandre med Ham». Paradiset betød ikke «Utopia»; problemer oppstod. Men *menigheten* var et sted hvor problemene kunne bli løst. Apostlenes brev til de lokale menighetene i de romerske byene var fulle av praktiske instruksjoner og råd om hvordan man kunne løse alle slags ordenssaker. Og folk *lyttet*. Til og med i de svakeste og mest umodne små forsamlinger overvant folk alle hindringer og erfarte sant liv (se f.eks. 2.Kor.7:5-16). Menigheten i det første århundre svede med Gud på ørnevinger. Men «tyngdekraften» fra storsamfunnet forsvant aldri. Den falne verden – med sine hedenske forestillinger om religion og sanselige

verdier av uavhengighet og nytelsessyke – sluttet aldri med forsøke å dra de troende ned i menneskehetens sfære igjen. I en generasjon eller mer, var det som om *menigheten* trosset tyngdekraften. Og de kunne ha svevd høyere og høyere med Gud, om de hadde valgt det, helt til Jesus kommer tilbake. Men ettersom århundret nærmer seg slutten, vitner Det nye testamentet om at verdens tyngdekraft hadde begynt å virke.

Like før år 70 skrev seks ekstraordinære åndelige skikkelser advarende brev til menighetene om åndelig nedgang og oppfordret *menighetene* til å ta deres tro opp til et høyere nivå enn noensinne. Disse brevene utgjør elleve av de siste bøkene i Det nye testamente.

Paulus

Paulus hadde en gang vært *menighetens* verste forfølger. Men etter at Jesus bokstavelig talt slo han ned fra hesten, ble Paulus deres mest hengivne tjener. I en forbausende omvendelse, mottok den mannen, som en gang hadde dedikert sitt liv til å knuse menighetene, et radikalt forskjellig kall om å etablere og styrke nye menigheter i den romerske verden.

Slutten av Paulus' jordiske eksistens nærmet seg. Snart skulle han dø i hendene på en romersk bøddel. Men først skrev han imidlertid tre brev til Timoteus og Titus, brødre som han vurderte som trofaste og talentfulle, for å oppmuntre dem til å fortsette arbeidet med å bringe ut evangeliet. Han fylte disse brevene med notater om bekymringer og advarsler om retningen menigheten syntes å drive mot.

Allerede var noen få mennesker i ferd med å bytte ut Livet og friheten i evangeliet med en religion flekket med human tradisjon og filosofi. De var på vei bort fra enkeltheten i «...kjærlighet som springer fram av et rent hjerte, en god samvittighet og en oppriktig tro.....og har havnet i tomt snakk.....» (1.Tim.1:3-7). De hadde utviklet en «usunn interesse i kontroverser og krangler om ord, noe som hadde resultert i misunnelse, strid og ondskapsfull prat, mistenksomhet, og konstant friksjon». De var nå «mennesker med fordervede sinn

som hadde blitt frastjålet sannheten, og som trodde at fromhet var et middel til finansiell vinning» (1.Tim.6:3-5). Faktisk syntes hovedmotivet å ha vært å gjøre penger på Guds ord. (Tit.1:10-11). De hadde allerede vraket sin egen tro, og var nå i ferd med å true troen hos andre (1.Tim.1:19).

Selv om disse menneskene fremdeles var en liten problemfylt minoritet, forutså Paulus at en dag ville også mange andre avslå «å holde seg til den sunne lære. Og istedenfor skaffe seg den ene læreren etter den andre, slik de selv finner for godt. For de vil ha det som klør i øret..... De ville vende seg bort fra Sannheten og holde seg til myter.» (2.Tim.4:3-4). Resultatet ville bli katastrofalt:

«Ånden sier med klare ord at i kommende tider skal noen falle fra troen og holde seg til forførende ånder og demoners lærdommer. Det skjer ved hykleri av falske lærere, som er brennemerket i sin egen samvittighet. Disse forbyr å gifte seg og påbyr å avholde seg fra visse slag mat, enda Gud har skapt den til å bli tatt imot med takk av dem som tror og har lært sannheten å kjenne.» (1.Tim.4:1-3).

Og igjen:

«Men dette skal du vite, at i de siste dager skal det komme farlige tider. For menneskene skal da være egenkjærlige, pengekjære, skrytende, overmodige, spottende, ulydige mot foreldre, utakknemlige, uten aktelse for det hellige, uten naturlig kjærlighet, uforsonlige, baktalende, umåtelige, voldsomme, uten kjærlighet til det gode, svikefulle, oppfarende, oppblåste, slike som elsker sine lyster høyere enn Gud.» (2.Tim.3:1-4)

Paulus' råd til Timoteus? «Ha ingenting med dem å gjøre». Paulus snakket ikke om «en kommende trengsel» et århundre langt unna, men om en tid han forventet at Timoteus skulle leve lenge nok til å erfare. Husk, at for de tidlige troende hadde «de siste dager» allerede begynt (Apg.2:17; Heb.1:2; Jak.5:3). Hvordan forsøkte Paulus å forberede hele menigheten gjennom disse brødrene om den kommende krisen? Han minte dem om fundamentet i

evangeliet som han hadde overlevert dem. Han påminnte om den avgjørende viktigheten i *menigheten*, «søylen og fundamentet i sannheten», og gav praktiske anvisninger for å undervise medlemmene om å fungere som en sunn enhet.

I hvert av brevene vektla han sterkt at kvalifikasjonene til en leder ble gjenkjent på karakter og personlig frukt uavhengig av posisjoner, titler eller stillinger. Og han støttet dem som stod foran dette anstrengende arbeidet med noe av de mest inspirerende oppmuntringene i hele Bibelen.

Paulus var alt annet enn selvoppgivende. Helt til siste slutt var han en mann med visjon, tro og håp. Allerede mens den første generasjon troende gav stafettpinnen til den neste, var Paulus dypt bekymret. Menighetens fulle seier var sikker; Gud *ville* «knuse satan under deres føtter». Men ville de neste generasjonene være i stand til å overvinne den onde? Ville *menigheten* forbli en «hage» hvor Gud og mennesker vandret intimt sammen? Eller drev den mot en bedrøvelig framtid?

Peter og Judas

Andre gudsmennesker lurte på det samme på denne tiden. Peter, som Paulus, hadde blitt slått av ærefrykt etter å ha deltatt i noen av de mektigste utøsingene av Guds kraft i noen generasjon. Han hadde gått på vannet, erfart pinsedagen og blitt befridd fra fengselet ved hjelp av en engel. Han hadde sett Den Hellige Ånd falle på hedningene. Han hadde vitnet om at døde hadde reist seg – både fysisk og åndelig. Ingen trengte å overbevise Peter om Guds kraft. Han hadde levd i den kraften fra det øyeblikket han hadde møtt Jesus. Det var umulig for Peter å være pessimist, men da livet hans gikk mot slutten, delte også han Paulus' dype bekymring om at menigheten var på vei mot et kritisk veikryss.

Peter responderte med et par åpne brev, som hverken var adressert til noen individuelle eller en spesifikk *menighet*, men til de troende i den østre halvdel av det romerske imperiet. Hans første brev ble skrevet omkring år 64 e.Kr. og var ment

å styrke menigheten i troens fundament og å styrke deres åndelige ryggrad i møte med fremtidig forfølgelse. Men hans andre brev, som var skrevet bare ett eller to år senere, lød mye mer som en inntrengende advarsel. Noe hadde hendt – enten i Peters omgivelser eller i hans ånd – som hadde forsterket hans bekymring for *menighetens* fremtid. Han visste at han bare hadde et knapt år igjen; «da teltet mitt skal legges av» (2.Pet.1:13-14). Men han hadde noe han *måtte* si før han forlot planeten.

Peter begynte sitt andre brev med sterke formaninger til de troende om at de «måtte gjøre alt» for å «styrke troen deres» slik at de vokste til modenhet. Han oppfordret dem til å forbli trofaste mot profetiene i skriften så vel som til apostlenes vitnesbyrd. Men hans hovedfokus var å sterkt advare mot de utfordringene som de snart ville møte fra falske ledere, lærere og «spottere» som totalt ville mislede menigheten hvis de ikke var på vakt:

«...Slik skal det også blant dere komme falske lærere, slike som lurer inn vranglære som fører til fortapelse. De forneker den Herre som kjøpte dem, og fører over seg selv en brå fortapelse. Mange vil komme til å følge dem på deres skamløse ferd, og for deres skyld skal sannhetens vei bli spottet, og i sin griskhet vil de utnytte dere til sin egen vinning med oppdiktete ord. Men fra gammel tid er ikke dommen over dem uvirksom, og deres fortapelse sover ikke.» (2.Pet.2:1-3)

De som leste disse ordene var Peters «kjære venner», og han var trygg på at de «allerede visste» bedre enn å la seg drive inn i falske religioner. Likevel kjente han seg presset til å advare dem:

«Så må da dere, mine kjære, som forut vet dette, ta dere i vare så dere ikke skal bli revet med av de lovløses villfarelse slik at dere faller ut av deres egen faste stand. Men voks i nåde og kjennskap til vår Herre og frelser Jesus Kristus! Ham tilhører æren, nå og til evighetens dag! Amen.» (2.Pet.3:17-18)

Var menigheten virkelig i fare for å «bli ført vill» på grunn av religiøs vranglære? Kunne de virkelig «falle» fra deres «sikre posisjon»?

Peter var ikke den eneste som tenkte slik. Jesu halvbror, Judas, skrev et svært likt brev, sannsynligvis omkring ett år etter Peter. Judas kan ha lest Peters brev og sendt sin egen kortere note for å understreke advarselen som Peter hadde gitt. Uten tvil uttrykte Judas de samme bekymringene i lignende språk:

«Dere kjære! Mens jeg var ivrig opptatt med å skrive til dere om vår felles frelse, fant jeg det nødvendig å skrive til dere for å formane dere til å stride for den troen som én gang for alle er blitt overgitt til de hellige. For noen Mennesker har sneket seg inn - noen som denne dommen allerede for lenge siden er oppskrevet for: De er ugudelige, de forvrenger vår Guds nåde til skamløshet, og de fornekker vår eneste hersker og Herre, Jesus Kristus.»
(Judas 3-4)

Resten av Judas' korte, men kraftfulle brev understrekte hans bekymring om at hans "kjære venner" trengte å:

«Husk de ordene som vår Herre Jesu Kristi apostler før har talt! For de sa til dere: I den siste tid skal det komme spottere som farer fram etter sine ugudelige lyster. Disse er det som skaper splittelse, de er sjelelige mennesker som ikke har Ånden.» (Judas 17-19)

Judas formante sine lesere om å «bygge seg selv opp i sin mest hellige tro» (Judas 20) og at Gud var i stand til å «hindre dem fra å falle» (Judas 24), men muligheten for at tyngdekraften i verden kunne dra dem ned fra deres posisjon, var svært reell.

Forfatteren av Hebreerbrevet

På omkring samme tid, skrev en anonym forfatter enda et åpent brev, som var adressert til de troende med jødisk bakgrunn. Vi kaller det Hebreerbrevet. Vi kjenner ikke forfatterens navn, men vi er sikre på at han hadde en dyp åpenbaring av Jesus og en like dyp bekymring over dagens situasjon og *menighetens* retning. Denne forfatteren kjente også på at dragingen fra verden hadde sin effekt på *menighetene*. «Derfor må vi så mye mer holde fast på det vi har hørt, så vi ikke skal drive bort fra det. For når det

ordet som ble talt gjennom engler, sto fast, og hver overtredelse og ulydighet fikk sin fortjente straff, hvordan skal vi da unnfly om vi ikke akter så stor en frelse? Denne frelsen, som først ble forkynt av Herren, ble stadfestet for oss av dem som hadde hørt ham» (Heb.2:1-3).

Det er den samme følelsen vi får når vi leser de siste brevene fra Paulus, Peter og Judas: Menigheten var i fare fordi den var i ferd med å drive bort fra noe som var avgjørende viktig. For det første, de troende var i ferd med å miste grepet om den fundamentale, grunnleggende lære fra Jesus og Hans apostler:

«Om dette har vi mye å si som også er vanskelig å forklare, fordi dere er blitt sløve til å høre. For skjønt dere etter tiden burde være lærere, trenger dere igjen at noen lærer dere de første grunnleggende ting i Guds ord. Dere er blitt slike som trenger til melk, ikke fast føde. For den som ennå får melk, er ukyndig i rettferds ord, han er jo et barn. Men fast føde er for de voksne, for dem som ved bruk har øvd sine sanser opp til å skille mellom godt og ondt.» (Heb.5:11-14)

Forfatteren kjente seg tvunget til å gi sine lesere sterke advarsler imot falsk lære:

«La dere ikke føre på avveier ved mange slags forskjellige og fremmede lærdommer. For det er godt at hjertet blir styrket ved nåden, ikke ved mat, som ikke har vært til noen nytte for dem som har gitt seg av med det.» (Heb.13:9)

Leserne ble også advart mot å la seg lokke til å leve i verden i synd. Forfatteren gav dem denne sterke advarselen:

«For de som en gang er blitt opplyst, som har smakt den himmelske gave og har fått del i Den Hellige Ånd, og har smakt Guds gode ord og den kommende verdens krefter, og så faller fra, de kan umulig igjen fornyes til omvendelse, siden de på nytt korsfester Guds Sønn for seg og gjør ham offentlig til spott.» (Heb.6:4-6)

For et sterkt språk! De troende i det første århundret hadde gledet seg over et sterkt, åndelig Liv. De hadde «smakt på den kommende tids krefter». Hvor mange kristne siden den gang har ærlig kunnet sagt det samme? Og enda var deres åndelige posisjon langt fra sikker.

Ved siden av å formidle dyp bekymring over hans leseres åndelige retning, hva gjorde forfatteren av Hebreerbrevet for å hjelpe dem til å endre retningen? Først holdt forfatteren opp Jesus, idet han med et sterkt språk beskrev hvordan Jesus både var offerlammet for synd og yppersteprest som ofret det offeret. Ordet «Jesus» og «i dag» dukker stadig opp i brevet. Leserne trengte å forstå at Jesus fremdeles levde og fortsatt var tilgjengelig, og at et «akkurat her, akkurat nå»-fellesskap med Gud alltid var tilgjengelig gjennom Ham.

Deretter, fremholdt forfatteren den vitale viktigheten av menigheten som Guds festning for å nedkjempe den onde. Hvis de troende levde i daglig oppmuntring og formaning fra brødre og søstre skulle syndens attraksjon miste sin kraft (Heb.3:12-14). Videre, at hvert medlem i menigheten måtte ta personlig ansvar for å inspirere og motivere sine medtroende til kjærlighet og gode gjerninger (Heb.10:24-25).

Til sist oppfordrer forfatteren sine lesere til å se tilbake til trosheltene for inspirasjon overfor utfordringene de stod foran (Heb.11). De måtte ikke bare holde sin posisjon, men presse seg fremover mot et enda høyere nivå: «Kast derfor ikke bort deres frimodighet, som har stor lønn! For dere trenger til tålmodighet, for at dere kan oppnå det som er lovt, etter at dere har gjort Guds vilje.» (Heb.10:35-36).

Det timelige behovet, etter alle disse brevene å dømme, var en besluttsom fokusering på både Personen Jesus og Hans undervisning, en stødig lojalitet til Livet i den lokale menighet, en klar avvisning av religiøst bedrag og en helhjertet overgivelse til å gå fremover i tro.

Johannes

I løpet av sine tidlige år hadde Johannes - «den apostelen som Jesus elsket» -nytt et dypt vennskap med sin Lærer. I løpet av tre år hadde gruppen av brødre og søstre som hadde fulgt Jesu erfart

«vandring med Gud i den kjølige delen av dagen». Johannes, mer enn noen annen, hadde grepet det veldige privilegiet de hadde fått. Han var aldri langt fra Jesus. Johannes hadde vært med Jesus på Forklarelsens fjell og på Oljeberget. Johannes hadde vært en av de få som hadde risikert livet ved å stå nær foten av korset. Han hadde også vært den aller første apostelen som hadde trodd på at Jesus hadde blitt reist opp fra de døde. Johannes, sammen med Peter, hadde stått i fronten med å proklamere den oppståtte Jesus gjennom Judea og Samaria, og han hadde vært en av pilarene i menigheten i Jerusalem.

Johannes visste hva det betydde å leve «akkurat her, akkurat nå» sammen med Jesus, ikke bare mens Jesus levde i Sin fysiske kropp, men også når Han lever i Sin Kropp - menigheten. Han forstod hvor kritisk viktig det var for menighetene å avvise de religiøse lavere nivåene og i stedet presse seg enda høyere sammen med sin Herre. Det er ingen tvil om hvorfor. Ettersom den første generasjonen troende gav plass til den andre og tredje generasjonen, ble Johannes mer og mer bekymret over det han så. Også han sanset en «bevegelse» i feil retning. Som respons skrev han tre brev som er bevart i Det nye testamente - med to korte notater med advarsler mot «spesielle steder», og ett lengre brev til alle *menighetene*.

Det er ingen tilfeldighet at Johannes skrev sitt brev samtidig som Paulus, Peter og Judas skrev brev om samme sak.

I det interessante første brevet, la Johannes ut i klare ord en serie av tester laget for å skille ekte kristenhet fra religion. Jesus var ekte. Johannes hadde hørt, sett og tatt på Ham. Fellesskap med Jesus *akkurat her, akkurat nå* kunne være likedan. Men det krevde at en levde i lyset – å kalle synd for synd, og kommer til Jesus for tilgivelse i ærlighet og åpenhet, uansett når mørket kryper inn i den troendes liv. Det betød å adlyde Jesus i det praktiske daglige liv. Faktisk betød det å leve på samme måte som Jesus levde. Det krevde både utholdende kjærlighet og ubøyeelig avvisning – kjærlighet til brødre og søstre, og avvisning av verdens veier. Det kalte på en ivrig forventning om Jesu tilbakekomst og en lidenskapelig søken etter renhet for å forberede Hans komme.

Et *virkelig* fellesskap med Jesus forandrer *alltid* et menneskes liv ifølge Johannes. Når alt kommer til alt så kom Jesus til planeten jorda for å «ødelegge djevelens arbeid». Det er nøyaktig det han vil gjøre når Han kommer inn i et menneskes *liv* også. Johannes var opptatt av at standarden til den ekte kristenhet skulle opprettholdes. Han ønsket også å advare de troende om den falske religionen som han så var i ferd med å komme inn i menigheten. Det var helt nødvendig at menigheten «ikke trodde på alle som hevdet å snakke ved Den Hellige Ånd». I stedet var det nødvendig å «teste dem for å se om ånden.....kom fra Gud». For det var «mange falske profeter i verden» (1.Joh.4:1). Han oppfordret dem kraftig:

«Mine barn, det er den siste time. Og likesom dere har hørt at Antikrist kommer, så er det alt nå stått fram mange antikrister. Av dette vet vi at det er den siste time. De er gått ut fra oss, men de var ikke av oss. For hadde de vært av oss, så ville de ha blitt hos oss. Men det skulle bli åpenbart at ikke alle til dere fordi dere ikke kjenner sannheten, men fordi dere kjenner den, og vet at ingen løgn er av sannheten. Hvem er løgneren om ikke den som nekter at Jesus er Kristus? Han er Antikrist, han som forneker Faderen og Sønnen. Hver den som forneker Sønnen, har heller ikke Faderen. Den som bekjenner Sønnen, har også Faderen. La det som dere har hørt fra begynnelsen, bli i dere. Dersom det dere hørte fra begynnelsen, blir i dere, da skal også dere bli i Sønnen og i Faderen.

Og dette er løftet han ga oss: det evige liv. Dette har jeg skrevet til dere om dem som forfører dere. Og den salvelsen som dere fikk av ham, den blir i dere, og dere trenger ikke til at noen skal lære dere. Men som hans salvelse lærer dere om alle ting, så er det også sannhet og ikke løgn. Bli i ham, slik som den lærte dere.» (1.Joh.2:18-27)

Og han kom med samme advarsel i et kort brev til en spesiell lokal menighet, et brev vi nå kaller Johannes 2:

«For mange forførere er gått ut i verden, som ikke bekjenner at Jesus er Kristus, kommet i kjød. Dette er

forførelsen og Antikrist. Ta dere i vare, så dere ikke mister det som dere har vunnet med deres arbeid, men kan få full lønn! Hver den som slår innpå avveier og ikke blir i Kristi lære, har ikke Gud. Den som blir i læren, han har både Faderen og Sønnen. Om noen kommer til dere og ikke fører denne læren, da ta ikke imot ham i deres hus og hils ham ikke velkommen! For den som hilser ham velkommen, blir medskyldig med ham i hans onde gjerninger.» (2.Joh.7-11)

Det var et rykte som sirkulerte gjennom det første århundret om at Johannes aldri skulle dø, men bli værende på jorda inntil Jesus kom tilbake. Men Johannes visste noe annet. Han visste hvor kort hans gjenværende tid var, og han skjønnte hvilken alvorlig fare menigheten stod ovenfor idet den allerede stod overfor verdens tiltrekningskraft og fra human religion i kjøttet. Det var grunnen til at han arbeidet så hardt med å oppjustere de troendes forståelse om hva kristendom *egentlig betød*. Det var en reell fare for at noe veldig kostbart – noe som Johannes hadde hørt, sett og tatt på – faktisk kunne bli glemt i de kommende generasjoner.

Jesus Selv

Årene gikk. Avslutningen av det første århundret nærmet seg raskt. Peter og Paulus hadde for lenge siden blitt tatt opp til himmelen. Praktisk talt hele den første generasjons disipler hadde forlatt jorda. Johannes var en av de få som fortsatt var igjen. Idet den eldre «disippelen som Jesus elsket» var i eksil på øya Patmos bestemte Herren seg for å gi han en siste oppgave: Å skrive det vi nå kaller Johannes Åpenbaring. Jesus startet sitt besøk hos Johannes med å diktere syv bemerkelsesverdige brev som var adressert til lokale *menigheter* i Lilleasia. Denne gangen var de ikke signert av Johannes, men av Jesus selv. Disse brevene gav et glimt av *menighetens status* i hele regionen i år 90 e.Kr. Det sammensatte bildet er foruroligende; fem av de syv *menighetene* mottar en advarsel eller irettesettelse av Jesus. Det var minst to forstyrrende trender.

Først, det var gjennomgående en glidning mot falsk undervisning. Det apostlene hadde sett for seg, skjedde nå. Falske apostler, «nikolatter» og «jesabeller», forsøkte å selge løgner som en type «dype hemmeligheter». De lokket mange inn i hedenske forestillinger om en «mystisk religion» som i grunnen ikke var for noe annet enn for å tilfredsstille kjøttslige lyster. Disse falske lærerne gjorde alarmerende inntog inn i flere av *menighetene*, og de ble «tolerert» i de fleste av dem. Jesus var ikke fornøyd.

Dernest hadde en krypende åndelig sløvhets begynt å komme inn. Jesus irettesatte en av *menighetene* for å være død, en annen for å være lunken og en tredje for å forsake dens først kjærlighet. *Menighetene* hadde stort sett oversett advarslene fra apostlene og profetene. De var i ferd med å tillate den hedenske verdens tiltrekning å dra dem til sitt eget nivå. Noe måtte gjøres raskt. Jesus formante dem; «Husk fra hvilken høyde dere har falt! Omvend dere og gjør de ting dere gjorde i begynnelsen.»

Så gav Jesus dem en av de mest alarmerende advarsler i Skriften; «Husk derfor hva du er falt fra. Omvend deg, og gjør de første gjerninger! Men hvis ikke, så kommer jeg brått over deg og jeg vil flytte din lysestake bort fra sitt sted - hvis du ikke omvender deg.» (Åp.2:5).

Utrykket «lysestake» er et bilde som står for identiteten av disse lokale forsamlinger av troende som *menigheter* foran Guds åsyn (se Åp.1:12-20). Når Jesus snakket om å fjerne deres lysestake, var det en advarsel om at hvis deres nåværende åndelige forverring fortsatte, ville minst en av de syv *menighetene* snart miste retten til å kalles en *menighet*! De kunne fortsette som et ubestemmelig religiøst fellesskap, men de ville ikke lenger kunne kalles en ekte *menighet*. Jesus ville ikke lenger vandre i vennskap sammen med dem.

Da ville paradiset bli tapt enda gang.

Det hadde vært et bemerkelsesverdig århundre som startet med Jesu fødsel, Hans liv, død og oppstandelse, videre med etableringen av *menigheten* som Hans hjem på jorda og kulminerte med spredningen av *menighetens* liv i den romerske verden. Gjennom

disse få spesielle årene hadde Gud reversert forbannelsen som hadde hengt over menneskeslekten gjennom årtusener.

Men hva ville denne nye menneskeslekten gjøre med denne kostbare gaven? Ettersom det neste århundre begynte, ville de fortsette å sveve til nye høyder med Gud? Eller ville de fortsette å la tyngdekraften trekke dem ned fra deres «sikre posisjon» i Jesus?

PARADISET ER GLEMT: KRISTENHETEN BLIR RELIGIØS

Romersk Hedenskap

Etter hvert som de romerske legionene spredde seg utover sine tre kontinenter, «ble den romerske erobreren selv erobret». Hver ny kultur som ble absorbert ble sterkt påvirket i sin livsstil og religiøse aktiviteter fra det økende pluralistiske keiserriket. Religion var absolutt ikke noe unntak. Hvis du levde i Romerriket i løpet av det andre og det tredje århundret ville du hatt en «kafeteriadisk» av religioner å velge mellom.

De fleste religioner er i realiteten kokt sammen av de samme få ingrediensene. Det er bare «presentasjonene» som er forskjellig. Hovedingrediensen og den underliggende forutsetningen i alle hedenske religioner er *polyteisme*. Det fantes bokstavelig talt tusenvis av guder og halv-gudommelige «helter» og man trodde at hver av dem hadde autoritet over et spesielt område i den naturlige verden eller i det menneskelige samfunnet. Noen var store fordi de styrte over havet eller sola eller himmelen. Andre var mye mer lokale med en innflytelsessfære som kanskje ikke rakk over en spesiell elv eller bakke. Men alle ble vurdert å være guddommelige og man mente man måtte hylle noen eller alle – og dette var

årsaken til at imperiet så lett kunne ønske velkommen så mange nye religioner inn i den hedenske miksen.

Det var også en annen viktig forutsetning i hedenskapen; «gudene» hadde et forferdelig temperament og du likte dem ikke hvis de ble sinte. De var smålige, sjalue, ustabile og kriminelt likegyldige til «underordnede skader» som var forårsaket av deres dårlige humør. Var byen din truet av barbariske angripere? Da var det fordi krigsguden var irritert over noe, og da var det best å binde opp avguden med kjettinger for å holde han igjen! Var en smittsom pest i ferd med å ødelegge hele regionen din? Sannsynligvis var det fordi «jordgudinnen» var ergerlig over at «solguden» hadde drept hennes barn tusen år tidligere. Da var det bedre å sette opp en statue av «solguden» som holder opp en pil og bue slik at han kan «skyte ned» sykdommen. Hadde et jordskjelv skadet byen din og kanskje til og med veltet ned søylene i ett av dine hedenske templer? Sannsynligvis var «jordskjelvguden» sint på «tempelguden». Da er det bedre å finne opp «en tredje gud» som kan irrettesette han for deg.

Disse illustrasjonene er ikke fri fantasi, de er reelle eksempler fra romersk historie som viser hvordan menneskene tolket kriser. Og de demonstrerer to andre viktige kjernebegreper i hedenskapen. For det første; *menneskelig lidelse var ikke forårsaket av menneskelig synd, men av «guddommelig» synd*. I greske og romerske myter utførte «guder» og «helter» mord, barnedrap, umoral, bedrageri og forræderi. Deres uforutsigbare sinne imot mennesker og hverandre var den sanne kilden til menneskelig elendighet. For det andre; *det viktige i enhver religion var å godgjøre gudene med det riktige ritualet utført på riktig sted og til riktig tid*. Personlig hellighet i tanke og oppførsel tjuetimer i døgnet og sju dager i uka, var ikke nødvendig. Gudene brydde seg egentlig ikke om dine tanker var fri fra grådighet eller lyst mens du vandret på markedsplassen. De var mye mer interessert i å få din oppmerksomhet og respekt mens du passerte forbi deres hellige steder. Dermed lignet religion mye på næringspolitikk; det handlet om å vite hvordan en kunne få en sjef med dårlig humør – som enten kunne bygge deg opp eller bryte deg ned – over på din egen side.

I en typisk romersk by fantes det en stor variasjon av templer og hellige steder dedikert til forskjellige «guder» hvor du kunne tilbe en hedensk «menighet» etter ditt eget valg. Tempelet ville ha en avgud og et alter inne i et hus overlesset med dekorasjoner. I praksis betød det å tilfredsstille gudene med å holde dem rene og pene, utføre daglige dyreofringer og ære dem med spesielle festivaler. Kanskje ville guden en gang i året bli tatt med på en parade omkring i byen, ledet av spesielle «tilbedelsesgrupper» med musikere, sangere og dansere. Templer og hellige steder var også et sted hvor du kunne gå for å få religiøse råd. For eksempel ved at du kunne kaste en terning eller velge en bokstav fra alfabetet som lot deg plukke fra en liste med generelle svar, eller å lese spådommer om fremtiden på lykkekort. Andre hellige steder hadde mye mere imponerende orakler. Byer, hundrevis av mil borte, kunne sende hele delegasjoner komplett med korgutter, til orakelet for å spørre om hvordan de skulle avverge en pest eller avslutte en hungersnød. Individuelle personer kunne også gjøre en pilegrimsreise for å spørre om deres fremtid eller avgjøre deres filosofiske spørsmål. Disse hellige stedene kombinerte konseptet om «spesielle steder» og «spesielle mennesker». Et typisk orakel bestilte tjenester fra en «prest» for å utføre ofringer, en «profet» til å stønne og mumle usammenhengende, og en «orakelsanger» til å oversette disse bråkete lydene av påstått inspirasjon som formulerte dette inn i et vers eller to på gresk poesi for de betalende kundene.

Gud ble fremstilt hverken vennlig eller tilgjengelig eller nær. Han var - eller i følge det hedenske synet; «de var» *nesten* trygt begrenset i en «religiøs boks». Romersk hedenskap illustrerer klart hva som hendte med menneskeheten etter syndefallet. Menneskeheten kjente i sitt hjerte dens atskillelse fra Gud. Menneskene kunne ikke benekte Guds eksistens eller deres behov for Hans favør for å overleve på en fallen planet. Likevel krevde menneskene så mye uavhengighet som de kunne få. Løsningen var religion. Innbyggerne i keiserriket hadde en forestilling om «gud» på visse spesielle steder, tider og ritualer utført av trente spesialister. Ved å holde seg til denne religionen håpet de å unngå gudommelig sinne og oppnå gudommelig velsignelse for deres avlinger, familier og byer. Denne eksterne religionen

befridde dem fra å måtte bekymre seg over personlig synd eller underkastelse til Gud på et intimt daglig basis.

Den hedenske vrien på teologi forklarer hvorfor de så sterkt hatet de tidlige kristne: Disse etterfølgerne av den korsfestede tømmermannen var «ateister» som nektet å ære «gudene» med rituell tilbedelse. Ved å være så stae inviterte de kristne til katastrofer.

Ingen brydde seg om hva de trodde på; imperiet var villig til å absorbere en ny religion. Men deres avvisning av tradisjonene, ja at de til og med avviste å gjøre så mye som et tegn til å ofre røkelse, gjorde *at de ble sett på som en trussel mot samfunnet*. Jordskjelv, hungersnød, pest eller krig kunne når som helst ødelegge det mest kultiverte og teknologisk avanserte imperium som verden noen gang hadde sett. Hvis dette skjedde, så var det fordi de kristne hadde fornærmet «gudene».

Respekt var imidlertid det *siste* de tidlige kristne følte for hedenskapen. De kristne var egentlig ikke «ateister» når det gjaldt «gudene» i Romerriket, men de avviste forestillingen om at en avgud kunne være en «gud» selv om de aksepterte at var en slags åndelig kraft som arbeidet i de hedenske religionene. Og Paulus skrev; «Hold dere altså borte fra avgudsdyrkelsen, mine kjære!.....Hva mener jeg med dette? At avgudsoffer betyr noe, eller at en avgud virkelig er noe? Nei! Men det hedningene ofrer, ofrer de til onde ånder og ikke til Gud. Jeg vil ikke at dere skal ha fellesskap med onde ånder.» (1.Kor.10:14,19-20). Ja, du hørte riktig: Paulus kalte de romerske «gudene» for *demoner*, og dette språket var ikke noe mer politisk korrekt i det pluralistiske romerske imperiet i det første århundret enn det ville vært i den pluralistiske vestlige verden i vår egen tid. Kristne skribenter og lærere i det andre og tredje århundret var enige med Paulus. I deres diskusjoner med hedninger prøvde de ikke å benekte historier om mirakler forbundet med spesielle steder eller avguder. De tilskrev imidlertid disse miraklene til demoniske krefter. Hedenske religioner inkluderte ikke begrepet om en satan eller en djevel, men de kristne slo fast at all hedensk tilbedelse var rettet mot «de onde åndelige makter i himmelrommet».

I løpet av disse århundrene, var de kristne en liten minoritet «i, men ikke av» en fiendtlig verden. De var truet både innenfor og utenfor; innenfor av «tyngdekraftens tiltrekning» - om menneskelig behov for menneskelig religion, og utenfor; av presset av en fiendtlig hedensk majoritet.

«Å gå til kirke» med den Nye Generasjonen

Vi bør absolutt ikke tenke at de troende gjennom denne perioden senket sin standard og gladelig blandet seg med hedenskapet. Det stikk motsatte er sannheten; i virkeligheten gikk de til ytterligheter for å forbli atskilte. Kristne som besøkte eller flyttet til et annet samfunn ble ikke ønsket velkommen i en forsamling uten minst ett godt anbefalingsbrev eller en anbefaling fra minst ett medlem. I løpet av samlingene plasserte mange menigheter vakter utenfor døra for å stoppe uklarete mennesker fra å prøve å komme inn. Denne praksis var vanlig, ikke bare i tider med forfølgelse, men også i tider med fred, og dermed fikk de kristne merkelappen, «eksklusiv», fra deres hånlige hedenske naboer.

Konvertering til den kristne tro skjedde *aldri* ved at en vantro bestemte seg for å gå til en «menighet» som han hadde hørt hadde gode «gudstjenester» og «nattverds samlinger», og så respondere med å be sammen med en «rådgiver». Denne moderne praksisen var fullstendig ukjent i det andre og tredje århundret. I stedet var konvertering en streng, treårig læretid hvor kandidaten ble fortalt at han måtte slutte med å synde og ble så fulgt tett opp for å avsløre eventuelle små feiltrinn i oppførselen. Lærlingene ble undervist i troens fundament, men før den tre-årige testen var over, fikk de hverken delta på møter sammen med menigheten, motta nattverden og ikke engang motta dåp.²

En kan med sikkerhet si at de kristne i denne perioden forble lojale til *begrepet* «hellig nasjon» og et «atskilt folk». Men hva med advarslene til apostlene og profetene som brakte Det nye testamentes åpenbaring til en avslutning? Ville de forferdelige tidene komme som de hadde sett i det fjerne i sine visjoner? En måte å svare på spørsmålet er å se på kjennetegnene til en menneskelagd religion. Drev disse kristne vekk fra et sammenflettet liv med enkel

underkastelse og tillit? Var det slik at de i stedet begynte å dele opp livet i seksjoner og betegnet visse steder, tider og mennesker som «spesielle» og resten som «vanlige»?

Vedrørende temaet om «hellige steder», viser svaret seg å være «nei». Vi er sikre på at det ble ikke reist noen «kirkebygninger» på offisiell grunn inntil slutten av det tredje århundret – *absolutt ingen*. Kristne fortsatte primært å møtes i hjemmene. De eneste hintene om at åndelig liv var i ferd med å bli lokalisert på spesielle steder, kom nær slutten i den perioden da velstående kristne begynte å bygge om husene sine for å gi plass til større forsamlinger. Arkeologer forteller oss at i byen Duro-Europos, som lå nær elva Eufrat, begynte kristne å møtes i et privat hjem som hadde rom som kunne gi plass til ca tretti mennesker. I ca år 240 e.Kr. begynte eieren av huset å bygge om. Han slo ned en vegg for å skape et rom med plass til seksti mennesker. Et lite basseng ble også installert omkring denne tiden, sannsynligvis brukt til dåp. Men denne strukturen fortsatte å være et privat hjem. Det var hverken et «hellig rom», en «kirkebygning» eller en katedral. Det var ikke noe tegn hverken fra arkeologi eller i de tallrike kristne skrifter som antydte at slike strukturer eksisterte før over 200 år etter pinsedagen.

Men når det gjelder «spesielle tider» imidlertid, finner vi tydelige bevis på at «troen som var gitt til det hellige folket en gang og for alltid» fløt stadig over i noe helt annet. Husk at for de første kristne var den «hellige dagen» en hvilken som helst dag kalt «i dag». Men fra midten av det andre århundret kan vi finne den første referansen til søndag som en spesiell dag for de kristne. Det kom fra Justins penn, en konvertert hedensk filosof som underviste i teologi i Roma og som ble en martyr:

«Men søndag er dagen da vi alle kommer sammen da dette er den første dagen etter at Gud hadde forandret mørke og materie, og skapt jorden; og Jesus Kristus vår Frelser steg opp fra de døde samme dag. For Han ble korsfestet på dagen for Saturns dag (lørdag); og på dagen etter Saturns dag, som er søndag, ble Han tatt opp.» (Justin Martyr, The First Apologi, Chapter 67)

Det hadde gått fem generasjoner etter pinsedagen da den første «kristne hellige dagen» ble født i Roma, og sammen med den, en tvilling kjent som «søndagsgudstjenesten». Det var en utvikling av historisk viktighet. Kristenheten hadde alltid vært fokusert på fellesskap, ikke møter. Forandring var på vei.

I det tredje århundret ble det produsert et verk i Syria, kalt «Didascalia», som gav regler for gudstjenesten. Det måtte bli laget plass for benker eller plass for stående for spesielle aldersgrupper og kjønn. En leser skulle «stå på et høyt sted» og presentere to utvalgte tekster fra Det gamle testamentet. Så skulle en solist synge noen salmer, mens folket sluttet seg til i slutten av versene. Sangen ble etterfulgt av lesning fra Det nye testamentet. Menigheten skulle så reise seg og stå med ansiktet mot øst og be. Etter at medlemmene hadde hilst på hverandre med ett kyss, skulle de komme framover i henhold til «deres rang» for ta del i brødet og vinen. Tilsynelatende var gudstjenesten ikke forventet å være for spennende; en diakon var utnevnt til å «se til at ingen hvisket, slumret eller lo, og heller ikke nikket; for alle skulle i kirken oppføre seg viselige og edruelige og ha deres oppmerksomhet fokusert på Guds ord.» Sammenlign denne beskrivelsen med den eneste instruksjonen som finnes i hele Det nye testamentet om hvordan kristne skulle handtere sine samlinger. Denne finnes i Paulus' korleksjon til menigheten i Korint:

«Hvordan er det da, brødre? Når dere kommer sammen, da har hver enkelt av dere en salme, en lære, en åpenbaring, en tunge eller tyding. La alt skje til oppbyggelse. Taler noen med tunger, da la det være to eller i høyden tre, én om gangen og la én tyde det. Men dersom det ikke er noen som kan tyde, da skal han tie i menigheten, men tale for seg selv og for Gud. La to eller tre profeter tale, og de andre skal prøve det. Men hvis en annen får en åpenbaring mens han sitter der, da skal den første tie. For dere kan alle tale profetisk, én for én, så alle kan lære noe og bli formant.» (1.Kor.14:26-33)

Legg merke til at det første århundrets menighet hadde ingen behov for en diakon som skulle holde folk våkne! Også

iøynefallende fraværende? Tildelte seter, «et høyt sted» å stå på, en «planlagt liturgi», en seremoni omkring «nattverdenen», en «leder for gudstjenesten», eller «publikum» – kort sagt alle kjennetegnene for gudstjenester fra det tredje århundret og videre. Når de kristne samlet seg i det første århundret, ble det ikke utpekt noen eller noe som helst av oppgaver. Det var ingenting som var planlagt på forhånd. Det var ingen utpekte lesere, talere eller lærere som skulle gi et «budskap for dagen». Tiden sammen var fritt flytende og dynamisk, og kunne avbrytes («når en som sitter får en åpenbaring, så skulle den som taler, stoppe»). Det var heller Jesu ånd enn tradisjon som ledet møtene. Hver troende var en deltager. Hver person vurderte hva han eller hun kunne tilby for å bygge kroppen. Enhver kom forberedt for å dele.

Samlinger i det tredje århundret var trygge og forutsigbare; samlinger i det første århundret var ikke alltid det. Det var grunnen til at Paulus av og til gav korrigeringer! Det var risikabelt, men det var også *Liv. Liv!* Når Guds folk samlet seg, oppdaget de Ham på nytt - i hverandre. De vandret og samtalte med Ham i «den kjølige delen av dagen», slik Han alltid hadde lengtet etter å vandre med dem.

Starten på «Geistlige» og «Lekfolk»

I saken om «hellige mennesker» var utviklingen kanskje enda mer foruroligende. I et radikalt brudd med Det nye testaments erfaring og undervisning, hadde et definert religiøst hierarki begynt å komme. I slutten av det tredje århundret finner vi at hver lokal forsamling var styrt av en enkelt «biskop», som styrte med en høy grad av autoritet og nøt et livslangt engasjement.

Det hadde absolutt ikke *alltid* vært slik. Som vi har sett, forbød Jesus religiøse titler av noe slag. Ikke en gang apostlene skulle «styre eneveldig eller utøve autoritet» over andre. Det kostet Jesus store smerter å minne dem om det, «Dere har bare en Mester og dere er alle brødre». I det første århundret æret ledere med store evner og sterk tro Jesu befaling. Når en lokal leder i en forsamling gikk over streken og begynte «å elske å være den fremste», var en apostel rask til å advare og irectesette ham (3.Joh.9).

Det er sant at Paulus hadde utpekt ledere i hver menighet da han besøkte dem på nytt noen år etter menighetens fødsel. Disse «eldste» skulle oppdra, fø og beskytte dem som var «yngre» i troen. Men disse eldre troende etterlignet aldri den hedenske modellen for «autoritet», og aldri degenererte de til et en-manns styre eller bygget et hierarki. Paulus' farvel til de eldste i hans kjære Efesos er klar; en gruppe mennesker – kanskje til og med et fullt rom – med mennesker kalt «eldste», ble sterkt formant: «Hold øye med dere selv og hele flokken som Den Hellige Ånd har gjort dere til *tilsynsmenn* over. Bli *hyrder* for Guds flokk, som Han har kjøpt med Sitt eget blod.» I et avsnitt med inspirert tekst, finner vi de samme mennene omtalt som «eldste, hyrder og tilsynsmenn» - ord som er blitt oversatt til tradisjonell religiøs vokabular som «prester», «pastorer», «forstandere» og «biskoper». (Avskjedstalen til de *eldste* i Efesos, Apg.20). Men i Paulus' verden hadde disse greske ordene *ingen* religiøs betydning uansett. De var ingen «titler» som betegnet en «posisjon» eller et «embete». De var simpelthen beskrivelser av mennesker som hadde oppnådd moden tro og vurderingsevne (eldste), som kunne mate og beskytte Guds lam (hyrder), og som hadde større åndelig tyngde og var derfor i stand til å få større visjoner og et klarere perspektiv (tilsynsmenn). Disse ord-bildene beskrev alltid en gruppe mennesker som hadde nødvendige gaver og modenhet for å tjene den lokale «menigheten». De beskrev aldri et enmanns-styre.

Vi har nok historisk materiale til i det minste kunne å skissere utviklingen av én person, kjent som det tredje århundrets biskop. I nittiårene kom det et brev fra en kristen i Roma til menigheten i Korint som brukte begrepet «biskoper» i flertall i betydningen *menn* i den lokale forsamlingen. Men omkring 110 ble et brev sendt til de største menighetene i provinsen Asia - hvorav mange hadde mottatt et brev fra Jesus selv i Johannes Åpenbaring bare en generasjon tidligere - som nevner en enkelt biskop i hver menighet. Ikke alle gav entusiastisk støtte til det voksende hierarkiet. «Hyrden i Hermas», som ble skrevet omtrent på samme tid, avslutter med et tegn som symboliserer kirken med denne advarsel: «Derfor sier jeg til dere som styrer kirken og som okkuperer sjefs-setene; vær ikke som trollmennene som bærer

sine rusgifter i sine kister, men dere bærer deres rusgifter i deres hjerter» - *giften av ambisjon*.

I det andre århundret kom det stadig flere alarmerende signaler. Ignatius skrev at biskopen var «bildet av Faderen» og at mennesket som ikke gjenkjente han på den måten «bedrar ikke bare biskopen som er synlig, men også Gud som er usynlig». Menneskene skulle til og med føle «høyaktelse» for en biskop. De som forsøkte å opptre uavhengig av biskopenes autoritet var «djevlelsens tjenerne». Eller som en kyprioter sa det i det tredje århundre; «Opposisjon mot «Guds minister» var det samme som å opponere mot Gud selv». I midten av det tredje århundre ble det rapportert at lekfolk i Roma sa, «En Gud, en Kristus, en Hellig Ånd, og i en menighet skal det bare være én biskop.»

Læreren Origen mislikte denne utviklingen:

Vi «ledere» skremmer folk og gjør oss selv utilgjengelige, spesielt hvis de er fattige. Til mennesker som kommer og ber oss om gjøre noe for dem, oppfører vi oss verre enn tyranner; vi oppfører oss villere overfor dem som gir oss bønneskifter enn noen sivile ledere ville ha gjort. Dere kan se dette skje i mange anerkjente kirker, spesielt i de større byene. (Origen, Commentary on Matt.16:8)

Det var sikkert andre også som opponerte mot utviklingen av den profesjonelle «hellige mann» i kristenheten. Hvis alle ting hadde gått greit, ville menn som Ignatius aldri ha følt behov for å støtte opp om biskopenes autoritet. «Bispedømmet» lignet mer og mer på et kirkelig diktatur. Men ikke en gang i det tredje århundret bar biskopene klær som gjorde at de skilte seg ut. De mottok kanskje en del av den frivillige ofringen fra de troende, men de var ikke garantert lønn. Lønninger skjedde i denne perioden kun i visse kjetterske grupper og ble betraktet som skandaløst i menighetene. Og det var ingen tegn til hierarki større enn den lokale forsamlingen; det var ingen «biskop over biskoper» i disse århundrene. Likevel var religionsglidningen nedover skrenten allerede i gang med å få større fart. Fra denne tiden av var det et synspunkt hos de mest uttrykte kristne som det sjeldent ble stilt

spørsmål ved: Det var at de *trengte* en profesjonell geistlig - med tittel - som stod mellom «vanlige folk» og deres Gud.

Det var i løpet av den samme periode at de kristne gjorde et annet stort steg mot å oppgi deres fødselsrett til et intimt og nært vennskap med Jesus. Ironisk nok, så kom dette gjennom det vi beundrer de troende mest for i denne tidsepoken - deres mot og utholdenhet til tross for forfølgelse. Til denne dag blir vi fortsatt rørt av tilliten og roen hos de troende som for eksempel, Perpetua og Polycarp, da de ble stilt overfor tortur og død. Det er ikke vanskelig å se for seg inntrykket som martyrenes tro gjorde på sine samtidige. Kristne som ble satt i fengsel for sin tro og likevel fortsatte å snakke modig om Jesus mens de ventet på dom og henrettelse ble æret som superhelter i troen. Det var svært mange som trodde at kristne som ventet på døden nøt en nærhet til Gud uten like og trodde at deres bønner var ekstra effektive, og søsken i troen begynte å be dem om å be for deres synder eller andre ting. Etter henrettelsene ble martyrer konstant holdt oppe som eksemplariske kristne i nesten alle forsamlinger. Deres dødsdager ble husket og feiret hver år, noe som forsterket denne «spesielle dag»-mentaliteten som var i ferd med å slå rot i menighetene.

Hele martyrium-begrepet ble stadig mer fordreid. Melito, som hadde tittelen «biskop av Sardis», skrev i slutten av det andre århundret: «Det er to ting som gir syndsforlatelse: Dåp og lidelse for Kristi sak.» Tertullian, den nordafrikanske lederen, sa det enda mer rett ut bare en generasjon senere: «Ditt blod er nøkkelen til Paradiset.» Noen kristne begynte til og med å *tilby* seg for frivillig martyrium til stor forundring for de hedenske guvernørene.

I det tredje århundret begynte folk å samle suvenirer fra de henrettede troende – biter av klærne, private effekter, beinstykker – delvis til inspirasjon og delvis som «åndelige lykkeamuletter». Folk tok praksisen om å be martyrene om å be for dem enda videre. Besøkende til gravene deres pleide å be om forbønn fra de døde troende. Praksisen med å «høyakte martyrer» og deres relikvier hadde begynt. Konsekvensen for troen var monumental.

Opphøyelsen av martyrene ble enda et lag isolasjon som skilte folk fra et intimt felleskap med Gud. På jorda stod det spirende

hierarkiet mellom Gud og menneskene. I himmelen begynte den voksende rekken av «hellige» å gjøre det samme. «Akkurat her, akkurat nå»-nærheten som de første disiplene hadde gledet seg over – både før og etter at Han ble tatt opp til himmelen – var i ferd med å bli et minne fra fortiden.

Konstantins «Omvendelse»

Han var en av de sentrale skikkelsene i historien. Han grunnla en religion. Hans navn var Konstantin.

Hans far hadde blitt utpekt som en av fire som styrte det romerske imperiet. Konstantin hadde blitt svært bitter for at ikke han også hadde blitt inkludert blant de fire. Han fulgte sin far til den romerske utposten i Britannia og ventet på et gunstig øyeblikk. Og da hans far døde fikk han troppene til å proklamere ham som den nye keiseren. I løpet av de neste tre årene kjempet og manøvrerte han seg til større makt, og i år 312 var Konstantin klar til å lede sine tropper sørover i håp om å erobre den store prisen: Roma. For å komme til denne byen, måtte de krysse Milvian bru, en steinkonstruksjon over elva Tiber. Hans motstanders armé kom fra byen for å forsvare brua. Det var der *noe* hendte som fikk sin effekt på kirkehistorien for i alle fall de neste to tusen årene. Vi har ikke Konstantins egen fortelling om disse begivenhetene, kun fra to av hans bekjentskaper:

Bare fire år etter begivenheten skrev Lactantius, en fremtidig privatlærer for keiserens sønner, at Konstantin hadde sett i en drøm «umiddelbart før kampen» der han var blitt beordret til å markere sine soldaters skjold med «Guds himmelske tegn.»

Vi har også det romerske senats versjon av begivenhetene presentert for oss på et monument, kjent som Konstantins bue, bygd i år 315, kun tre år etter Konstantins «omvendelse» og den etterfølgende seier. Buen viser den tidligste kjente nedtegnelsen om begivenhetene. Inskripsjonen slår enkelt fast at Konstantin hadde vunnet sine kamper «ved en «gudommelig» tilskyndelse», uten å slå fast *hvilken* guddom senatet hadde i tankene. Keiserens livvakter er skildret, men det finnes ikke noe «korsets tegn»

på skjoldene deres. Over dem svevde de tradisjonelle bildene av hedenske «guder». Senatoren var hedninger som lagde et monument for andre hedninger. Kanskje det var grunnen til at de utelot referanser til kristenhet på buen. Det synes merkelig at Konstantin aldri fikk monumentet «korrigeret» hvis han hadde funnet dette fornærmende.

Biskop og kirkehistoriker Evsebius fra Cæsarea, som har skrevet en sterkt nedsettende, men likevel utførlig biografi om Konstantin et kvart århundre senere, minst et dusin år etter å ha hørt Konstantins beskrivelse av hendingene, slo fast at den fremtidige keiseren hadde hørt at hans politiske rival i Roma brukte trolldom og ofringer for å få støtte fra de hedenske gudene. Konstantin følte selv behov for guddommelig hjelp i armen, og ifølge Evsebius var det da at Konstantin og «alle troppene» så et syn på himmelen ved middagstider: Et kors med en tydelig tekst under: «I dette tegn skal du seire». Det ble hevdet at den natta så Konstantin Jesus i en drøm hvor Han gav ham ordre om å bruke korsets tegn «i engasjementene sine mot fienden». Neste dag beordret Konstantin mennene sine til å male et kors på skjoldene sine. Så startet han angrepet- som lyktes bortenfor hans vildeste drømmer. Imperiet var hans.

Vi kan aldri være sikker på hva som eksakt skjedde ved Milvian bru i 312. Men vi kan være sikre på dette: Ingen av de tre fortellingene om «begivenheten», hverken den som ble meislet ut i stein av romerske hedninger, eller skrevet på pergament av bekjennende kristne, nevner noe om synd, Blodet, tilgivelse, omvendelse, forsoning eller en ny fødsel. Det er en merkelig «omvendelse». I mange etterfølgende år demonstrerte Konstantin stor toleranse, helt til punktet for kompromiss, med den største hedenske religionen. Han beholdt den tradisjonelle imperietittelen, «pontifex maximus», som var tittelen for ypperstepresten for den gamle hedenske romerske religionen. Bildet av den hedenske «solguden» hadde blitt tilbedt både av Konstantins far og de tidligere keisere, og vises tre ganger på Konstantins æresbue. Offisielle dokumenter, inkludert mynter, fortsatte å vise denne «solguden» fram til år 324.

I år 325, sammenkalte Konstantin til to «økumeniske kirkeråd» som skulle behandle problemet med kjetteri. Biskoper og andre ledere ble sammenkalt fra alle deler av imperiet. I en tale som tilskrives ham på det første av disse kirkemøtene, siterte Konstantin fritt i det lange og brede fra to hedensk-religiøse kilder, en av dem en legendarisk profetinne og den andre, en klassisk romersk poet. Merkelig nok så han ikke på ordene deres bare som autoritative, men han prøvde også å lage kristne prinsipper og vitnesbyrd ut i fra dem. Neste år for eksempel, da en prominent hedensk prest ønsket å gjøre en pilegrimsreise til Egypt for å se en avgud som snakket som et menneske, betalte Konstantin regninga.

Konstantin mislikte byen Roma. Derfor bestemte han seg for å bygge en ny hovedstad, kalt Konstantinopel (Istanbul i dagens Tyrkia). På innvielsen i 330 arrangerte han en seremoni som var halvt kristen og halvt hedensk, og plasserte et bilde av korset over krigsvogna til «solguden» på markedsplassen.

Det var ikke før kort tid før sin død i 337 at Konstantin lot seg døpe. Slik han forstod det, trodde han at synder som ble begått etter dåpen ikke ville bli tilgitt og ventet derfor til det siste mulige øyeblikk med å gjennomføre ritualet.

Det var virkelig synder å være bekymret for. Kort tid etter at Konstantin inntok Roma, ble hans tidligere allierte – nå oppfattet som hans konkurrent – funnet kvalt til døde. I 326 henrettet Konstantin sin eldste sønn for en skandaløs anklage mot han. Noen måneder senere, når han skjønnte at han var blitt misledet om sønnen sin, henrettet han anklageren – som var hans egen kone, som het Fausta. Det kan være lite tvil om at Konstantin var ambisiøs og skånselsløs når det gjaldt å beskytte bildet av seg selv og sin posisjon.

Slik var Konstantins «omvendelse» og dens effekt på hans liv. Selv om det kan stilles spørsmål om ektheten ved hans omvendelse, er det ikke tvil om effekten av den. Keiseren kastet seg inn i sitt nye prosjekt med stor energi, pasjon og skarpsindighet. Forandringene han innlemmet i sin religion i løpet av en enkelt generasjon - er ikke mindre enn revolusjonære.

«Omvendelsen» av kristendommen

Konstantins mål var å forene keiserriket under «korsets tegn». Han så på seg selv som en skjebnens håndlanger og et mektig instrument i Guds hender. I et åpent brev fra omkring 324, skrev han:

«Det kan ikke bli sett på som arroganse hos en som har mottatt fordeler fra Gud og bli høyt anerkjent i høye toner. Jeg var selv instrumentet som Han valgte og vurderte som passende for å utføre Sin vilje. Følgelig, helt fra det fjerne Britiske havet...ved hjelp av guddommelig kraft, har jeg forvist og fullstendig fjernet all form for ondskap som rådet, i håp om at menneskeheten blir opplyst ved min hjelp, og blir kalt tilbake til å overholde de hellige Guds lover, samt at vår velsignede tro kan blomstre under ledelse av Hans allmektige hånd.» (Eusebius, Life of Constanine II, Chapter 28)

Dette er ord fra en mann som så på seg selv i nesten messianske former. Han var en mann med et oppdrag: Å trekke opp det onde med roten og opplyse menneskeheten slik at kristenheten kunne vokse. Hvordan ville han gjennomføre et slikt høytsvevende mål?

Han ville bygge «kirkebygninger».

Fra starten av det fjerde århundret hadde bare noen få lokale forsamlinger gjort det store spranget fra å samles i ombygde private hus til å reise bygninger til religiøse formål. Fra historiske dokumenter kjenner vi til en by i Egypt med to «kirkebygninger», en synagoge og tolv hedenske templer. Et øyevitne til den store forfølgelsen i Egypt i 303 forteller om tre andre byer hvor «kirkebygninger» av typen basilika var blitt brent ned. Men disse bygningene var ikke imponerende bygninger, antagelig var de enkle trekonstruksjoner. De var åpenbart ikke laget for en keiserlig religion.

Konstantin startet sin karriere som bygningsmann med å reise en enorm statue av seg selv, «ti ganger større enn livet», som holder et «storslaget spyd i form av et kors» i den travleste delen av Roma. Så konstruerte han sin første av mange «kirkebygninger» i Roma, et virkelig praktfullt palass, Lateran Basilica, som ble lagt under biskopen av Roma og som til denne dag tilhører paven.

Hans mor, Helena, både oppmuntret og hjalp til med finansieringen av hans fjerde århundres byggeprogram. Hun gjorde en «pilegrimsreise» til Jerusalem i 326 - like etter avrettingen av hennes svigerdatter og barnebarn. Etter tilbakekomsten bygde Helena et kunstferdig basilica rundt et rom i hennes keiserlige palass. Gulvet ble dekket med jord fra Jerusalem. Det var tenkt å tjene som et hellig sted for souvenir-relikvier som hun brakte med seg fra «det hellige land». Det ble sagt at det blant pyntegenstandene fantes et ben fra Tomas' pekefinger som han hadde brukt til å sjekke Jesu sår. Dette hellige stedet finnes fremdeles i dag.

Slik startet en enestående bølge med bygging av religiøse byggverk. I de neste tjuefem årene finansierte Konstantin en serie med praktfulle overdådige religiøse byggverk utover hele keiserriket. Han befalte biskopen i Jerusalem å bygge, på det offentliges bekostning, en «kirke over Den Hellige Grav» på det antatte stedet for Jesu grav på Golgata. Han bygde også en gigantisk kirke over graven i Roma hvor man trodde at Peter hadde blitt begravet. Han fortsatte å bygge lignende hellige steder som konkurrerte i prakt med hvilket som helst hedensk tempel i Betlehem, Mamre, Nikodemia og Heliopolis. Hans egen by, Konstantinopel ble heller ikke glemte. Gradvis ble den fylt med martyrs relikvier som overtok plassene til de polyteistiske helligdommene som fantes på hvert gatehjørne.

Konstantin begrenset seg imidlertid ikke til bare å bygge «hellige steder». Han ble også kjent å gi lover for «spesielle dager». I 321 gav han ut dekretet om at «Dies Solis», soldagen eller «søndagen» - skulle være hviledag i hele imperiet:

«På den ærverdige soldagen kan alle øvrighetspersoner og folk få hvile, og alle verkstedene være stengt. Men på landsbygda imidlertid, kan folk som er engasjert i landbruket, fritt og lovlig fortsette med sine sysler siden det ofte hender at den neste dag ikke er passelig for såing eller vinstokkplanting; for at rike avlinger ikke skal gå tapt ved å neglisjere de riktige øyeblikkene for slike operasjoner.»
(Constantine, Decree of March 7,321)

Igen ser vi hvordan Konstantin lagde en merkelig blanding av hedenskap og kristenhet slik som han oppfattet det. «Dagen til

ære» for solguden, guddommen som Konstantins far hadde tilbedt, skulle nå bli feiret med en sabbats-lignende markeringsdag. Konseptet til «søndagsgudstjenesten» hadde blitt løftet til et fullstendig nytt nivå med mulighet for å ta en fridag fra arbeidet og møtes i de luksuriøse nye «kirkebygningene». Konstantin hadde virkelig satt sitt preg på samfunnet. Men den største påvirkningen hans var kanskje utviklingen av geistligheten. Konstantin gav dem enorme privileger og makt.

I byene i det romerske imperiet kom pengene til de fleste offisielle arbeider, inklusiv leker og feiringer, ikke fra skatter, men fra embetsmennenes personlige formuer. «Elsk hjembyen din». Hvis du var et medlem av den romerske overklassen, betød det å bruke enorme beløp av sin personlige formue for å finansiere offentlige arbeider. I realiteten var det en bratt gradert inntektskatt. I henhold til loven var ingen betydelige eiendomsbesittere fritatt. Konstantin forandret loven med et pennestrøk. Fra 313 av ble biskoper og kristne «geistlige» unntatt fra byrden av å drive et embetskontor. Så stor var den finansielle belønningen at keiseren måtte gi ut et nytt dekret som forbød formuende hedninger fra å utgi seg som geistlige for å oppnå samme økonomiske fordel!

På samme tid utvidet han kraftig biskopenes makt. Ja, til og med i rettsaker kunne en biskop fastsette en dom som var bindende i enhver rettsal. Konstantin sammenkalte også geistlige fra hele imperiet til møter for å gi lover om spesielle religiøse spørsmål. I økende grad etterlignet geistligheten i form og funksjon et verdslig departement. I slutten av det tredje århundret hadde romerske guvernører fått stedfortredere som ble kalt «vikarer» og provinsene hadde blitt gruppert inn i større regioner som ble kalt «bispedømmer». Disse ordene ble stjålet av det voksende religiøse byråkratiet bare en generasjon senere. Under Konstantin vokste det religiøse hierarkiet fra et lokalt uttrykk til et globalt et.

Det som hadde begynt som en gradvis glidning i det andre og tredje århundret, hadde akselerert til et fritt fall i det fjerde århundret. Kristenheten hadde blitt omformet til en religion. Det bar alle kjennetegnene på en humanistisk religion med spesielle steder, dager og mennesker. Konstantin hadde gjort

mye for å formulere og promotere denne forandringen. Men hans største påvirkning hadde vært å åpne kirkens dører for en *ny slags omvendte* mennesker - mye lik hans egen omvendelse. «Menigheten» i det fjerde århundret betød noe radikalt annet enn det hadde gjort for Paulus, Peter og Johannes. Kirken ble nå fremholdt som noe en kunne *søke til* istedenfor å møtes hemmelig i private hjem og frykte for at noen skulle dundre på døra, noe som kunne bety en ny runde med forfølgelse. Disse nye «kristne» kunne nå trygt samle seg i de mest praktfulle bygningene i imperiet.

Istedenfor å dele livet sammen, sju dager i uka, så var det nå mulig å «oppsøke gudstjeneste» på dagen til minne om solguden uten å bli forstyrret for mye i sitt eget private liv. «Medlemskap» var nå politisk korrekt og det logiske valget for de oppadstrebbende unge romerske karrierejegere som ønsket å nå toppen i det moderne nye «kristne imperiet».

Det var lettere å være en slik type kristen enn å ikke være det. Og på den tiden Roma falt og den mørke tiden begynte, bekjente de fleste i det kontinentale Europa – med unntak av noen få jøder som holdt ut – å være en kristen.

Tilpasningen til Hedenskapen

På grunn av Konstantin og lederne som kom etter ham, fikk de geistlige et forvirrende problem i hendene sine. «Kristenheten», slik Konstantin hadde beskrevet det, skulle bli statens religion. Borgerskap i imperiet (og i kongedømmer som hadde fulgt det) ble til slutt likestilt med medlemskap i den «katolske» (dvs den universelle) kirken. Men hvordan «kristner» du innbyggere i et hedensk imperium? Mange av disse var nå i ferd med å «konvertere» i hopetall i håp om sosialt avansement, eller på grunn av sterkt press fra sine omgivelser – eller til og med etter å ha blitt stilt overfor sverdet.

I de første få generasjonene av kristenheten hadde hver eneste person som tilsluttet seg menigheten i sitt hjerte, gjort dette frivillig, til tross for fiendtlige og dypt forskansede politiske og religiøse

krefter. Kraften i denne fullstendige og frivillige overgivelsen var udiskutabel. De hadde ikke bare overlevd et fiendtlig miljø, men de trivdes i det. Som forfatteren av Hebreerbrevet skrev;

«Men tenk nå tilbake på den første tiden - den gang dere var blitt opplyst, og så utholdt stor kamp og lidelse. Dels ble dere selv gjort til et skuespill ved spott og trengsler, dels sto dere sammen med dem som fikk gjennomgå dette. For også fangene hadde dere medlidenhet med. Og dere fant dere med glede i at eiendelene deres ble røvet fra dere, for dere visste at dere hadde en bedre eiendom, som varer ved.» (Heb.10:32-34)

Menigheten levde som en tett sammensveiset familie som hadde beregnet kostnadene ved overgivelse og bestemt seg for å følge Jesus uansett - *fordi de mente det var verdt det*.

Kristendom som statsreligion var imidlertid noe helt annet. «Menigheten» var nå ment å skulle omfatte en veldig stor befolkning som ofte foretrakk sin hedenske religion, men «gikk inn i» den nye fordi de følte at de måtte det. Herav oppstod problemet som de religiøse lederne sto overfor: Hvordan *tvinger* du lojalitet på folk? Hvordan får du folk til å *like* noe de ikke *liker*? Hvordan får du noen til å avvise en hedensk religion samtidig som de *omfavner* den inne i seg?

En strategi er *instruksjon*, idet man forutsetter at folk ønsker å holde seg til den hedenske troen og praksisen bare fordi de er ukjente med troen på den «bedre» religionen. Denne strategien ble brukt med ekstremt begrenset suksess. Antagelsen viste seg å være naiv. De fleste menneskene foretrakk sine gamle liv selv om det nye ble forklart for dem.

En annen strategi er *tvang*. Gjennom middelalderen ble tvang brukt til forskjellige tider og steder, fra religiøse ledes lokale aksjoner helt opp til inkvisisjonens skrekkvelde, ofte med en stor grad av flid og iver. Men kloke hoder oppdaget til slutt sannheten; tvang kan produsere en knurrende utvendig ettergivenhet, men det kan aldri skape en forandring på hjertenivå. Tvang og omvendelse er i realiteten komplette motsetninger.

En tredje strategi er *tilpasning*. Hvis folk flest foretrekker det gamle livet, kan man simpelthen justere den slik at den både ser, høres og føles som det gamle livet. Det religiøse lederskapet brukte denne strategien – noen ganger ubevisst, men ofte helt bevisst - og til slutt oppnådde de de resultater som de hadde håpet på. Mange hedenske religiøse elementer ble introdusert inn i kristenheten. De mest forkastelige kvaliteter ble rensket ut og de mest sentimentale kvaliteter ble «kristnet» med nye navn og med beskjedent innskrenket praksis. Kristenheten ble beveget litt etter litt i mot de hedenske religionene inntil størstedelen av den europeiske befolkningen følte at den nye religionen var tilstrekkelig akseptabel innenfor deres komfortsoner.

Jesus hadde en annen idé. Han ønsket aldri å skape en statsreligion - eller noen annen religion for den del. Han beskrev at Hans vei, veien til Livet, var en smal og vanskelig vei. Veien var åpen for alle, men bare noen få ville noensinne bestemme seg for å våge seg på den (Matt 7:14). Jesu' strategi var først og fremst en proklamasjon og demonstrasjon av Guds rike, og en invitasjon til «alle som hadde ører å høre med» til å forlate sine tidligere liv og omfavne Hans liv. Han hadde verken behov for tvang eller tilpasning. Han visse allerede at det ville ikke fungere å pusse opp en religion med små justeringer og reparasjoner, og forklarte:

«Han sa også en lignelse til dem: Ingen river en lapp av et nytt klesplagg og setter den på et gammelt. Ellers river han også det nye i stykker, og lappen av det nye passer ikke til det gamle. Og ingen fyller ny vin i gamle skinnsekker, for da vil den nye vinen sprengte sekkene, vinen renner ut og sekkene blir ødelagt. Men ny vin skal fylles i nye skinnsekker. Og ingen som har drukket gammel vin, har lyst på ny. Han sier: Den gamle er god.» (Luk.5:36-39)

De religiøse embetsmennene fra det fjerde til og med det fjortende århundret ignorerte for en stor del dette rådet. Det måtte de gjøre for de hadde en agenda om å omforme kristenheten til en religion som alle både kunne og ville akseptere. På en eller annen måte måtte de omforme kristenheten til en supermotorvei som alle kunne reise på, selv om de reisende ville ha foretrukket

en annen vei. For å oppnå dette målet, rev de stykker av Jesu religion og med dem prøvde de å dekke over de mest forvirrende hullene i hedenskapen.

De tømte den nye vinen fra Jesus opp i de gamle skinnsekkene av tradisjonell europeisk religion. Og de oppnådde sine mål: Folk flest forholdt seg til slutt til den nye statsreligionen.

Sant nok ble *den nye vinen* forspilt. Men folk flest mente likevel at *den gamle vinen* var helt fin.

KRISTENDOMMEN I ET NYTT ÅRTUSEN

Mye har skjedd i løpet av syttenhundreår. Korstog. Inkvisisjoner. Reformasjoner. Bevegelser. Misjon. Alt dette har gitt en effekt på historien og har vært gjenstand for talløse analyser. Det viktigste for oss er å forstå at kristenheten i de første få århundrene har gitt oss to arvegods å velge i blant.

Den ene arven daterer seg til den første tiden da en gruppe menn og kvinner levde sammen med Jesus og erfarte Livet med Han vært øyeblikk og på hver plass de gikk. Disse tidlige disiplene introduserte den samme underleggelsen under Jesus og nytelsen ved å være sammen med Ham til neste generasjon. Dette fellesskapet ble kalt *menigheten*.

Den andre arven skriver seg fra nesten like langt tilbake i tid, og deler livet opp i seksjoner med «spesielle» dager og vanlige dager, «spesielle» steder og vanlige steder, «spesielle» mennesker og vanlige mennesker, religion og det virkelige livet. Den andre versjonen av kristenheten vokste opp parallelt med den første, ble gradvis viktigere i det andre og tredje århundret, og dominerte i det fjerde århundret.

Hvor står vi så i dag nå som kristenheten går inn i et nytt årtusen? Hvordan er livet for de fleste som bekjenner seg om kristne? Lever de et inspirert liv med Jesus og hverandre i hvert øyeblikk og på

hvert sted? Eller er det spesielle steder, tider og mennesker som fortsatt dominerer deres tenkning og handlinger?

Religion og Fast Eiendom

Dagens tilhengere av den kristne religion kan skryte av anlegg og hjelpemidler som kan måle seg med alt verken Konstantin eller middelalderke katedral-byggere noen sinne har oppnådd.

I Sør California befinner det seg en religiøs bygning som fungerer som et landemerke. Denne «katedralen» er tegnet av en verdensberømt arkitekt og er konstruert med 10.000 glasspaneler. Den ble bygd i løpet av en tre års periode for 55 millioner dollar i 2007. Pastoren i denne tidlige «megakirken» finansierte den for en stor del ved å selge individuelle glasspaneler for 500 dollar stykket. Denne kolossale strukturen, som rommer 3000 sitteplasser, er også kjent for et av de største orglene i verden.

På den andre siden av verden finnes en religiøs megakirke fasilitet med eksteriør av titan. Ferdigstilt i 2002 for 27 millioner dollar. Den har 2300 sitteplasser med fasiliteter etter modell av Guggenheim-museet i Bilbao i Spania. Den inneholder blant annet spisesteder, golfbane, hage på taket og en salong med flere innebygde plasma TV'er. Auditoriet dekker 1670 m². Scenen har lysende LED skjermer og to tilhørende makeup rom.

I 2005 flyttet den største megakirken i USA inn i en bygning som faktisk hadde vært hjem for et profesjonelt basketballteam. I 1959 begynte en gruppe frie troende å møtes i en forlatt kolonialforretning. I dag møtes den i en arena med 16.000 sitteplasser. Over en periode på 15 måneder ble den renoveret for 75 millioner dollar. Gjennom gudstjenesten viser tre gigantiske skjermer videoklipp, mens taleren preker fra en gigantisk roterende gylden globe.

Disse moderne former for «basilicas» er simpelthen de mest synlige eksemplene på integrerte trekk i den moderne kristendommen: «Kirkebygningen». Men de er absolutt ikke de eneste eksemplene: Bare i USA alene var det i begynnelsen av det nye tusenåret minst *en kvart million* menigheter som hevdet å representere den kristne religion. Noen av disse gruppene

delte på bygningene, andre leide offentlige fasiliteter - som skoler og kinosaler. Men de fleste møttes i deres egne viglede bygninger, alt fra enkle urbane butikklokaler til forseggjorte glasskatedraler. I følge en forsiktig vurdering finnes det nesten 200.000 kirkebygninger spredt utover det amerikanske landskapet. Verdien av bygningsmassen som tilhører religiøse menigheter er vurdert til mer enn 6 milliarder dollar.

Jesus fortalte en gang en naiv frivillig etterfølger, «Rever har huler å bo i og fuglene har reir, men Menneskesønnen har ingenting å legge hodet sitt på» (Luk.9:58). Hvordan kan det da ha seg at det nå er omkring 200.000 forskjellige strukturer som hevdes å være «Guds hus»? I Det nye testamentet leser vi om både individuelle og *menigheter* som ofret penger for å «huske de fattige» (Gal.2:10, 2.Kor.8-9) og for at evangeliet kunne forkynnes (Filipp.4:10-20). I det tjueførste århundret ser vi at troende investerer milliarder av dollar i murstein og sement - eller noen ganger i glass og titan.

Ingen antyder at bibelen forbyr religiøse strukturer. Men vi antyder bestemt at i hele Det nye testamentet finnes det ikke en eneste kristen som noen gang bygde noen. Det er åpenbart at de aldri kom på tanken å gjøre det.

En av de hurtigst voksende religiøse bevegelsene i den vestlige verden forsøker å klare seg uten noen «kirkebygning» i det hele tatt. I følge en oversikt i 2006 tilhører ca 5% av alle amerikanere en eller annen type religiøs menighet som *kun* møtes i hjemmene. Videre er det 19% som har en fot i begge verdener hvor de deltar jevnlig både i en husmenighet og i en tradisjonell menighet. Den vanlige husmenighet har i gjennomsnitt bare tyve deltagere, av dem sju barn. Tre fjerdedeler av deltagerne har deltatt mindre enn ett år. De fleste ser på forandringen som en positiv erfaring idet de rapporterer en høyere grad av tilfredshet enn deres konvensjonelle motparter, med høyere kvalitet på deres lederskap, på overgivelsen i tro hos deres trosvenner og den åndelige dybden som de har erfart.⁶

Men det operative ordet i forrige avsnittet kan godt være; «å oppsøke». De møtes i et hus eller på et annet anvendelig sted istedenfor i en

tradisjonell kirkebygning. Men de fleste av dem har kun flyttet sine «søndagsgudstjenester» inn i en stue med få vesentlige forandringer, bortsett fra mindre plass og mindre formelle omgivelser. Hele 80% av husmenighetene møtes fortsatt til samme tid hver uke, og 62% prosent varierer aldri formen på møtene. Her er det et spørsmål som er vanskelig å vurdere i disse oversiktene:

Hvor mange av medlemmene i husmenighetene lever et tett sammenflettet liv utenfor møtene? Eller for å stille spørsmålet motsatt: Hvor mange av medlemmene i husmenighetene lever fortsatt et liv som er delt opp i avdelinger? Hvor mange tenker og lever som om «kirken» er lokalisert på et bestemt sted?

Julenissen, Påskeharen og «Solgudens ærverdige dag»

I den vestlige befolkningen synes kalenderen å være sentrert om en hellig dag - kjent som «jul». Hvordan kan en utenforstående finne en fornuftig mening om denne feiringen? På den ene siden handler det om en liten baby som ligger i et før-trau som minnes ved å bli feiret gjennom en hel måned med non-stop-musikk. På den andre siden handler det om en eldre arktisk beboer som i bryter enhver fysisk lov ved å fly i sikksakk over jordkloden på en slede som er trukket av reinsdyr som nærmer seg lysets hastighet i løpet av en eneste natt. Det sies at denne trinne gentlemanen bryter seg inn i hvert eneste hjem, enten ved å åle seg ned gjennom skorsteinen i husene til folk eller ved å gjøre andre brudd på sikkerheten for å levere gaver. Vår observatør på utsiden ville uten tvil ble både lettet og forvirret over å få vite at denne mannen simpelthen er en del av en gjennomtenkt mytologi som har gått i arv som en sannhet til tillitsfulle barn ifra tilsynelatende ansvarlige voksne. Det ville være forståelig om observatøren spurte om den andre historien – den om babyen – også bare er et eventyr.

Da er det ikke til å undre seg over at folk i vesten som vokste opp med disse konkurrerende historiene syntes det var vanskelig å få tak i «den sanne meningen med jula». «Tidsånden» i denne sesongen ser ut til å ha noe gjøre med glede, generøsitet og generell snillhet,

men hvorfor julen feires ser ut til å være vanskelig å få tak i. Som Shaw en gang sa, «Hva en mann tror på, kan man konstatere, ikke i fra hans trosbekjennelse, men i antagelsene som han vanligvis handler på.» Kanskje kan vi da så forstå hva folk *virkelig* tror om jula ved å se på hva de vanligvis gjør i denne sesongen.

Det viser seg at de fleste shopper og går i selskaper.

Gjennom de første ti måneder i 2006 viser statistikkene til Census Bureau at varehandelen i stormagasinerne i USA summet av gårde med 10 milliarder dollar i omsetning hver måned. I november begynte varemagasinerne å synge en ny tone: De kjente melodiene fra kassaapparatene som ringte sammen med et roterende lydspor med de samme tretti «julesangene» spilt uten stopp over høyttalerne. Det er musikk til å handle i. Salgstallene steg til 13 milliarder dollar i november og skjøt opp som en raket til 18 milliarder i desember – mesteparten av dette skjedde i de tre første ukene.

Andre detaljistforretningene kunne vise til lignende salgsøkninger i løpet av «julehandelen». Amerikanerne betalte en halv milliard dollar for levende juletrær og enda mer for julepynt. I desember steg salget for sportsutstyr, elektronikk og computere til nær det dobbelte av en gjennomsnittsmåned, mens smykker steg til nær det tredobbelte. Posttjenesten leverte *hver dag* tolv millioner pakker i denne sesongen. Brennevinsforretningene rapporterte også om enorm salgsøkning.

Kan en slik nytelsessyke, karakterisert med materialisme og alkoholkonsum, være den «sanne meningen med jula»? Det kristne standardsvaret – i alle fall i de siste tiårene – kunne bli et irritert, «Jesus er grunnen til julehandelen». Det blir fremholdt at de verdslige har greid å gjennomføre en fiendtlig overtagelse av helligdagene. Men i sin kjerne handler jula fortsatt om Jesus.

Bekrefter historien denne antagelsen?

For å besvare dette spørsmålet, må vi igjen undersøke romersk hedenskap. De tilbad en «guddom» som de kalte Saturn, som er best husket for å ha slukt barna sine ved fødselen av frykt for at en av dem ville vokse opp og overta plassen hans. Romerne feiret dette monsteret med Saturnalia, en ukelang festival, markert med

et lystig kalas og materialisme som skjedde mellom 17-24 desember hvert år. I år 50 e.Kr skrev den stoiske tenkeren Seneca den yngre; «*Det er nå desember, mens størstedelen av byen er i travelhet. Løse tømmer er gitt til offentlige utsvevelser; overalt kan man høre lyden av store forberedelser.*» I det fjerde århundret skrev forfatteren Libanius om hva han hadde observert om Saturnalia; «*Ønsket om å bruke penger griper alle....En strøm av gaver øses utover til alle sider.*» Høres dette kjent ut?

Romerne tilbad også sola. Tidlig i det tredje århundret begynte de å feire en festival som ble kalt *Dies Natalis Solis Invicti*, «den uovervinnelige solas bursdag», observert den 25.desember. På denne datoen begynte dagene å bli lengre og lysere, og var beviset på at sola ikke hadde blitt «erobret» av natten. Da keiser Aurelian tok sola som sin skytsgud sent i det tredje århundret, promoterte han samtidig 25.desember som en fridag over hele keiserriket.

I kontrast til dette finnes det ingen bevis av noe slag på at kristne feiret Jesu fødsel med noen fridag – før i det fjerde århundret. Datoen for Jesu fødselsdag er ikke nedtegnet i noen skrifter. Det eneste hintet finner vi i Lukas evangeliet hvor vi får vite at hyrdene «levde ute på engene i nærheten, mens de holdt vakt over flokkene sine om natta» - et sterkt bevis på at Jesu fødsel fant sted i løpet av de varmere månedene, mellom sen vår og tidlig høst. En dato i desember passer rett og slett ikke. Hvordan har det seg så at «Jesu fødsel» ble markert på samme dag som hedningene hadde satt til side som fødselsdag for den såkalte solguden? Vi lar en velkjent Syrisk religiøs leder i det tolvte århundret, Jacob Bar-Salibi, forklare:

«Det var en tradisjon for hedningene å feire fødselsdagen til solguden på den 25.desember med å tenne lys som tegn på fest. I disse høytideligheter og kalaser deltok også de kristne. Følgelig, når kirkens øverste ledelse oppfattet at de kristne hadde sympati for denne festivalen, besluttet de at den sanne Jesu Kristi fødsel skulle feires høytidelig på denne dagen.» (Sitert fra Ramsay Macmullen, 1997, Christianity and Paganism in the Fourth to Eighth Centuries, p.155, Yale)

Jula er et eksempel på erstatningsstrategi som ble brukt til å «kristne» hedenske skikker og ønske dem velkommen inn i kristenheten. Solgudens bursdag ble omgjort til «Guds sønn's bursdag», og festingen og materialismen for Saturnalia ble omgjort til julens festligheter og materialisme. Navnene ble forandret mens *hertet* forble det samme.

Hva med de andre tradisjonene vi assosierer med fridagen 25. desember? Også de kom fra de europeiske hedenske tradisjonene som var lagt til julen fordi de kom fra feiringene som ble holdt på den samme tiden. «Julen» var en eldgammel vinterfestival som kom fra de skandinaviske hedningene som brente «julekubber» for å ære deres «tordengud». Kyssing under mistelteinen er en rest fra et eldgammelt fruktbarhetsrituale i Britannia som ble holdt hver vinter når planten bar frukt. «Juletreet» er sannsynligvis spor fra en eldgammel tysk praksis med å dekorere et tre i løpet av deres fruktbarhetsfeiring om vinteren.

Den eldre arktiske beboeren «Julenissen» er et produkt av Darwins evolusjonsteori. Noen hedenske religioner fra nord Europa tilbad vesener med lignende utseende som julenissen. Disse tradisjonene smeltet sammen med historien om Nicholas, en kristen i det fjerde århundret som ble kjent for å gi gaver til de fattige. Den siste ingrediensen i vår Santa er «Father Christmas», en engelsk skikkelse som symboliserte fyllekallas på fridager, men som fikk en ansiktsløftning i den Victorianske perioden. Legg til kunstarbeidet til den amerikanske tegneren Thomas Nast i det nittende århundret og utviklingen av en moderne myte er komplett.

Denne korte historien om jula reiser spørsmålet: Hvordan er det mulig å «beholde Jesus Kristus i jula» når Han aldri har vært der ifra starten av? Og hvordan er det mulig å «ta Saturn ut av festen Saturnalia» - sammen med alle de andre hedenske elementene - når de har vært der siden begynnelsen av?

Andre helligdager som blir tatt for gitt av de fleste i vesten, både av bekjennende kristne og verdslige humanister, har lignende historier.

Hvert år på den 31. oktober kommer horder av utkleddede barn i Nord Amerika gjennom naboskapene og samler godteri.

De mest populære forkledningene er skjeletter, lik, kjente mordere fra filmer, okkulte skikkelser og stiliserte utgaver av djevelen. «Spøkelseshistorier» sprer seg rundt omkring. Hvert år promoterer Hollywood de seneste installasjoner av sadistiske skrekkfilmer som tilbyr lemlestelser og mord som underholdning. Vandalisme er også vanlig. I noen storbyområder feirer man «djevelens natt» eller «helvetesnatten» med brannstiftelser. Mexicanerne markerer sin «De dødes dag» med å dekorere gravene til slektningene med å «ofre» leker, alkohol, mat og billige pyntegjenstander – tenkt som gaver til de døde. Gateselgere selger skjelett-formede pyntegjenstander og godterier formet som hodeskaller blir gitt som gaver. Et yndet måltid er kaniner, dekorert med hvit melisglasur som ser ut som et deformert skjelett.

De fleste borgerne i disse kulturene ser på disse feiringene med sterke følelser. De fleste bekjenner også at de er kristne. Hvordan er dette mulig? Er det ikke enorme motsigelser mellom verdien i Jesus og disse åpenbart hedenske «hellige dager»?

De hedenske kelterne slo seg ned i Britannia for to tusen år siden. Deres okkulte religion inkluderte en høstfestival hvor de feiret døden. De kortere dagene og det kaldere været signaliserte enden på livet for avlingene på marka og løvet på trærne. Kelterne trodde at barrierene som delte livet fra døden ble brutt ned for en natt. De var overbeviste om at de avdødes ånder ville lete etter sine levende slektninger og de prøvde derfor å roe ned disse «åndene» med anerkjente ritualer. Deres samtidige, romerne, sa at disse druiske ritualene inkluderte menneskeofringer.

Siden kelterne tviholdt på sine hedenske tradisjoner, bestemte de religiøse topplederne i det åttende århundret seg for å gi dem en erstatning; «Alle Helgeners Dag» kunne markeres hver 1. november. Den var fremdeles en dag for å ære de døde, men lederne prøvde å rette fokuset på de avdøde kristne heltene.

I det ellefte århundret ble det foreslått en ny tilpasning til hedenskapen; en «Alle Sjelers Dag (Norge: Allehelgensdag)» slik at folk kunne ære alle sine døde slektninger og ikke bare «helgenene».

Denne to-dagers hellige festivalen, kjent som «Hallowmas» startet først med en «Alle Helgeners Kveld», populært kalt «Halloween», og den etterfølgende dagen ble kalt «Allehelgensdag».

Det synes som om hvitvaskingen av hedenskapen snart ble slitt vekk. I dag finnes det knapt noen i Nord-Amerika som tar det «kristne» aspektet av disse dagene alvorlig. Men de hedenske aspektene trives fortsatt hver 31.oktober.

Med opprettelsen av «Allehelgensdag» og «Halloween» hadde den geistlige toppledelsen funnet en suksessfull strategi for å stoppe den keltiske religiøse tradisjonen. Men de hadde stoppet den uten å forandret hjertene eller tradisjonen. I stedet hadde de *forandret navnet*, lagt til noe kristent ytre stas og ønsket dette velkommen inn i den kristne religionen! Men er dette det samme som å kristne hedenskapen, eller er det i stedet å omgjøre kristendommen til hedenskap?

Hva med påsken? Sikkert ingen «spesiell dag» som er mer kristent enn den årlige feiringen av oppstandelsen? Riktig? Det er sant at fra midten av det andre århundret – to generasjoner etter apostlene – var det blitt vanlig at de troende markerte oppstandelsen hvert år. *Men denne praksisen kan ikke spores tilbake til den tidligste menigheten.* En kjent historiker i det femte århundret, som selv hadde overholdt denne hellige dagen, har gitt en innsiktsfull kommentar til dens opprinnelse:

«Ettersom menneskene elsker festivaler fordi det gir dem fri fra arbeidet; har hver enkelt, ved en utbredt tradisjon på hvert sitt sted i henhold til sin egen lyst, feiret minnet om den frelsende lidenskapen. Frelseren og hans evangeliene apostler har ved ingen lov pålagt oss å holde denne festen; verken eller apostlene truer oss med noen straff eller forbannelse for å neglisjere påbudet, slik som jødene må følge moseloven. Det er bare av hensyn til den historiske nøyaktigheten....at det er skrevet i evangeliene at vår Frelser måtte lide i de usyrede brøds dager. Målet til apostlene var ikke å utnevne festivaldager, men å undervise om et rettferdig og fromt liv. Det synes meg at mange

andre tradisjoner er blitt etablert i små lokalsamfunn. Slik begynte påskefesten på hvert sted i henhold til folkets individuelle særegenheter siden ingen av apostlene hadde laget lover på dette området.»⁷

Fikk du tak i dette? En tidlig katolsk historiker anerkjente at påska ble hverken undervist eller praktisert av apostlene, og at de uansett ikke hadde hatt til hensikt å etablere «festival dager». I stedet var det slik at de menneskene som etablerte påska «i henhold til sin egen fornøyelse» egentlig elsket «festivaler» fordi de fikk fri fra jobben den dagen! Istedenfor for at påska skrev seg fra den tidligste menigheten var det heller en tradisjon som hadde blitt etablert ved lokale initiativer. Det nye testamentet gir altså ingen tegn til at oppstandelsesdagen, enda så viktig den var, skulle bli æret med en årlig feiring. Det var kun én måte som Jesus gav sine disipler i oppdrag å minne Han på: Nattverdsmåltidet med brød og vin. Men de første kristne knyttet ikke dette minnet til en bestemt dato på kalenderen. Når alt kom til alt sa Jesus at vi skulle spise og drikke nattverdenen til minne om Ham så ofte som dere har et slikt måltid (1.Kor.11:25). For de tidlige kristne kunne dette måltidet skje, og det skjedde, på en hvilken som helst dag i uka og i året (Apg.2:42 og 46).

For livets vei er en frittflytende og kontinuerlig feiring av Jesu død og oppstandelse, slik som vi opplever det i nattverdenen, perfekt. Men for en *religion*, er noen fastsatte datoer på en kalender å foretrekke. Så ettersom generasjonene passerte og kristenheten begynte å se på seg selv som en religion, begynte «spesielle dager» å arbeide seg inn i kalenderen. Og så fort det var satt en dato begynte helligdagen å dukke opp sammen med gamle hedenske ritualer, som allerede var tradisjon på den samme dag eller tid på året.

Navnet «påske» (på engelsk og tysk) er åpenbart en avledning fra den tyske «gudinnen» kalt «Eostre». Eldgamle hedenske symboler av glemte fruktbarhetssymboler på våren ble også koblet til festivalen. Overalt tror barn lidenskapelig på myten om en kanin eller en hare

som bringer egg. Egentlig er «påskeharen eller kaninen» mer viden kjent som påskesymbol enn korset eller den tomme graven.⁸

Overalt hvor det er blitt feiret påske, har en mørk feiring, kjent som Karneval eller Mardi Gras, blitt dens følgesvenn. Mardi Gras, eller «feit-tirsdag», var en eksplosjon av drukkenskap, utsvevelser og kalaser – omhyggelig plassert dagen før den tradisjonelle perioden med fasting og selvfornektelse som går foran påsken. Ved å sette til side en spesiell dag for edruelig refleksjon over korset og oppstandelsen, satte de kristne uforvarende til side også en annen spesiell dag for fordervelse og moralsk forfall. Påska skapte «feit-tirsdag».

Dette er måten spesielle dager utvikler seg på.

Selvsagt ville ingen oversikt over kristendommens «spesielle dager» være komplett uten å nevne *søndagen*. Vi har sett at de kristne i det andre og det tredje århundret drev inn i tradisjonen med ukentlige gudstjenester, noe som fullstendig mangler sin like i Det nye testamentet. Vi har også sett at Konstantin i det fjerde århundret laget en lov for «den ærverdige soldagen» – *Solis Invicti* – som en romersk hviledag.

I det tjueførste århundret har kristne forsamlinger løst litt opp på kalenderen sin. Tre-fjerdedeler av alle protestantiske forsamlinger tilbyr flere typer «gudstjenester» å velge imellom for å tilpasses forskjellig smak i musikk eller «tilbedelses stil». Noen gudstjenester er blitt flyttet til utradisjonelle tider som f.eks lørdagskvelder.

Likevel, Konstantins «søndag» dominerer fortsatt de religiøse dagene i uka. Som resultat tenker kristne i vårt århundre at deltagelse i planlagte møter vil bære dem i gjennom dagene med «normalt» liv. Det har egentlig ikke skjedd noe paradigme skifte.

Ingen ønsker å bli kjent som en som latterliggjør søndagen. Det er heller ikke poenget. Det som er viktig er å erkjenne at kristenheten, slik vi definerer den i vår generasjon, ikke kan skiller fra sine spesielle dager. Disse dagene var *ingen* del av den tidlige menighetens liv. I stedet var disse spesielle dagene inntrengere fra et hedensk miljø som ble ønsket velkommen inn i kristenheten i et mislykket forsøk på å «kristne» dem.

I sin kjerne handler religion om spesielle dager. I motsetning til dette handler kristenhet om Jesus, i dag og hver dag. Det er forskjellen.

«Spesielle Mennesker»; Det Tjueførste-Århundre Stil

Kristendom i det nye årtusen er ikke karakterisert bare av «spesielle steder» (bygningen eller dagligstua) og «spesielle tider» (kalenderens hellig-og tilbedelsesdager), men også av «spesielle mennesker». Det tjueførste århundrets versjon av «spesielle mennesker» i protestantiske kretser er kjent som «presten, pastoren og forstanderen».

Som vi har sett, brukte Det nye testamentets forfattere begrepene; «eldste», «tilsynsmenn» og «hyrder» om hverandre for å beskrive den samme personen (Apg.20:17-28). Men i King James versjonen og i andre tidlige engelske bibler kunne oversettere velge den svært gamle formen «pastor» istedenfor den bokstavelige oversettelsen; «hyrde». I dag har det engelske språket utviklet seg slik at meningen med «hyrde» og «pastor» ikke engang overlapper hverandre. Hvis du møter en som presenterer seg som *hyrde* ville du ikke spørre; «hvilken menighet»? Og hvis du møter en som presenterer seg som pastor ville du ikke spørre; «Noe så uvanlig! Hvor er gården din?» Når Den Hellige Ånd brukte ordet *hyrde* når Han snakket gjennom apostlene, så var det bare ment som en hyrde som ser etter, beskytter og gir mat til sauene på marken. Det var ikke en religiøs tittel, men et ordbilde, brukt for å male et mentalt bilde for en funksjon – som visse troende med en viss begavelse og modenhet kunne gjøre innenfor den lokale *menigheten*.

I det første århundret ble ikke «hyrdene» leid eller oppsagt. De var ganske enkelt «ordinære medlemmer» i en lokal forsamling, akkurat som alle andre. De ble *anerkjent* for å ha en «hyrdegave» på grunn av det inntrykk de allerede hadde gjort ved å betjene Guds folk. Kvalifikasjonene som er nevnt i skriftene hadde alle å gjøre med karakter, tro og frukt i deres liv (1.Tim.3; Tit.1).

Når den *lokale menigheten* var samlet var det ikke planlagt på forhånd at hyrdene skulle tale og holde seremonier (1.Kor.14:26-31). Noen kan ha undervist, men de var *ikke* de

eneste lærerne (Kol.3:16, Heb.5:12). En hyrde kan ha mottatt noen form for materiell støtte (Gal.6:6, 1.Tim.5:17-18), men det var *en deling*, ikke et salær. Grådighet skulle aldri være motivet deres (1.Pet.5:2). Det overordnede var at de skulle fungere som brødre, ikke styre over andre, men leve blant dem som tjenere (Matt.20:25-28, 23:8-12, 1.Pet.5:2).

Språket har vært et kolossalt problem for menneskeheten siden det babelske tårn. Et lite ord på seks bokstaver som «pastor», leder til tusen forskjellige erfaringer lagret i tilhørerens hukommelse. Hvis du viste Efeserne 4:11 for eksempel til en troende i det første århundret, ville de se det greske ordet *poimenas* og øyeblikkelig tenke «hyrde» - og et brøkdels sekund senere assosiere ordet med noen nære relasjoner i den lokale menigheten. Men hvis du viser 1.Timoteus 3 til en troende i det tjuelførste århundret, ville han eller hun tenke «pastor» og assosiere det med personen som preker, gir veiledning, vier og begraver i bygningen nede i gata. Samme bibelord, ja, men det er to meget viktige forskjeller mellom konseptene. I det første århundret var «hyrde» en relasjon. I det tjuelførste århundret er «pastor» en «spesiell person» i den kristne «religionen».

Hva er arbeidsinstruksen til en moderne pastor? Hva gjør han eller hun egentlig?

Vi kan få et meget nøyaktig bilde fra vitenskapelige undersøkelser⁹ som har stilt akkurat disse spørsmålene. Gjennomsnittspastoren rapporterer at han arbeider førtiseks timer i uka og en arbeidsuke kan se slik ut:

- Forberedelser for ukentlige tjenester, inkludert gudstjenesten: 15 timer
- Veiledning for folk med problemer eller besøke de syke: 9 timer
- Delta i «arbeidsmøter» og gjøre administrativt arbeid: 7 timer
- Undervise eller trene folk for «tjeneste»: 6 timer
- Samfunnsengasjement eller pleie tjenestekontakter: 3 timer
- Diverse oppgaver: 6 timer

Hvis vi tar bort alt i pastorens gjennomsnittlige arbeidsuke som ikke har noe relevans til menigheten i Det nye testamentet – hva blir da tilbake? Den tidligste menigheten hadde ingen «tjenester» slik vi kjenner dem. Og absolutt ingen planlagte ukentlige seremonier. Stryk det første punktet fra lista. De hadde ingen arbeidsmøter. Folk var sikkert «utstyrt for tjenesteoppgaver», men de underviste ikke i klasser. Søndagsskolen var dessuten ikke blitt oppfunnet før det hadde gått *nye atten hundreår*. Og mens troende som var syke eller satt i fengsel helt klart ble tatt vare på, så var det betraktet som arbeidsoppgaver for alle medlemmene. «Menigheten» «leide» ikke en spesialist for å gjøre hele jobben for dem. Og dette er det viktige punktet. Det er ikke det at arbeidet til profesjonelle geistlige har forandret seg i løpet av årene. Det er bare det at hele konseptet med «profesjonelle geistlige», som det blir praktisert i vårt århundre, er helt fremmed i Det nye testamentet!

Vær så snill og ikke les denne konklusjonen som et «angrep på pastorene». Ingenting er fjernere fra sannheten. Vår gjennomsnittspastor har uten tvil gått inn i tjenesten med de beste intensjoner. Kanskje var han en energisk og seriøs ung person som hadde fått anledning til å snakke på «andakter» eller undervise i bibelen. Han var ikke polert, men han hadde helhjertet besluttet å tjene Gud og oppbygge andre. Folk hørte hans oppriktighet, følte varmen i troen hans og *ble* oppmuntret. Etter en tid foreslo noen, kanskje pastoren, at han kunne «gå inn i en tjeneste». Denne ideen hørtes vidunderlig ut for den unge som ønsket å gjøre en forskjell og han ønsket å tjene Gud. Hva kunne være bedre enn å være en «fulltidsarbeider»? Så han dro avgårde til en bibelskole eller et seminar, og tok kanskje et eksamensstudium etterpå. Kanskje giftet han seg med ei som han møtte på skolen som delte de samme idealer og drømmer. I de lange årene med studier og trening, arbeidet og ofret de. 60% av de evangeliske pastorene i USA har en mastergrad eller høyere. Så til slutt ble de kalt til deres første «pastorjobb» og startet jobben med store drømmer om å «gjøre store ting for Gud».

For vår gjennomsnittlige evangeliske pastor, skjedde dette øyeblikket for 20 år, ni måneder og tjueseks dager siden. Det betyr

at han har utført omkring ett tusen «gjennomsnittlige pastorale arbeidsuker» med seremonier, arbeidsmøter, veiledningsmøter, sykehusbesøk, vielse, begravelser og «andre oppgaver».

Vi trenger desperat å spørre: Har dette vært bra for han? Har dette vært godt for familiene i benkeradene? Er det moderne kristendoms geistlige- og lek-systemet i det hele tatt *sunt* - for ikke å snakke om bibelsk?

La oss ta en titt på en ting ved det å ha profesjonelle geistlige som får lønn: Vår gjennomsnittlige pastor har mottatt lønn i over tyve år, men sjansen er stor for at han føler et vesentlig press i sin privatøkonomi. I evangeliske trosretninger fra kyst til kyst *er en pastors lønn direkte proporsjonal med størrelsen på menigheten*. Vi har eksakte data¹⁰. For evangeliske forsamlinger i 2002 var en middels husholdningsinntekt 41.000 dollar, praktisk talt identisk med gjennomsnittet i hele USA¹¹. Hva med pastorene? Det viser seg at de fleste (63%) var engasjert av menigheter med mindre enn 100 medlemmer. I gjennomsnitt ble disse geistlige kun lønnet med 22.300 dollar – et tall som gjorde pastorens familie til den lavest betalte husholdningen i hele menigheten. Menigheter med mellom 101-350 medlemmer, som utgjorde 32% av utvalget, betalte i gjennomsnitt sine pastorer en lønn på 41.051 dollar, noe som plasserte dem nøyaktig i midten av middelklassen. En av tyve pastorer som var så heldig å være ansatt i en menighet med mellom 351-1000 medlemmer fikk en mye mer komfortabel lønn på 59.315 dollar. Og den ene pastoren av 200 som arbeidet for en stor menighet med mer enn 1000 medlemmer var på pastorenes lønnstopp med en lønn på 85.518 dollar – som, justert for inflasjon fra 2002, ville vært det samme som en sekssifferet inntekt i 2008.

Er dette bildet sunt for noen av de involverte? Eller inviterer det sjarlataner og velmenende mennesker med feilbarlig karakter til fristelser som ingen burde møte?

Her er et eksempel på en slik fristelse: Hvis pastoren i en menighet med 1000 medlemmer kan tjene et sekssifret beløp – hva kan da pastoren i en menighet med 10.000 tjene? Etersom det tjuende

århundret nærmet seg slutten dukket det opp en ny type geistlige, delvis som entreprenører og forkynnere, som med stor energi og innsikt begynte å anvende prinsipper om markedsføring som de hadde lært fra «kirkevekstbevegelsen». Disse «pastor-entreprenørene» dedikerte seg selv til å skape «brukervennlige» menighets opplevelser. De vraket religiøse fasiliteter som glassmalerier, benkerader og kirkespir, og etterlignet flotte handelssentre med velstelte utanlegg og komfortable sitteplasser arrangert i stadionstil. Budskapet ble løftet opp med polerte opptredener av profesjonelle musikere som spilte soft-rock melodier ble normen. Noen mykte opp publikum med komikere og andre underholdere. Og de voksende «mega-kirkene» som utviklet seg la stadig nye frynsegoder til medlemskapene. Interessegrupper for hver eneste tenkelige hobby ble formet. Forsamlinger la til skoler, banker, hjemmehjelpstjenester, apoteker, kaffebarer, pantelånskontorer, rådgivningssentre og lignende for å trekke flere medlemmer. Multimedia ekstravaganser med profesjonell lys-og lydsetting og kor med flere hundre medlemmer, ble vanlig.

Mange (men absolutt ikke alle) av disse «pastor-entreprenørene» blir nå like godt lønnet som topledere i konserner med 10.000 ansatte. Legg til inntekt fra boksalg og taleengasjementer. Et mindre antall mega-kirke-pastorer har blitt mega-rike. I 2003 beskrev en artikkel i St.Louis Post-Dispatch livstilen til flere rike geistlige. En av dem kjørte en svart Rolls Royce og reiste i et 5 millioner dollar jetfly, en annen bodde i et 3,5 millioner dollar hjem, en eide to herskapshus, en eide en 50-fot yacht, og en mann-og kone-«tjeneste team» eide et jet fly, en Cadillac Escalade og en Mercedes-Benz sedan. I 2006 rapporterte New York Times om en 13 millioner dollar bokavtale for enda en «pastor-entreprenør».

Vår gjennomsnittspastor som har slitt seg gjennom en 46 timers arbeidsuke i de siste 20,8 årene – har ikke hatt moralske dilemmaer som å kjøpe den yachten på 50 fot. Du skjønner, det ukentlige gjennomsnittlige besøket i hans menighet er bare på 61. Halvparten av disse medlemmene sier de betaler tiende.

Men det utgjør ikke mye etter at menighetens pantelån- og utstyrsregninger er betalt. Denne gjennomsnittlige pastoren og hans gjennomsnittlige menighet er på lista over de som er i faresonen. «Menighetsmedlemskap» i Amerika er ikke på vei oppover. Faktisk er den ifølge økonomer et «nullsum-spill». For hver vinner som bygger en megakirke med tusener av medlemmer, er det flere dusin «gjennomsnittspastorer» som taper medlemmer og finner seg selv dyttet nærmere kanten av stupet. Hva slags fristelser møter disse?

Én fristelse er selvsagt engstelse. Hvor mange pastorer ville forlate «tjenesten» sin hvis deres teologiske eksamener og erfaring gav dem håp om en sikker og anstendig lønn i en «sekulær» jobb?

En mindre åpenbar fristelse er kanskje forsiktighet og kompromiss. Bare noen relativt få pastorer (29,5%) sier at de liker å utfordre de «leke-lederne» i menigheten med nye ideer og programmer. De fleste (70,5%) innrømmer at de «generelt ønsker å la ting gå på det jevne og la endringer skje forsiktig og gradvis». Og når det kommer til det å ta avgjørelser om hva menighetens fokus bør være, er det ikke mange (26,9%) som hevder at de diskuterer den «teologiske forståelsen» om hva *Gud* mener om temaet. Den store majoriteten (73,1%) innrømmer at de «primært vurderer om hvor godt de møter medlemmenes eller potensielle medlemmers behov»¹². Med sin egen og medlemmenes betalingsevne sjanglende på kanten av stupet, blir den mest vanlige prioriteringen å sørge for at medlemmene forblir lykkelige og en prøver å rekruttere noen få nye.

Er dette et system som er tilbøyelig til å skape mennesker med modige profetiske stemmer som vil risikere alt for å bringe menigheten inn i en radikal ny (radikal gammel) retning?

Det å skille de troende mellom «geistlige» og «leke» har også en annen utilsiktet og katastrofal effekt; tapet av ekte og gode relasjoner. Dette er grunnen til at de fleste pastorene er helt ensomme.

Det første århundrets hyrdefunksjon som «en bror blant brødre» hadde ingen andre valg enn å *lede* ut fra personlige relasjoner ved

å være dypt involvert i andres liv og *ved å* demonstrere i praksis kunnskapene som han underviste i. En pastor i det tjuførste århundret må prøve å fungere i en posisjon *over* den «leke». Han har en tittel, et kontor og en utpekt rolle som eksperten i religiøse saker, og prøver å utføre pliktene primært gjennom møter – gudstjenester, arbeidsmøter, bibelklasser, veiledningsmøter – heller enn å omgås sosialt med mennesker i det daglige livet.

En ny undersøkelse¹³ åpenbarte en verden av innsikt med tre enkle konklusjoner: Praktisk talt hver eneste pastor – hele 98% av dem som er nevnt i oversikten – betraktet seg selv som en begavet lærer. Ikke mindre enn 80% så på seg selv som effektive «produsenter av disipler». En annen stor majoritet av pastorer – flere enn seks av ti – innrømte at de «har få, om noen, nære venner». Klart de fleste av pastorene trodde at undervisning for å gjøre disipler handlet i det vesentlige om å overføre informasjon. Men *deres egen rolle isolerer dem fra andre og hindrer effektiv overføring av Livet. Dette skillet mellom «pastor» og «medlem» har alvorlige åndelige konsekvenser.*

I en undersøkelse som ble utført i 2006, ble et representativt nasjonalt (USA) utvalg av protestantiske pastorer bedt om å evaluere den åndelige helsetilstanden i sine menigheter. Gjennomsnittspastoren hevdet at 70% av deres medlemmer hadde tro som øverste prioritet i deres liv. Hver sjettede pastor gikk så langt som å si at 90% av deres medlemmer hadde gjort sin relasjon til Gud til deres høyeste prioritet. Men når medlemmene, «menneskene i benkeradene», ble stilt det samme spørsmålet, var det ikke så mye som *en fjerdedel* som hevdet det samme om seg selv! Den overveldende majoriteten av medlemmene i de protestantiske menighetene var ærlige nok til å rangere troen deres under karriere, familie og jakten på personlig lykke på prioriteringslisten.

Tenk over det – etter hundrevis, hvis ikke tusenvis, av gudstjenester, seminarer, «vekkelser», arbeidsgrupper og søndagskoleklasser, var det relativt få av disse som etter gjentatte ganger hadde hørt viktigheten av å gjøre Gud til sin øverste prioritet, som så mye som *hevdet* å leve slik de var blitt

undervist! Men pastorene og bibellærerne holder det gående, gudstjeneste etter gudstjeneste, klasse etter klasse, uten å være klar over at flommen av ord ikke hadde gjort noe varig inntrykk. Gud har sagt:

«Se, dager kommer, sier Herren, da jeg vil opprette en ny pakt med Israels hus og med Judas hus. Det skal ikke være en pakt som den jeg gjorde med deres fedre på den dagen da jeg tok dem ved hånden for å føre dem ut av landet Egypt. For de ble ikke i min pakt, og jeg brydde meg ikke om dem, sier Herren. For dette er den pakten jeg vil opprette med Israels hus etter disse dager, sier Herren: Jeg vil gi mine lover i deres sinn og skrive dem i deres hjerter. Og jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk. Og ingen skal lære sin landsmann, og heller ikke noen sin bror, og si: Kjenn Herren! For de skal alle kjenne meg, fra den minste til den største blant dem. For jeg vil være nådig overfor den urett de har gjort, og ikke lenger minnes deres synder.» (Heb.8:10-12)

Hvis noen underviser sine naboer og brødre igjen og igjen om å kjenne Herren, og de som blir undervist fremdeles ikke kjenner Han, eller så mye som omfavner målet om å kjenne Ham som deres høyeste prioritet, ville det være meget viktig informasjon å kjenne til?

Denne situasjonen er ikke mindre enn en forbrytelse mot Den Nye Pakt! Enda er det disse som tilsynelatende trenger mest å kjenne sannheten om den åndelige situasjonen i «flokken» sin, som ofte kjenner minst til den.

Hvorfor er det et slikt skille? Da pastorene i undersøkelsen ble bedt om å liste opp standarden de brukte i evalueringen av medlemmenes åndelige helse, sa de fleste at de så etter hvor mange prosent av medlemmene som deltok frivillig i menighetens «program» eller «tjeneste». Nær halvparten førte også opp «omvendelseserfaringer» og regulær «oppmøtefrekvens» som viktige kriterier. Ingen andre kriterier ble brukt av noen vesentlig andel av pastorene.

Organisasjonen som hadde utført undersøkelsen tilbød følgende innsikt:

«Fellesnevneren i pastorenes svar på en undersøkelse med åpne spørsmål om hvordan menighetens helsetilstand ble vurdert, var at de mest vanlige kriteriene ikke går lengre enn til folks overflatiske deltagelse eller tros-relatert aktivitet i menigheten. Kanskje er det slik at den viktigste informasjonen er relatert til kriteriene som ikke ble så mye brukt av pastorene til å vurdere folks åndelige helse.

Mindre enn en av ti pastorer nevnte indikatorer som modenheten i en persons tro, intensitet og overgivelse til å elske og tjene Gud og mennesker, karakteren av hver enkelt medlems tjeneste, bredden av menighetens involvering i fellesskapets tjeneste, de troendes grad av ansvarlighet for sin åndelige utvikling og livsstil, måten de troende bruker sine ressurser til å oppnå fremgang i Guds rike, hvor ofte de tilber Gud i løpet av uka, eller føler at de har erfart Guds nærvær, eller hvordan tro er integrert i familien hos dem som er forbundet med menigheten.....Det amerikanske samfunnet har aldri tidligere hatt større behov for den kristne menigheten for å vise vei til en bedre fremtid. Gitt den omfangsrike strømmen av utfordringer, og den voldsomme åndelige hungeren som beskriver vår kultur i dag, skulle dette være en glanstid for bibelsk tjeneste. Slik tilstanden er nå, har vi blitt fornøyd med å blidgjøre syndere og fylle auditorier som et tegn på åndelig helse.»¹⁴

Og så ser vi den sørgelige ironien i det geistlige kontra lek-systemet i det nye årtuset. Folk som mest ønsker å gjøre en forskjell i menigheten er isolert fra dem de ønsker å hjelpe. De blir spurt om å gjennomføre målet med overføring av informasjon i et møtebasert system, og de blir straffet hvis de våger å ta risiko. Men sannheten er alltid risikabel.

Millioner Av Tragedier

To årtusener har passert siden disiplene tilbragte tre år med et intimt «her og nå»-liv sammen med Jesus, og siden har en hel

generasjon troende, «fra den minste til den største», oppdaget den samme intimiteten i *menigheten*. Fra denne begynnelsen har den utviklet seg til en radikal annerledes religion. Lik andre verdensreligioner, ble «kristenheten» bygd omkring religiøse ritualer uført på «hellige steder», på «hellige tider» og under ledelse av «hellige menn». Kulturelle variasjoner eksisterte sikkert, men det avviker sjeldent langt fra den tradisjonelle rettesnoren.

Det er kritisk avgjørende at vi stiller oss selv dette spørsmålet: Hvordan fungerer det tjueførste århundrets kristenhet? Hva er frukten i medlemmenes liv? Skulle vi simpelthen bare akseptere det faktum at kristenheten bare «er slik som den er» og alle blir enige om å arbeide innenfor systemet som «menighetsmedlemmer» heller enn som reformatorer? Har tapet blitt så stort og frukten så mager at vi skulle blitt alarmert? Eller er slikt prat bare «negativitet»?

Kanskje er avisen et sted å starte? Vi kunne egentlig bare ta et hvilken som helst år, men la oss velge å se på en tolv måneders periode mellom 2005-2006. Da finner vi tre historier om velrespekterte menighetsmedlemmer som sjokkerte USA idet de laget førsteside-oppslag fra kyst til kyst.

Først; en seriemorder som hadde terrorisert en by og hånet politiet gjennom hele tre tiår, var endelig blitt arrestert. Den fordervede morderen innrømte sin skyld i retten for deretter å rolig beskrive hvert eneste drap i grusomme detaljer. De sjokkerende perversjonene til denne tortur-morderen er for motbydelige til å bli beskrevet her. Men perversjonen hadde blitt foret av en skjult avhengighet til voldelig pornografi. I denne morderens forskrusede liv hadde fantasien i perioder sluppet inn i den virkelige verden.

Identiteten til drapsmannen? Det som skapte de store overskriftene, var dette: På den tiden han ble arrestert tjente han som *president* i sin menighet. Han ble fanget fordi han hadde sendt en computer diskett til en lokal avis hvor han skrøt av sine forbrytelser og spottet politiet fordi de ikke greide å stoppe han. Disketten ble sporet til en computer på menighetens kontor.

Medlemmene i menigheten ble svært sjokkerte over arrestasjonen. «Jeg ble stum, jeg ble forvirret, jeg ble sjokkert», sa pastoren hans.

«Det er ikke mulig. Ikke den mannen jeg kjenner.» Et medlem mintes hvordan drapsmannen hadde bidradd med spagettisaus og salat til et måltid i menigheten bare få dager tidligere. Et annet medlem kalte ham «en meget snill mann» og fortalte om hans omsorg etter hennes nyreoperasjon. Da en fem år gammel gutt så et bilde av mannen på TV, snudde han seg mot faren sin, som hadde tjent som plassanviser sammen med morderen, og sa, «Han lurte oss, ikke sant?» Faren fortalte til en journalist, «Jeg er ikke sikker på hva jeg skal si til han. Jeg er heller ikke sikker på hva jeg skal si til meg selv.» En ansatt i menighetens hierarki prekte på gudstjenesten den neste søndagen og sa, «Vi føler forferdelse, sinne, sjokk og vantro. Fundamentet i vår tro er skaket.»

Etter arrestasjonen skrev drapsmannen, noe som pastoren kalte «et meget generelt og avslappet brev» til menigheten, hvor han takket for støtte og spurte om de ville be for han. De festet brevet på en tavle i foajeen og inkluderte det i deres morgenannonseringer. Seriemorderen soner nå tre påfølgende livstidsdommer i et føderalt fengsel.

Bare tre måneder etter at rettsaken var ferdig grep en annen tragisk historie nasjonens overskrifter. En atten år gammel gutt hadde blitt arrestert, anklaget for å ha drept foreldrene til en fjorten år gammel venninne og hadde flyktet med henne over hele landet. Begge barna kom fra «kristen skole i hjemmet-familier». Faktisk hadde de to flyktende tenåringer møttes våren før i en «skole i hjemmet-aktivitet». Den fjorten år gamle jenta hadde en web side som handlet om å oppsøke bønnegrupper og om hennes interesse for fotball og som barnevakt. På den tiden hennes foreldre ble myrdet bar hun en T-skjorte som annonserte for et «kristent rockeband». Den atten år gamle gutten hadde også en web side hvor han siterte lyrikk fra et «kristent band» og diskuterte sin interesse for computere, volleyball og hjortejakt.

Naturligvis ble disse historiene fylt med sitater fra vantro venner. Om jenta, sa en jevnaldrende, «Slik jeg kjenner henne, var hun meget smart og en spennende venninne full av overraskelser. Hun var svært kristen. Jeg kunne aldri ha forestilt meg at hun kunne gjøre noe slikt - hun kalte sine avdøde foreldre for «de hyggeligste

mennesker jeg noen gang har møtt.» Familiens pastor beskrev dem som gode mennesker som arbeidet med «vanlige» tenåringssaker. En nabo la til, «Hun virket å være ei helt vanlig amerikansk jente, rett og slett den søte jenta i gata.»

Men rettsdokumentene malte et dramatisk annerledes bilde. Tenåringene hadde vært kjærester i et halvt år og hadde hatt «et pågående, hemmelig og intimt vennskap.» De hadde «ofte kommunisert via sms og tekstmeldinger på internett», og kommunikasjonen deres inneholdt «flørtende meldinger» så vel som «upassende bilder av hverandre via forskjellige elektroniske media» som computere og mobiltelefoner. Etter arrestasjonen innrømte den unge mannen mordene overfor politiet, og det etterfølgende året sa han ja til en avtale for å unngå en rettsak med mulig dødsstraff som utgang. Han ble dømt til to ganger livsvarig fengsel.

Noen få måneder passerte og så dukket det opp en ny tragedie på forsiden. En populær ung forkynner møtte ikke opp i menigheten til midtukegudstjenesten. Noen få bekymrede medlemmer dro hjem til han og oppdaget liket av han. Han hadde et skuddsår i ryggen. Den neste dag fant politiet forkynnerens kone og tre barn i nabostaten akkurat idet de var i ferd med å kjøre inn til en restaurant med familiebil. Politiet sa at kona hadde innrømt å ha drept ektemannen. Hun hadde skutt ham og rømt med barna mens han lå døende igjen hjemme. Etter arrestasjonen bad kona en venn i menigheten om å overlevere til medlemmene en unnskyldning for det hun hadde gjort.

Menigheten ble selvsagt sjokkert. De dekket en info tavle i hallen med bilder av den smilende familien. «Ord kan ikke beskrive hva vi føler,» sa et medlem idet morderen ble kalt «den perfekte mor og kone», og la til, «Både hun og barna var rett og slett flotte, og han var en av de beste forkynnerne vi noen gang har hatt – ja, han var superkarismatisk». Og et annet medlem var enig. «Han brød seg virkelig om menneskers sjeler og inspirerte folk til å tenke over sine vaner», sa hun til en avis. «Han var en slik stor forkynner, meget oppløftende og oppmuntrende. Du følte deg oppløftet etter gudstjenestene hans.....De var et slikt flott par – lykkelige», sa hun.

Men rettsaken tegnet et motsatt bilde av deres privatliv. Kona hadde blitt fanget i en nigeriansk sjekksvindel som hun forsøkte å skjule for ektefellen. Ektemannen ble portrettert som kritisk og underkuende, og brakte folk i vanry. Kona fikk en dom for overlagt drap, men dømt til bare to måneder i fengsel i tillegg til tiden hun allerede hadde sittet i varetekt. Medlemmene i menigheten mintes den siste gudstjenesten hvor han hadde prekt – bare tre dager før hans død. Temaet var «Den kristne familien.»

Alle vil være enige i at disse historiene er hjerteskjærende. Men er de relevante til vår diskusjon? Er de bevis for at noe er fundamentalt galt med den vanligste rettesnoren i dagens menighet? Eller er de bare noen avvik i ellers friske omgivelser? Var det i det hele tatt riktig å nevne dem her? Når alt kommer til alt så har kristne lenge fastholdt at de får urettferdig behandling i de nasjonale nyhetsmediene.

Men hva om disse historiene *er* relevante? Hva om de er små, men likevel svært synlige biter i et digert skjult isfjell av synd, vantro og moralsk forfall – som Jesus ville kalt «surdeigen»? Vi bringer ikke opp disse tragediene for å være negative eller for å dømme de som var involvert. *Vi bringer dem opp fordi vi tror med hele vårt hjerte at lignende katastrofer kan bli forhindret.* Løsningene er tilgjengelige, men vi ser ikke etter dem med mindre vi først er villige til å ta et ærlig og fryktløst blick på vår nåværende situasjon. Ta i betraktning den «leke lederen» som hadde en avhengighet til voldelig perversjon som ledet han til å utføre uenevnelige forbrytelser. Det er sikkert at han var et avvik, bare en av hundre millioner. Var han ikke det? Beklaget, svaret er nei. Selv om forbrytelsene han utførte var så uvanlige at de sjokkerte oss, er likevel *den syndige avhengigheten* som ledet til forbrytelsene, svært, svært vanlig.

I en nasjonal undersøkelse¹⁵ et representativt utvalg av amerikanere spurt om de frivillig hadde sett på pornografiske bilder i løpet av de siste syv dagene. Blant dem som «ikke hadde vokst opp i en menighet», innrømte en av hver femte at de hadde gjort det. Og blant dem «som hadde vokst opp i en menighet»? Andelen var like stor – *en av fem.*

Statistikk kan gjøre oss kalde; de kan se ut som bare noen tall på et papir. Så, vær så snill, tillat implikasjonene i denne figuren å synke inn. Neste gang du deltar i en religiøs gudstjeneste, se deg omkring. Hvis din menighet er typisk, så har ett av fem ansikter du ser, sett på pornografi minst en gang siden siste ukes gudstjeneste. Blant kvinnene er antallet antagelig mindre. Blant mennene, kan det like gjerne være vesentlig flere. Multipliser det du ser med 200.000 andre menigheter rundt omkring i landet (USA) og spør deg selv: Hva er kostnadene når vi snakker om åndelig kraft og vitnesbyrd i vår verden? Hva er kostnadene i form av smerte påført vår Fars hjerte?

Tragisk nok er nasjonens geistlige ikke unntatt denne åndelige pesten. En evangelist med et internasjonalt ry har vurdert at andelen av pastorer som oppsøker hans seminarer og som er avhengig av pornografi, også er blant disse én av fem.¹⁶

Og hva med disse umoralske tenåringerne, hvis synd kostet en mor og en fars deres liv? Igjen, *forbrytelsen* i seg selv er heldigvis svært sjelden. Men vi trenger å se forbi forbrytelsen og oppdage roten til den. Jentas foreldre døde ikke bare av et pistolskudd mot hodet. De døde av en dødelig cocktail av gift som *i det minste* inneholdt: Tenåringsbarn som fikk lov til å renne omkring i grupper eller par alene uten at noen hadde tilsyn og ansvar for dem, uovervåket bruk og misbruk av internett og elektronisk kommunikasjon, tillatelse til romantiske forhold blant barn – et *tiår* før de er modne for ekteskap. Hvor en skaper et miljø hvor barn trener andre barn til å etterfølge dem. Frakobling og uavhengighet fra alle og enhver uten noe sikkerhetsnett hvor daglige relasjoner presser seg inn og stiller spørsmål, advarer, oppmuntrer og formaner om eksterne “livsstils valg” som musikk og utdanning, og interne valg om ekte lydighet og disippelskap hvor Guds ord bringes inn for å virke praktisk i livene dere.

Det tøffe spørsmålet vi må være villig til å stille oss selv er dette: Hvor mange tenåringer oppfostret i menighetene kan bli karakterisert med de samme kjennetegn?

Vi trenger å innrømme at flertallet av tenåringerne i de fleste menigheter er i dyp åndelig trøbbel. Her kan statistikkene

være villedende. Tenåringene er mye mer tilbøyelig til å delta i «menighetsbaserte» aktiviteter enn deres foreldre. I hele nasjonen (USA) er det seks av ti som oppsøker slike tjenester hver uke, og en av tre er engasjert i ungdomsgrupper. Men hvis du spør disse tenåringene om de planlegger å delta i en lokal menighet når de har flyttet for seg selv, så er det bare en av tre som har slike intensjoner. *De fleste tenåringene som går i menigheter sier at de bare venter på at de skal dra hjemmefra for deretter å forlate menigheten.*¹⁷ Og hvis vi sjekker oppmøtestatistikken blant studenter ved universiteter og unge voksne, vil den vise at de fleste av disse vil følge opp sine planer. Da Southern Baptist Council on Family life, rapporterte fra oppmøtejournaler fra 2002, kunne de fortelle at 88 prosent av barna som var oppdradd i evangeliske hjem forlot menighetene da de var omkring 18 år gamle. I løpet av minst to generasjoner har vi hørt klisjeen om at barn som var oppdradd i menigheten faller ifra når de oppsøker et verdslig universitet, men barna forteller oss at vi har misforstått. Uten tvil er det mange utfordringer for troen på universiteter som det er på arbeidsplasser, men alderen 18 år er vanligvis bare tidspunktet da de realiserer sin plan om å slutte å *oppsøke* menigheten. Tragisk nok så har de allerede for flere år siden åpnet opp for fristelser som ødelegger troen og fremtiden til fordel for verdslighet og vantro.

Tilslutt, hva med kona som avsluttet ektemannens liv med et skytevåpen? Selvsagt er et mord innenfor et ekteskap et tragisk avvik og ikke en norm innen religiøse menigheter. Vi er enig i at få ekteskap ender med mord, hverken blant geistlige, leke eller ikke troende. Men millioner av ekteskap *ender* faktisk i en rettsal. I hele nasjonen ender en femtedel av alle førstegangs ekteskapene i skilsmisse i løpet av de første fem årene, og en tredjedel ender i skilsmisse i løpet av de første ti årene. Ikke mindre enn 43% ender i skilsmisse i løpet av de første femten årene. Alle som har erfart en skilsmisse i sin nære familie eller til en nær venn kan vitne om smerter som kan være utholdelige i øyeblikket - og som kan bli kroniske i mange år. Til og med når skilsmisse synes å være uunngåelig betyr det likevel hjertesorg for alle berørte.

Her er enda en tragedie: Skilsmisseraten for dem som ser på seg selv som gjenfødte kristne er *identisk* med dem som vet at ikke er gjenfødte kristne.¹⁸

Vær så snill og grip betydningen av dette. Tenk deg en hvilken som helst stor forsamling av mennesker – for eksempel på en fotballkamp. Plasser på en side av stadion «alle dem som har gjort en personlig overgivelse til Jesus Kristus som er viktig i deres liv ennå i dag», og som sier at de kommer til å komme til himmelen når de dør fordi de har bekjent sine synder og mottatt Jesus som frelser. På den andre siden plasserer du alle de «nominelle kristne», de som er usikre på sin tro og som er en del av kjetterske grupper ute i ytterkanten, alle buddhistene og muslimene, alle agnostikerne og ateistene. Spør så alle som har gjennomført skilsmisse om å løfte hendene sine. Prosenten av de som har løftet hendene vil være eksakt like høy på begge sider av stadion. Igjen, vi prøver ikke være kritiske eller fordømmende av noen enkeltmenneske her. Vi forsøker bare å si at ekteskapet er i like mye trøbbel både innenfor menigheten som utenfor til tross for alle seremonier, ekteskapsseminarer, pro-familie-seminarer utenom kirkelige organisasjoner, bøker, videoer og undervisning i klasser.

I de fleste forsamlinger i alle kristne trosretninger og blant dem som ikke bekjenner seg til noen trosretning - er en stor prosent av ekteskap og hjem fra «kyst til kyst» i dyp, dyp trøbbel.

Det Trenger Ikke å Være Slik!

Vi sier det enda en gang; vi forsøker å ikke kritisere eller dømme. Vi er overbeviste om at svært mange, kanskje de fleste bekjennende kristne som er involvert i sjelelammende og fremtidsrobbende synder, *ønsker* å bli fri fra dem. Vi ønsker vi kunne gripe disse menneskene fast i skuldrene deres, se dem inn i øynene og fortelle dem at *det behøver ikke å være slik*. De kan forandre seg. Menigheten kan forandre seg.

Vi lever i en tid hvor vår fiende djevelen har gjort katastrofale inngrep i våre fellesskap, våre menigheter, våre hjem og i våre egne

liv. Vi gjentar: *Det behøver ikke være på denne måten!* Ekteskap behøver ikke ende i hjertesorg, barn behøver ikke bli slått gjentatte ganger av synd og bli tapt til verden i millioner, navnet Jesus behøver ikke bli dradd ned i søla av skandaler og skam. Helvetes porter vil ikke stå seg imot den menigheten Jesus ønsker å bygge - hvis vi lar Han bygge den på Sin måte. Kristi brud er virkelig i stand til å forberede seg for Hans retur.

Budskapet i denne boka – og budskapet fra kristenheten i det hele – er ikke negativt. Det er ikke et *nei*. Det er et *ja*. «Alle Guds løfter har sitt ja i Jesus Kristus» (2.Kor.1:20). Men vi vil aldri erfare fremtidens rikdom og velsignelse før vi ser ærlig på nåtiden. Vi må evaluere frukten av det vi holder på med. Og vi må være villig til å legge våre forutfattede meninger og skeivheter på bordet slik at de kan evalueres i lyset av Guds sannhet.

Albert Einstein sa engang at definisjonen på galskap «er å gjøre det samme om og om igjen og forvente et annet resultat.» Vi tør ikke være skyldig i slik galskap! Vi må forandre på måten vi gjør ting på; hvem vi er må vi forandre på. Alle illusjoner om «fred, fred når det ikke er noe fred» må først bli kuttet ut. Vi må avvise selvtilfredshet.

La oss gå tilbake til undersøkelsen om pastorene og intervjuerens egne konklusjoner:

«Mens pastorene beskrev sine forestillinger om betydelige trosendringer i livet til medlemmene; fokuserte den største majoriteten (flere enn fire av fem) på frelse, men ignorerte ting som relaterte til livsstil og åndelig modenhet. Det faktum at livsstilen hos de fleste voksne som hadde vokst opp i menigheter knapt kan skilles fra dem utenfor, er ikke noe som de fleste menigheter bekymrer seg for. Enten folk har akseptert Jesus eller ikke som deres frelser, er den eneste eller primære indikatoren på «livs-omvendelse» uten hensyn til om deres liv etter en slik beslutning produserer åndelig frukt (I følge pastorene).

Det er problematisk å se at pastorene føler de gjør en stor jobb når undersøkelsen åpenbarer at kun få medlemmene har et bibelsk verdenssyn. Halvparten av menneskene som

de forkynner for er ikke åndelige trygge eller utviklet. Barn flytter fra menigheten i hopetall. De fleste av dem som oppsøker gudstjenester innrømmer at de ikke har fellesskap med Gud. Skilsmisseraten hos kristne er den samme som hos ikke kristne. Bare 2% av pastorene kan identifisere Guds visjon for deres tjeneste for menigheten de prøver å lede, og gjennomsnitts-medlemmene i menigheten bruker mer tid på å se på TV i løpet av dagen enn han bruker på åndelige ting i løpet av en hel uke.

Pastorer kan ikke alene holdes ansvarlig for det åndelige forfallet i Amerika. Men det er bekymringsfullt når det er en sterk sammenheng mellom menighetenes størrelse og selvtilfredshet fordi det antyder at besøkstall og budsjettall er blitt kriterier for suksess.

Det er også problematisk når våre åndelige ledere ikke kan uttrykke tydelig hvor vi er på vei åndelig, og hvordan menigheten vil oppfylle sin rolle som det styrkende middel i samfunnet vårt. Kanskje er det slik at komforten som er bragt til veie med bygninger og andre materielle eiendeler har forført oss inn i en tenkning om at vi er kommet lengre av gårde på veien enn vi virkelig er.»¹⁹

Vi har kanskje ikke alle svarene. Men vi kan i det minste starte med å innrømme at vi trenger dem.

Jesus sa at i Hans Kongerike produseres god undervisning og god frukt. Hvis vår undervisning i det store og hele ikke har gitt god frukt så trenger vi å gjøre noen store forandringer. «Nye» eller «eksotiske» læresetninger er ikke nødvendige. Svarene vil ikke komme som noen utenom-bibelske åpenbaringer. Hovedbudskapet i kristenheten har alltid vært - og må alltid være; «Kristus, og Ham korsfestet.» Vi er forpliktet til «å kjempe for troen som en gang ble gitt til de hellige.»

Vi anbefaler ikke nye doktriner - vi anbefaler en fornyet overgivelse til å følge eksemplene til Jesus og Hans apostler slik det er beskrevet i Det nye testamentet. Vær så snill å les dette kostbare dokumentet med friske øyne. Still deg selv disse

spørsmålene: *Hva var startpunktet* i apostlenes undervisning til dem som ble konfrontert med Jesu krav? Hvor var *hovedtrykket* i deres undervisning da de instruerte de troende i hvordan de kunne vokse i tro? Og hva var *konteksten* eller *sammenhengen* som undervisningen deres foregikk i?

Vi utfordrer deg til å utforske de apostoliske skriftene på egen hånd. Måtte disse ordene stimulere og gi retning videre på din vei!

AKKURAT HER, AKKURAT NÅ!

Forestill deg enda en gang.....

Forestill deg planeten vår. Den er fremdeles en fallen planet. Du venter fremdeles på dagen da «hvert kne skal bøyes og hver tunge skal bekjenne at Jesus Kristus er Herre.»

Her og der, spredt rundt om på kloden, finnes utposter av himmelens liv. *De er menigheter.* De sprer seg utover i byer og landsbygder. La oss tenke oss et åndelig glimt av planeten ved å zoomme inn fire guddommelige utposter på samme tidspunkt. Her er noen mulige scenariorer.

Byen er akkurat i ferd med våkne å opp. I øst kommer sola sakte over horisonten og bader åsene med et rosafarget morgenlys. I vest er de canadiske fjellene knapt synlige mot den ennå mørke himmelen. Men de fem mennene som har møttes i en dagligstue er ikke oppmerksomme på morgenens skjønnhet. I stedet glimter det av himmelens skjønnhet i hjertene deres mens de ligger på knær tett sammen i en klynge. Om få minutter må to av mennene hoppe på toget inn til byen til den store kjemiske fabrikken hvor den ene arbeider som regnskapsfører og den andre som forskningstekniker.

En annen skal kjøre til et varemagasin hvor han arbeider som bestyrer. De to unge mennene er studenter ved universitetet. Ingen av dem har undervisning før på ettermiddagen og trengte ikke å stå opp så tidlig, men de ønsket å delta på dette møtet. Som de andre i gruppen sanser de *livet* når de er sammen med brødrene og søstrene, et liv som kan skje hvor som helst til alle døgnets tider. Men denne morgenen, i alle fall for disse fem mennene, skjer det nå i dette rommet.

Denne spesielle forsamlingen hadde kommet sammen ganske spontant kvelden før etter at en av mennene hadde spurt om noen av dem ville være med og be med ham om noen utfordringer i arbeidet. Da de ankom for en time siden, spiste de først en hurtig frokost og begynte så å snakke stille sammen. En av brødrene delte ett oppmuntrende ord fra skriften og en annen fortalte om hva han hadde erfart gjennom noe lignende i jobben sin. Deres enkle bønner endret seg fort til en takkebønn med lovprisningsord fri for religiøs sjargong. Nå ligger de på knærne og har startet med å be for brorens utfordrende dag. På innsiden av mennenes hjerter har «Morgenstjernens Lys» stått opp, akkurat som solen!

Så zoomer vi inn en annen utpost åtte timer mot øst. Sola har akkurat passert toppen på den klare himmelen og sender sin skimrende hete inn i den lille byen nedenfor. Det er midt på ettermiddagen og tid for pause i dette middelhavslandet. Butikker og verksteder lukker for et par timer. Arbeiderne drar hjemover for å innta sitt hovedmåltid for dagen og en velkommen hvil før de returnerer til arbeidsplassene sine for å arbeide fram til kvelden. Det er stille overalt nå.

I en lokal menighet i denne byen har brødrene og søstrene oppdaget at ettermiddagen er en ideell tid å møtes. Da møtes de ofte i små grupper i hjemmene hvor de spiser, oppmuntrer og synger sammen. Men i dag er det noen av brødrene som foreslår at alle møtes i en liten park nær byens sentrum.

Mens fem menn ber i en stue i Canada, er på samme tid en betraktelig større gruppe troende samlet i en park i det sørlige

Spania. Gatene er stille så forsamlingen tiltrekker seg lite oppmerksomhet, bortsett fra noen tilfeldige nysgjerrige blikk fra dem som går forbi. De troende er fornøyd med få en stund hvor de kan være relativt anonyme. I de siste årene har de vært gjenstand for økende kritikk og rykter i byen. Det er sterke tradisjoner i denne kulturen. Noen av tradisjonene er tusener av år gamle, så når en gruppe mennesker bestemmer seg for å leve livet sitt på en annen måte, kjenner både naboer, arbeidskolleger og familiemedlemmer seg litt truet. *Menigheten* hadde kjent seg presset av en spesiell utrivelig motstand i det siste, og dette var grunnen til at noen av brødrene hadde forslått at det ville være en fordel å bruke middagspausen slik at alle kunne møtes for nødvendig oppmuntring og ledelse. Hver person eller husholdning hadde brakt med seg mat til å dele med hverandre. Noen hadde forberedt usyret brød og vin så de hadde brukt mye av den første timen til å minnes Jesu offer for dem, og minnet hverandre om hvorfor de elsket Ham og takket Ham for at Han hadde elsket dem først.

Nå er det noen som åpner en bibel og begynner lese fra 1.Peter. De leser om deres «nye fødsel i et levende håp» på grunn av «Kristus' kostbare blod», om hvordan Han er en «levende Stein – avvist av mennesker, men utvalgt av Gud og kostbar for Ham», og hvordan de også er «levende steiner, bygd inn i et åndelig hus for å være et hellig presteskap». De leser om «å lide som en kristen», «å gjengjelde ondt og fordervelser med velsignelser», om «å være forberedt på å svare», og om at «Guds ånd skal hvile over dem» når de blir «fornærmet for Kristi navns skyld». Ånder begynner å sveve i den spanske parken - samtidig som de svever i det canadiske dagligrommet.

Samtidig er det to menn som spaserer mot hovedkrysset i en afrikansk liten by. De passerer et lite utendørs marked hvor salgsbodene vanligvis blir satt opp hver morgen hvor de selger egg og noen ganger kyllinger fra sin lille hønsfarm. De smiler og nikker til noen trosvenner og går videre. De vet at deres brødre og søstre ber for dem. Akkurat nå er de partnere i noe som er

mye mer kjært i deres hjerter enn forretningene deres. Ved byens viktigste gatekryss finnes dens eneste bensinstasjon som gir service til alle slags kjøretøyer som passerer, en tilfeldig lastebil, en bil fra det offentlige eller noen turister. Det er også hovedstedet hvor byens tiggere kommer sammen i håp om at en turist vil gi dem en mynt eller en matbit. De to mennene som vandrer mot bensinstasjonen ser etter en spesiell tigger. De så han for første gang i går. Han var en nykommer – en ung gutt, kanskje åtte år gammel, med et stort stygt arr i panna. I går sa han ingenting – han bare beveget munnen for å vise at han var sulten. De hadde gitt han den eneste maten de hadde, matpakkene deres. Han hadde glimtet til med et takknemlig smil og løpt av gårde. Ettersom dagen hadde gått hadde mennene jevnlig snakket om gutten. De hadde sett tiggere før, men det var noe spesielt med denne gutten. Et bilde som de ikke klarte å glemme var hans skitne fillete T-skjorte, dekorert med et bilde av djevelen som smilte hånlig og en gudsbespottelig frase. Sannsynligvis var dette den eneste T-skjorta han hadde båret i måneder, om ikke år. Kvelden før hadde mennene bedt menigheten komme sammen for å spørre Jesus om visdom for hva de skulle gjøre med denne gutten. Gavene i Legemet var åpenbare denne kvelden – å skille ånder, hjelpsomhet, generøsitet, lederskap og undervisning. Tilslutt var det noen som satte ord på tanker som tilsynelatende alle hadde. Alle nikket, smilte og klappet.

Så i dag er de to mennene på vei tilbake til bensinstasjonen for å finne denne gutten. De bærer på en pakke med ris og fisk sammen med en ren og hvit skjorte. I dag vil de snakke med ham. Og hvis de finner ut at han er et foreldreløst eller et forlatt barn, som de mistenker ham å være, så har de noe annet de vil tilby han; et nytt hjem.

Seks tidssoner lenger øst finnes det en nasjon av øyer. Solen har for lengst gått ned i retning av det asiatiske fastlandet, men noen dusin troende – unge og gamle menn og kvinner – er samlet på stranda. Over dem er den tropiske natta i ferd med å danne et blinkende vakkert scenario, men denne gruppen legger knapt merke til det.

De er fokusert på silhuetten til en mann og kvinne som vader ut noen meter fra stranda. Mannen er en betrodd og omsorgsfull bror, en sterk leder som er blitt kjent for å ta modige beslutninger i en fattig bydel hvor flesteparten av dem i menigheten bor.

Liksom de fleste steder på vår planet så er også denne nasjonen fylt med religiøse tradisjoner, og denne menigheten har mottatt sin del av opposisjon og sladder. Noe av fiendtligheten hadde kommet fra denne kvinnen som nå vader ut i vannet. Hennes biologiske søster ble gjenfødt for ett år siden og for familien hennes hadde dette kjent som et svik mot tradisjonene deres. Dess mer den nye kristne hadde snakket om sin tro på Jesus, dess sintere hadde hennes foreldre og søsken blitt. Denne kvinnen, som nå står i vannet opp til midja i det varme vannet i Mindanao sjøen, hadde vært den verste av dem. Hun hadde vært kilden til ville rykter som anklaget medlemmene i denne menigheten i fattigkvarteret for å ha utnyttet og misbrukt søsteren hennes. Hun hadde blitt drevet ut av foreldrenes hus og bodde nå hos et ungt par i menigheten. Sladderer hadde skadet mange.

Men for kort tid siden ble spebarnet til den negative søsteren syk med høy feber. Søsteren og hennes ektemann hadde våket over babyen en hel uke og mistet håpet da babyens helsetilstand forverret seg. I desperasjon dro hun til sin kristne søster og tryglet henne om å be for barnet sitt. Den unge kvinnen brakte seks medlemmer av menigheten med seg, inkludert den eldre broren som nå står i vannet sammen med babyens mor, og sammen bad de for den lille babyen. De knelte rundt den lilles seng og bad til langt ut på natta. En time over midnatt slapp feberen, og om morgenen fikk han igjen appetitten og glimtet i øynene. Kvinnen brøt sammen i tårer og kysset hendene og føttene til dem som hadde bedt for ungen i de himmelske sfærer. Gjennom de neste dagene hadde de troende delt de gode nyhetene om Jesus med familien, *en Jesus som er levende og tilgjengelig for Sitt folk; Immanuel, «Gud med oss.»*

Nå gav kvinnen sitt liv til Jesus. Hennes ektemenn syntes heller «ikke å være langt fra Guds rike». Stående i vannet - gir hun avkall på sitt liv med egoisme og synd, og ber Jesus tilgi henne for

å ha forfulgt Ham. Hun bekjenner Han som sin Herre. Mannen som står ved hennes side «begraver» henne i vannet og «reiser» henne opp igjen for å vandre i et nytt liv med Jesus. Nå bryter *Menigheten* ut i sang!

Virker disse glimtene fra *menigheten* i det tjueførste århundret gode for deg? De burde det. Du er født til dette livet - hvis du virkelig er blitt «født fra oven». Men hvis du er som de fleste andre mennesker, er ikke din eksistens veldig lik disse bildene. Vi forstår selvsagt at du kan ikke bare knipse med fingrene dine og forandre miljøet ditt slik at det blir slik vi har beskrevet her. Men lengter du etter det?

Forestill Deg og Spør!

Hvis du ønsker å erfare et «akkurat her, akkurat nå» liv med Jesus i Hans menighet, så handler det ikke om å starte i den siste religiøse bevegelsen eller siste mote. Beklager! Du er fri til å prøve hvis du ønsker, men vi er her for å fortelle deg at det ikke vil fungere. Guds rike blir ikke bygd på den måten.

Den første Eden, hvor mannen og kvinnen vandret og snakket med Gud i ydmyk underkastelse og tillit, var ikke produsert av en religiøs bevegelse eller et fem-trinns program. *Mennesker skaper programmer; Gud skaper Edens hage.*

Første Mosebok er et majestetisk omfattende portrett, malt med brede livlige pennestøk av en Gud som ved sitt eget råd besluttet å skape et helt univers utav ingenting. Han valgte å skape en hage på en planet og plasserte en mann og en kvinne i den. Han bestemte seg for å besøke hagen og vandre sammen med dem. Etter syndefallet forsøkte menneskene «å bygge et tårn som skulle nå til himmelen». Menneskets første «program» hadde høye ambisjoner, men det slo ynkelig feil. Gud sørget for det.

Den andre «Edens-hage erfaringen», da menn og kvinner vandret og snakket med Gud langs støvete veier i Judea, var også Hans suverene handling. Ingen brakte Jesus til jorden. «Ikke si i ditt hjerte, «Hvem vil stige opp til himmelen? (dvs, for å bringe

Jesus ned)» (Rom.10:6). I stedet, Jesus «så det ikke som et rov å være Gud lik, men ga avkall på sitt eget, tok på seg tjenerskikkelse og ble mennesker lik.» (Fil.2:6-7). Jesus kom av sin egen vilje. Hans kjærlighet og ydmykhet brakte Han inn i fellesskap med menneskene enda en gang.

Den tredje «Edens hage», da menneskene enda en gang nøt et intimt vennskap med Gud innen *menigheten*, var det *igjen* noe Han hadde skapt. Den første menigheten var ikke produsert av religiøs iver; faktisk var religionen i ubarmhjertig opposisjon til den. Den oppstod ved at Jesus suverent utøste Sin Ånd over menneskeheten. *Dette var ingen «menighetsplanting» markedsført ved markedsføringsprinsipper innen kirkevekstbevegelsen og utstyrt med det siste innen religiøs teknologi.*

Det vi kaller pinse skjedde da en uskolert ordinær mann stod fram for å forklare at han og hans venner ikke var fulle – og noen minutter senere..... lovtetretusen mennesker å følge en henrettet person som hadde gjort seg skyldig i en grov forbrytelse.

Menigheten var født av Den Hellige Ånds kraft. Ingen programmer, uansett hvor gode intensjonene har vært, har aldri noen gang siden vært noe annet enn billige etterligninger av Guds suverene makt.

«Jeg vil bygge Min menighet», har Jesus deklarerert. Han har bygd før. Han kan bygge igjen. Når alt kommer til alt så var menigheten Guds ide! Hans intensjon var at nå, *gjennom menigheten*; «skulle Guds mangfoldige visdom bli kunngjort for maktene og åndskreftene i himmelrommet, etter Guds evige forsett, som han nå har fullført i Kristus Jesus, vår Herre» (Ef.3:10-11).

Guds overraskende intensjon er å demonstrere Hans visdom gjennom frelste mennesker, knyttet sammen gjennom nære relasjoner, med hverandre og med Ham. Guds visdom er mangfoldig. Det er en juvel med talløse fasetter. På en eller annen måte skal nettverket av relasjoner i menigheten demonstrere hver fasett i denne juvelen. Maktene og myndighetene i de himmelske sfærer er vant med det sørgelige synet av menneskeheten som; «dumme, ulydige, forførte og gjort til slaver av alle typer lidenskaper og

gleder» idet de lever i «misunnelse og ondskap, er hatet og hater hverandre» (Tit.3:3). Men når maktene og myndighetene ser et eksempel på frelste mennesker som er knyttet sammen med kjærlighetsbånd, hengivenhet og ydmykhet, så merker de seg det og undrer seg over Guds visdom, at Han kunne tenke ut og gjennomføre et slikt mirakel. Og dermed er det riktig å tenke seg Guds *menighet* slik vi har gjort. Det er derfor svært viktig å be Ham om å fullføre Sin intensjon i din by og rundt kloden. «Han som virker i oss med sin kraft og kan gjøre uendelig mye mer enn det vi ber om og forstår, ham være ære i kirken og i Kristus Jesus gjennom alle slekter og evigheter! Amen.» (Ef.3:20-21).

Guds intensjon er å bygge menigheten. Og Han spør deg - om du kan tenke deg og spørre Han - om å fullføre Hans hensikt på planeten jorda, inkludert nasjonen og byen der du bor. Hans plan er å gjøre *mye mer* enn det du klarer å spørre om, ikke ved å «velsigne» noe slags bevegelse eller program på noen slags utvendig måte, men ved å arbeide *i Sitt* folk.

Så tenk over dette....og be!

Guds Rike er Gud Inne i Deg

Da Adam og Eva falt i synd ble det gjort alvorlige skader på det fysiske universet. Det ble forbannet med torner, smerter og død. Men den største skaden skjedde inne i menneskene. De hadde ønsket uavhengighet fra Gud, og de fikk det. Deres hjerter, som engang hadde vært fylt med tillit, kjærlighet og underkastelse, fløt nå over med stolthet, frykt og fremmedgjøring. Hvis vi ønsker å returnere til Eden-livets vandring med Gud, er det de indre skadene som først må repareres.

Menigheten er et indre Kongedømme:

«Da fariseerne spurte ham om når Guds rike skulle komme, svarte han dem og sa: Guds rike kommer ikke på en slik måte at en kan se det med øynene. Heller ikke skal de si: Se her eller der er det. For se, Guds rike er inne i dere.» (Luk.17:20-21)

I *menigheten* blir forbannelsen reversert. Det er en sfære som menneskene går inn i bare når de gir avkall på uavhengighet fra Gud og erkjenner deres dype, dype, dype behov for Ham. I stedet for å dele opp livet i «hellige» og «verdslige» avdelinger, bringer de sine liv under Hans autoritet og velsignelse. I stedet for forgjeves prøve å møte Gud i et tempel laget av stein, så møter de Han i et bosted laget av underkastede menneskelige liv.

I *menigheten* får menn og kvinner «omgjort» den forferdelige avgjørelsen som Adam og Eva gjorde i Edens hage, og som vi også egentlig har gjort i våre egne liv. I *menigheten* går menneskene tilbake til veikrysset. Men denne gangen velger de veien som er mindre brukt.

Det var en tid da menneskene ikke ble «gjort religiøse» ved å repetere en bønn som de kunne utenat eller å si seg mentalt enig i ett sett prinsipper. «*Omvendelse*» ble sett på som å bytte kongedømmer. Det var å gi avkall på ett sett lojalitet og omfavne et annet. Det var å bli «begravet med Kristus» i Hans død og bli reist opp «til et nytt liv i Hans oppstandelse». Det betød å bli en annen person – en ny skapning.

Har denne erfaringen blitt din? Har du blitt omskåret i hjertet da du lærte at Gud skapte «denne Jesus, som du korsfestet, både til Herre og Frelser»? Har du avvist den gamle måten å ha kontroll over din egen tid, penger, vennskap og prioriteter? Har du plassert alt dette under Jesu' kontroll? Har du gått inn i et vennskap hvor du elsker å adlyde Ham, slik at når du skuffer Ham er det første du gjør; å løpe tilbake til Jesus og gi Ham livet ditt på nytt?

Hvis dette ikke har blitt ditt liv – så kan det bli det nå!

Dette er den eneste måten du kan «vandre med Gud i den kjølige delen av dagen». Livet som Adam og Eva nøt sammen med deres Skaper i Eden, eller det som Peter og Jakob og Johannes og Mary Magdalena nøt sammen med Jesus i Galilea, eller det som tusener av frelste menn og kvinner erfarte med Jesus og sammen med hverandre i den tidlige menigheten, kan bli ditt. *Men det kan bare skje om du avviser å leve et liv uavhengig av Gud* – avvis også

religiøs selvtilfredshet – og gå tilbake til den tilstanden i hjertet som du ble skapt for.

Hvilken som helst «menighet» som ikke er basert på at hvert medlem lar Jesus få styre deres hjerter som Konge, er ikke den *menigheten* vi leser om i Det nye testamentet. I sluttanalysen spiller det ingen rolle om du lever i den religiøse forsamlingen som er den mest uformelle, vennligste og minst tradisjonelle på jorda.

Hvis Guds rike ikke er inne i deg, så er det du har, ikke Guds rike!

Så begynn der. Se for deg *menigheten*. Spør Gud om den. Og posisjoner deg selv til å være en del av den ved å underkaste ditt hjerte under Hans kontroll. Deretter, be andre om å gjøre det samme.

Guds Rikes Såkorn

«Guds rike er inne i» folks hjerter som virkelig har mottatt Ham som Konge. Forhåpentligvis er du en av disse menneskene. Og forhåpentligvis så skjønner du at du også må ha den Ånden som er blitt deponert i disses hjerter. **Dette er et sammenflettet nettverk av relasjoner som utgjør det «hellige stedet» hvor du kan vandre med Gud.**

Tenk deg et vakkert mosaikkportrett av Jesus. Det er et mesterverk som favner mot, følsomhet, ydmykhet, edelmodighet, autoritet og kjærlighet i Hans ansikt. Hver enkelt individuelle bit inneholder i seg selv bare en meget liten bit av portrettet. Hver bit utgjør en viktig del av mosaikken, men de trenger hverandre og de trenger å bli forbundet med en mesters hånd for å skape bildet.

Mosaikken er menigheten. Som Paulus skrev, «For vi er hans verk.....» (Ef.2:10). Hvis du er født på ny, er DU en av disse bitene. Kristus er i deg, ditt «håp om herlighet.» Men **det bildet av Kristus som du portretterer i isolasjon, er meget begrenset.** Den Hellige Ånd har lagt ned en gave som er en enestående liten bit av Jesus i deg. Men **for å få det fulle bildet trenger du å bli plassert side om side med andre «biter».** Dette er den eneste måten som du og de andre kan erfare Jesu nærvær *på en*

fullstendig måte eller demonstrere Hans nærvær for en vantro verden. (Oversetter:1.Kor.12).

Jesus befalte oss: «Elsk hverandre. Som Jeg har elsket dere, slik må også dere elske hverandre» (Joh.13:34-35). Da Jesus kom til jorda avviste Han fristelsen om å demonstrere Hans storhet for en vantro verden gjennom imponerende reklamestunt - som å kaste seg selv ut fra tempeltaket. Han visste hva som var Hans Fars vilje. Han forstod at Guds intensjon var å demonstrere sin mangfoldige visdom «nå, gjennom menigheten». Jesus stilte sitt eget hjerte fullstendig på linje med Sin Fars hjerte. Han investerte sin energi, ikke ved vise seg selv gjennom imponerende oppvisninger av mirakuløs makt, men ved å bygge en menighet - *et nettverk av mennesker som elsker hverandre*.

Kjærligheten som Jesus snakket om i Det nye testamentet (på gresk; *agape*) var ikke en overflatisk følelse. Det var en praktisk, dynamisk overgivelse og hengivenhet om å elske en annen person til tross for at følelsene tilsier det motsatte! Jesus demonstrerte dette livet dag inn og dag ut i førti måneder sammen med sine disipler. Han fødte dem, underviste dem, irettesatte dem, tilgav dem, vasket føttene deres og åpnet sitt liv vidåpent for dem. Han nektet seg komfort, privatliv og fordeler bare for å være sammen med dem. Han la ned sine egne rettmessige behov for å møte deres behov. Og så, etter å ha demonstrert denne agape-kjærligheten i tre og et halvt år, kalte Jesus dem til å leve på samme måte sammen med andre. Bare på denne måten kunne Guds visdom bli synliggjort - «nå, gjennom menigheten».

Dette er din oppgave, hvis du velger å akseptere den; å legge ned ditt liv for andre, slik Jesus gjorde.

Selvfølgelig er det mange ekte gjenfødte mennesker som gjenkjenner seg i den lille mosaikkbiten som vi snakket om, hvis farger er lyse og sanne, men som ikke er lagt sammen side-ved-side med andre mosaikkbiter på en meningsfull måte. Det kan være andre mosaikkbiter omkring deg, men det kan være vanskelig å vite sikkert hvem de er. Du kan ikke gjøre deg opp en mening om hva en annen person er laget av bare ved å stirre på ryggen

eller bakhodet til vedkommende i benkeraden foran deg en eller to ganger i uka, eller ved å betrakte ham eller henne når de løfter hendene og svaier med en tilbedelse sang, eller til og med høre deres innsiktsfulle kommentarer i «menighetens» dagligstue. Så hva kan du gjøre?

Du må begynne et sted. Og hvis du ikke allerede har begynt, hva er det du venter på? Som Jesus, trenger du å fornekte deg selv, åpne livet ditt vidåpent og skape plass for andre i det. Du må ignorere alle kjøttets instinkter og begynne å bryte ned skillene mellom avdelingene i livet ditt. Det handler ikke om å «bli mer overgitt» og innvie flere av døgnets timer til «menighetsliv» på bekostning av ditt «familieliv» og «bønneliv» og «arbeidsliv». Du må begynne å *sammensmelte dine verdener til ett enkelt liv!*

Du må praktisk starte med å rearrangere dine prioriteter og vaner slik at andre mennesker kan passe inn. Finnes det noen måte å få til ansikt-til-ansikt-tid med dine brødre og søstre gjennom dagliglivet? Kan du arrangere felles bilhold eller lunsj for å være sammen med andre troende? Kan du gjøre shopping eller andre ærender sammen med andre disipler? Kan du bli med på en ligakamp som din venn trener og hvor hans sønn spiller fotball? Kan du til og med hjelpe til som frivillig? Kan du skrive inn barnet ditt i den samme fotballklubben slik at barnet til enda en troende spiller der - selv om det betyr noen minutter lengre kjøring? Er du villig til å gjøre disse - og tusen andre «små» ting, for å fjerne skillene i livet ditt og begynne å sammensmelte ditt liv med andres liv? Og når du åpner opp ditt eget liv, vil du åpne opp hjertet ditt også? Vil du sette deg i en sårbar situasjon ved å bekjenne dine synder og be om forbønn slik som bibelen foreskriver? Vil du risikere å bli involvert i problemer ved å stille spørsmål om ekte bekymringer du har for dine brødre og søstres liv? Vil du bruke tid til å hjelpe dem? Selvfølgelig er dette mulig uten å hevde at «det kreves to» eller flere for denne «dansen».

En trist arv fra kristendommen er at nesten alle hevder å være en kristen. Til tross for historiens overveldende bevis på det motsatte så ser alle land i den vestlige verden på seg selv som en «kristen nasjon».

Vitenskapelige undersøkelser foretatt av Gallup og Barnagruppene de siste årene vitner om dette. Nær ni av ti amerikanere (88%) sier de føler «seg akseptert av Gud», og de fleste av disse (84%) hevder å være kristne. En stor majoritet av amerikanerne (72%) hevder de har gjort en «personlig overgivelse til Jesus Kristus som har vært viktig for deres liv i dag». De fleste av amerikanske voksne (62%) føler at de ikke bare er religiøse, men er «dypt åndelige». De tenker på religion som «svært viktig» i sitt personlige liv og sier at de «tror at religion kan gi svar på alle, eller de fleste, av dagens problemer.» To tredjedeler sier at de tilhører en eller annen religiøs forsamling. Minst halvparten oppsøker en gudstjeneste nesten hver uke. Halvparten av amerikanerne sier de er blitt «gjenfødt eller har hatt en født-på-ny erfaring» - det vil si, et «vendepunkt i livene deres da de overgav seg selv til Jesus Kristus.»

Den triste sannhet er at de fleste av disse menneskene tar feil. Vi er ikke fordømmende; vi bare slår fast det som er åpenbart. Tenk over dette: Over *en kvart milliard* amerikanere tror de er kristne og har det greit med Gud. Men ifølge Jesus selv kan de simpelthen ikke ha rett alle sammen. *Faktum er at de fleste av dem må ta feil.* «Hvis vid er porten og bred er veien som leder til destruksjon, og mange går inn på den», er det ufattelig at bare en liten brøkdel av menneskene i en av de mest befolkede nasjoner på jorda er på den brede veien. Og hvis «liten er porten og smal er veien til Livet, og at få finner den», så har de fleste av de hundreder av millioner, som tror at de er på den smale veien, tatt fullstendig og tragisk feil.

Så bli ikke skuffet hvis mange av de menneskene som du inviterer inn i ditt liv sier «nei takk». Og gi ikke opp om noen av dem som virker entusiastisk i begynnelsen visner bort når de får motgang, eller om de har det for travelt på grunn av livets rikdommer, bekymringer og gleder. Jesus sa at mange kom til å bli slik (Luk.8:1-15). Så når du møter slike mennesker – og det vil du – trenger du å ha mot og evne til å skille ånder og gå videre. Kanskje de endrer seg i fremtiden; du ville elske det hvis de gjør det, men nå trenger du å så Guds rikes såkorn så vidt omkring som mulig i ditt nærmiljø.

Du kan ikke kontrollere valgene andre gjør, men du kan kontrollere dine egne. Og du kan begynne å be til Gud om nød for Hans menighet, og posisjonere ditt liv slik at du blir en del av det ved å fjerne oppdelingene i livet ditt og invitere andre inn.

Skape Visjon

I resten av ditt liv kan du innvie deg selv til å skape visjoner i menneskene omkring deg. Din visjon for det som kalles; «det kristne livet» eller «menigheten», trenger ikke være begrenset av hva du personlig har sett eller erfart. Gnisten av tro i ditt eget hjerte trenger virkelig ikke – og må ikke – bli slukket av noen annens lave visjon. Din visjon skulle ikke engang bli begrenset av hva det første århundrets menighet erfarte. Tenk deg deres erfaring og tro på Jesus, sikt så for noe høyere – og aksepter ikke noe mindre – enn det som de opplevde.

Guds ord setter standarden. Gjør til ditt mål i livet å leve slik Han har beskrevet. Legg lekta på det nivået og avvis å senke den. Ikke la dine feil, svakheter, dårlige erfaringer eller spørsmål få deg fra å stole på Gud. «La Gud være sannhet og vært menneske en løgner».

Hans ord betegner en menighet hvor Hans gaver skal «utruste de hellige til tjeneste så Kristi kropp bygges opp - inntil vi alle når fram til enheten i troen på Guds Sønn og i kjennskap til Ham og blir det modne mennesket som er fullvoksen og har hele Kristi fylde» (Ef.4:12-13). Dette betyr; «det fulle mål av Kristi fylde!» Det er et helt univers av potensiale i denne frasen. Men den trenger å bli virkeliggjort på planeten jorda. Og Guds ord sier det er mulig!

Jesus snakket om en menighet som seirer over forfølgelse, forræderi, hat og svik, som «holder ut helt til enden» og som «bringer evangeliet om Guds rike som et vitnesbyrd ut til alle nasjoner» før enden kommer (Matt.24:4-14). Han sa at Han ville bygge en menighet som står imot dødsrikets porter (Matt.16:18). Om hverken du eller jeg har sett en slik menighet, så forandrer ikke det noe av det som Jesus sa. Guds eneste Sønn tok aldri feil!

Den siste boken i Bibelen forutsier et bryllup mellom et Lam og Hans brud, menigheten:

«Halleluja! For Gud Herren, Den Allmektige regjerer som konge! La oss glede oss og fryde oss og gi ham æren! For Lammets bryllup er kommet, og hans brud har gjort seg rede. Det er henne gitt å kle seg i rent og skinnende fint lin. For det fine linet er de helliges rettfærdige gjerninger.»
 Åp.19:6-8.

Den menigheten kommer. Du er kanskje ikke i stand til å markere den på kalenderen, men du kan markere den i ditt hjerte. Er du den typen person som «ser fram til Guds dag og arbeider for å få den til å komme tidligere»? Da er du også en som kan leve «et hellig og gudfryktig liv» for å forberede den (2.Pet.3:11-12). Du kan stole på Gud og be Ham fremskynde klargjørelsen av menigheten for den dagen. Du kan fullstendig overgi ditt hjerte, vilje og liv til Ham, og ønske Ham velkommen til å regjere som Konge over hvert øyeblikk i ditt liv. Du kan strekke deg ut og lære å elske andre. Og du kan nære i ditt hjerte – og i hjertene til alle rundt deg som vil høre på – en visjon for hva Gud ønsker å gjennomføre på denne planeten, «nå, gjennom menigheten.»

Rent praktisk kan du dele disse og andre skrifter med dem rundt deg og be dem om å love seg selv å se ordene bli en realitet. Du kan forsiktig dele ut utvalgte bøker eller lydopptak av undervisning som vil kaste en visjon om en ekte vandring med Jesus inn i *menigheten*.²⁰ Og du kan med årvåkenhet, med visdom og flittighet, bygge relasjoner med brødre og søstre i andre byer eller nasjoner som deler din visjon om å erfare Jesus i *menigheten*.

Her er noen gode råd: - Styr klar av alle som ønsker at du skal bli med på noe eller som «selger Guds ord for penger». Ikke hopp på enhver bandvogn som oppmuntrer deg til å forlate ditt ansvar der du er for å hjelpe folk andre steder. Og forhåpentlig går det bra uten at vi trenger å si at hvis du surfer på chatterom og oppslagstavler på søken etter «kristent fellesskap», «leter du etter kjærligheten på alle gale steder».

Likevel, du trenger fellesskap med mennesker som vil hjelpe deg med å beholde din egen visjon løftet, mens du hjelper andre. Så gå ut!

Søke en Bedre By

Det første-århundrets *menighet* ble født gjennom lidelse. Paulus skrev noe svært merkelig til Kolosserne: «Nå gleder jeg meg over mine lidelser for dere, og det som ennå mangler i Kristi lidelser, det utfyller jeg med min egen kropp; jeg lider for Hans kropp, som er kirken (Menigheten)» (Kol.1:24). Like før Jesus døde erklærte Han, «Det er fullbrakt.» Hans lidelse og død på korset var mer enn nok til å betale prisen for alle våre synder. For å sikre vår frelse vil det aldri bli behov for noe annet offer.

Likevel, for å etablere og bygge menigheten kreves det fortsatt smerte. Jesus lider ennå i dag for menigheten, men nå gjennom sitt legeme av menn og kvinner hvor Han bor i deres hjerter.

Kjære leser, dette betyr; deg. Jesus vil bygge sin menighet. Men hvis du ønsker å «tjene Guds hensikter i din generasjon», så er det en pris som du personlig må betale.

En del av denne prisen er forfølgelse. Paulus fortalte Timoteus; “Alle som ønsker å leve et gudfryktig liv i Jesus vil bli forfulgt» (2.Tim.3:12). For å erfare forfølgelse trenger du ikke å være en apostel og reise til fremmede land. Alt du trenger å gjøre er å *ønske* å leve et gudfryktig liv og du vil garantert oppleve trakassering og mishandling.

Du vil oppleve forfølgelse, og når det skjer så vil det ikke virke fornuftig. Og det vil oppleves veldig urettferdig. Det vil være umulig å fatte hvordan noen kunne tro på bakvaskelsene, ryktene og sladder om deg, langt mindre starte dem. Du vil komme til å ligge våken om natta, stirre i taket, trygle Gud om å vise deg hva du har gjort som fortjener denne smerten, og rope til Han om styrke til å gå videre.

Det er ingenting noen kan skrive i en bok som vil gjøre det lettere for deg når det skjer. Bare vær forberedt så godt du kan; det vil skje. Og løp inn i Jesu armer når det skjer. Vær ydmyk nok til å lære av dine feil, men bli ikke forkrøplet av dem. Rett opp det som trengs å rettes opp i livet ditt og avvis fristelsen til å legge all skyld på deg selv. Motstand betyr ikke nødvendigvis at du har gjort feil. Det kan godt skyldes at du har gjort noe rett. I det minste kan det

bety at du alvorlig ønsker å leve et gudfryktig liv i Jesus Kristus – og det er ikke så galt, er det vel?

Når forfølgelse skjer, søk i skriftene etter hjelp til å takle det. Jesus og Peter og Johannes gav alle gode råd om dette emnet! Dykk ned i Davidsalmene; de vil bli så levende for deg som aldri før. Be. Husk at dine fiender er ikke kjøtt og blod; de er ondskapens åndelige krefter i de himmelske sfærer. Ikke slå ut mot kjøtt og blod. Slå tilbake mot disse åndelige kreftene; *slå dem* der hvor det gjør vondt ved å omfavne troen, håpet og kjærligheten i hjertet ditt. Og fortsett å ofre av din tid, lidenskap, og energi for *menigheten*. Når alt kommer til alt så er det dette fienden forsøker å stoppe.

Skriv denne frasen i ditt hjerte for å forberede deg for denne dagen: «Så da, de som lider i henhold til Guds vilje, skulle overgi seg til deres trofaste Skaper og fortsette å gjøre godt» (1.Pet.4:19). I den endelige analysen er dette den eneste responsen som er verdt å ta vare på.

Selvfølgelig er det ikke slik at dine «lidelser i Kristus som en fortsettelse i Hans legeme» nødvendigvis skjer i form av forfølgelse. Da Paulus listet opp «trøbbel, hard jobbing, smerte, å bli slått, satt i fengsel og folkeoppstand» som bevis for at han var en tjener for Kristus, la han også til «hardt arbeid og søvnløse netter» på lista. Han konkluderte med at han var både «sorgfull, glad og fattig, men gjorde likevel mange rike, eide ingenting, men eide likevel alt» (2.Kor.6:3-10). Mesteparten av lidelsene du kommer til å lide for *menighetens* skyld vil være av dette slaget.

Enten du sår for fremtiden eller erfarer *menigheten* i nåtiden, så vil mye av dine lidelser handle om små avgjørelser som dreier seg om selvfornektelser. Vil du ofre en stille kveld som du hadde sett frem til for å hjelpe noen som har det vondt og trenger oppmuntring og hjelp? Vil du faste for andre? Vil du være villig til være sent oppe om kvelden eller stå opp tidlig om morgenen for å be for dem? Vil du ha mot til å oppsøke andre når *du* er bekymret for noe *deres* liv? Vil du ha ydmykhet nok til å lytte til andre når *de* bekymrer seg noe i *ditt* eget liv? Vil du dele finansielle ressurser for å hjelpe brødre og søstre som har det trangt? Vil du fornekte

deg preferanser som din favorittmat, yndlings-underholdning, en ryddig dagligstue – for å gi plass i livet ditt slik at andre passer inn? Et liv som er bygd på slike små avgjørelser vil aldri gjøre deg fortjent til en prominent plass i fremtidige utgaver i «Boken om Martyrene», men de vil posisjonere deg for en plass i menigheten som Jesus bygger.

Dine motiver vil bli testet! Hvis du ønsker relasjoner for din egen skyld vil resultatet til slutt vise seg å bli utrivelig for deg. Den «alternative kristne livstilen» som du drømmer om, vil være utenfor din rekkevidde. Hvis du er åndelig ambisiøs og vil være i «Guds frontlinjebevegelse i endetiden» og gå inn i historien som en «har gjort store ting for Gud», så kommer du til å feile – og sannsynligvis vil du være blant dem som forfølger menigheten. Men hvis du ganske enkelt ønsker å ta opp ditt daglige kors og følge Jesus – hvordan kan du feile da? I den slags liv er det ikke snakk om «suksess» eller «fiasko» - da handler om tillit og lydighet og seighet. Hvis det er noe du ønsker å få ut av det, kan du feile (og forhåpentligvis gjør du det). Men hvis du simpelthen forsøker å adlyde de to største budene – elske Gud med alt du har fått og elske andre inderlig og selvoppofrende – da er det ingenting på jorda som kan stoppe deg.

Uansett hvilken rolle Gud har for deg, vil det kreve utholdenhet av deg. Du vil bli nødt til å fortsette å adlyde Ham selv om det ikke ser ut til å «fungere». Som forfatteren av Hebreerbrevet skrev; du må fortsette å være «sikker på det som du håper på og sikker på det som du ikke ser.» Du må imitere tros-eksemplene på dem som har gått foran deg;

«I tro døde alle disse uten at de hadde oppnådd det som var lovt. Men de hadde sett det langt borte, og hilste det. Og de bekjente at de var fremmede og utlendinger på jorden. For de som sier slikt, gir derved til kjenne at de søker et fedreland. Hvis det var landet de dro ut fra, de tenkte på, så hadde de hatt tid til å vende tilbake. Men nå er det et bedre land de lengter etter, det himmelske. Derfor skammer ikke Gud seg over dem, ved å bli kalt deres Gud. For han har gjort en by ferdig til dem.»
(Heb.11:13-16)

Så hold ut! Nekt å gi opp. Nekt å bli tvunget eller bli skamfull eller bestukket eller skremt til taushet. Hold ut fremover. Fortsett å søke den bedre byen!

«Derfor, mine kjære søsken, stå fast og urokkelig. Arbeid raust og rikelig for Herren! For dere vet at i Herren er ikke deres strev forgjeves.» 1.Kor.15:58

«La oss ikke bli trette mens vi gjør det gode Når tiden er inne, skal vi høste, bare vi ikke gir opp.» Gal.6:9

Amen. Kom, Herre Jesus!

KILDEHENVISNINGER

Nb: Synspunktene som er uttrykt i «Akkurat her, Akkurat nå!» er forfatterens egne, samt faktainformasjon som er hentet fra kildene i listen nedenunder. Og vi advarer leseren om at mange av kildene er skrevet av ikke-kristne lærde og kan inneholde passasjer med fornærmende ord og uttrykk.

Aveni, Anthony F. *The book of the year: a brief history of our seasonal holidays*. New York: Oxford University Press, 2003.

Barna Update contributors, *Barna Updates*, <http://www.barna.org>. (Barnagruppen har strenge retningslinjer som regulerer bruk av deres statistikker i kommersielle publikasjoner. Denne boka, «*Right Here, Right Now!*», må aldri bli solgt for noen pris; slik som copyright indikerer. Den må alltid bli distribuert gratis.)

Bellenir, Karen, ed. *Religious holidays and calendars: an encyclopedic handbook*. Detroit: Omnigraphics, 2004

Carroll, J. W. *How Do Pastors Practice Leadership? Research Report from Pulpit & Pew*. Durham: Duke Divinity School, 2002.

Castelli, Elizabeth A. *Martyrdom and memory: Early Christian culture making*. New York: Columbia University Press, 2004.

DeNavas -Walt, C., R. W. Cleveland, and B. H. Webster, Jr. *Income in the United States: 2002*. U.S. Census Bureau, September 2003.

Dennis, Matth, New York: Facts on File, 2006.

Elliott, T. G. *The Christianity of Constantine the Great*. Scranton, PA: University of Scranton Press, 1996.

Fox, Robin Lane. *Pagans and Christians*. San Francisco: Harper SanFrancisco, 1995.

Garscoigne, Bamber. *Christianity: A history*. New York, NY: Carroll & Graf Publishers, 2003.

Henderson, Helene, ed. *Holidays, festivals, and celebrations of the world dictionary: detailing nearly 2,500 observances from all 50 states and more than 100 nations: A compendious reference guide to popular, ethnic, religious, national, and ancient holidays*. Detroit, MI: Omnigraphics, 2005

- Kalapos, Gabriella. *Fertility goddesses, groundhog bellies & the Coca-Cola Company: the origins of modern holidays*. Toronto: Insomniac, 2006.
- Lee, A.D. *Pagans and Christians in late antiquity: A sourcebook*. New York: Routledge, 2000.
- McMillan, B.R. "What do clergy do all week?" Research Report from Pulpit & Pew. Durham: Duke Divinity School, 2002
- McMillan, B.R. and M.J. Price. *How Much Should We Pay Our Pastor: A Fresh Look at Clergy Salaries in the 21st Century*. Research Report from Pulpit & Pew. Durham: Duke Divinity School, 2003.
- Moynahan, Brian. *The faith: a history of Christianity*. New York: Doubleday, 2002.
- Noll, Mark A. *Turning points: decisive moments in the history of Christianity*. Grand Rapids, MI: Baker Books, 2000.
- Travers, Len, ed. *Encyclopedia of American holidays and national days*. Westport, Conn.: Greenwood Press, 2006.
- Wikipedia contributors. "Bahá'í Faith." *Wikipedia, The Free Encyclopedia*.

NOTER

¹ Oversetterne: EKKLESIA, ER DET EN KIRKE, MENIGHET ELLER EN FORSAMLING? Det nye testamentet er skrevet på gresk, og et viktig ord er *ekklesia*. I dag er det vanlig å oversette *ekklesia* til både *menighet*, kirke og forsamling. Men da får en dessverre inntrykk av at det er snakk om ulike ting, noe det ikke er. Vi har valgt å bruke betegnelsen *menighet*, men ønsker å gjøre leseren oppmerksom på problemstillingen.

² Vær snill å noter at vi anbefaler ikke denne «lærlinge»-modellen. Det er klart at de tidlige troende erkjente at bare sanne frelste mennesker kunne bli tillagt *menigheten*, en prioritet som synes å være en påfallende mangel i vår egen tid. Vi kan sikkert sette pris på den svært bibelske syn som disse tidlige kristne hadde for å være separert fra verden (se f.eks 2.Kor6:14-18), men uten å etterligne deres heller loviske og for strenge innlemming av nye de kristne. Men de brød seg i det minste. Gjør vi det?

³ Det er en ironisk og historisk sannhet at noen få generasjoner etter Konstantin, etter at keiserne i Roma hadde sluttet å bruke den religiøse tittelen *pontifex* (eng. «pontiff»), så overtok biskopene i Roma tittelen! Betegnelsen blir fortsatt brukt i dag av topplederen i det religiøse hierarkiet.

⁴ Jones, D.E., S.Doty, C.Grammich, J.E.Horsch, R.Houseal, M.Lynn, J.P.Marcum, K.M.Sanchagrin og R.H.Taylor. *Religious Congregations and Membership in the United States 2000: An Enumeration by Region, State and County Based on Data Reported by 149 Religious Bodies*, Glenmary Researc Center, 2002

⁵ Barna Update, 19 juni 2006

⁶ Barna Update, 8 jan 2007

⁷ Sokrates fra Konstantinopel, *Historica Ecclesiastica*

⁸ Norsk nettskole: *Påskeharen er i følge tradisjonen en hare som maler påskeegg. Han gjemmer dem i hagen påskedags morgen,*

slik at barna kan finne dem når de våkner. På begynnelsen av 1700-tallet, startet tradisjonen med at barna lette etter påskeegg i hagen påskemorgen. Noen tror derfor at påskeharen utviklet seg som en forklaring til barn i byen, på hvor eggene kommer ifra. En annen forklaring går tilbake til Gresk mytologi. Der var haren opprinnelig en fugl, men Ostara skapte den om til haren Lepus, slik at den kunne unnsnippe jegeren Orion. Lepus var lykkelig med sitt nye liv som hare, men den savnet sårt å legge egg. Derfor ga Ostara den evnen til å legge egg én gang i året, og alle eggene fikk forskjellige farger.

⁹ McMillan, B.R. «What do clergy do all week?» *Research Report from Pulpit & Pew.* Durham: Duke Divinity School, 2002

¹⁰ McMillan, B.R. og M.J.Price. How Much Should We Pay Our Pastor: A Fresh Look at Clergy Salaries in the 21st Century Research Report from Pulpit & Pew. Durham Divinity School, 2003

¹¹ DeNava -Walt, C., R.W. Cleveland, og B.H.Webster, Jr. *Income in the United States: 2002.* U.S. Census Bureau, September 2003.

¹² Carroll, J.W. «How Do Pastors Practice Leadership?» Research Report from Pulpit & Pew. Duham: Duke Divinity School, 2002

¹³ Barna Update, 10 juli 2006

¹⁴ Barna Update, 10 januar 2006

¹⁵ Barna Update, 22 oktober 2002

¹⁶ David Wilkerson newsletter 2006

¹⁷ Barna update, 2 januar 2000

¹⁸ Barna update, 8 september 2004

¹⁹ Barna update, 17 desember 2002

²⁰ Denne bok, f.eks, vil alltid bli distribuert gratis. Du har tillatelse til å kopiere den uten forandringer og gi den ut til andre. Sammen med

mange andre ressurser, vil denne boka fortsette å være tilgjengelig både elektronisk og i harde kopiformater fra HeavenReigns.com, ettersom God skaffer ressursene. Det vil ikke bli noen kostnader for deg, heller ikke vil donasjoner fra deg bli bedt om eller akseptert. Disse materialene er vårt offer til deg og til Jesus.